

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

DOĞA SPORU ANTRENÖRLERİNİN SPORCULARI YÖNÜNDEN
ALGILANAN ETKİLİ İLETİŞİM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

MERVE ÇELİK

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ CENGİZ BAYRAKTAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

RİZE -2021

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

DOĞA SPORU ANTRENÖRLERİNİN SPORCULARI YÖNÜNDEN
ALGILANAN ETKİLİ İLETİŞİM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

MERVE ÇELİK

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ CENGİZ BAYRAKTAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

RİZE -2021

ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Merve ÇELİK’ in hazırladığı “Doğa Sporu Antrenörlerinin Sporcuları Yönünden Algılanan Etkili İletişim Düzeylerinin İncelenmesi” başlıklı çalışma Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 17/02/2021

Dr. Öğr. Üyesi Cengiz BAYRAKTAR
(Danışman)

Prof. Dr. Arslan KALKAVAN

Prof. Dr. Seydi KARAKUŞ

Sağlık Bilimleri Enstitüsü’ne/...../20..... tarihinde teslim edilen bu tez Enstitü Yönetim Kurulu’nun/...../20..... tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Hüseyin Avni UYDU

BEYAN

Bu tez çalışmasının Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Hazırlama ve Yazım Kılavuzu standartlarına uygun olarak hazırlanarak yazıldığını, tezin akademik ve etik kurallara bağlı kalınarak gerçekleştirilmiş özgün bir bilimsel araştırma eserim olduğunu, tezde yer alan ve bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen tüm bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve kullanılan kaynakların kaynaklar listesinde yer aldığını, tezin çalışılması ve yazımı aşamasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

17/02/2021
Merve ÇELİK

TEŞEKKÜR

Sporcu algılarına göre, doğa sporu antrenörlerin etkili iletişim düzeylerinin tespitine yönelik bu süreçte beni yönlendiren tez çalışmamda planlanması, yürütülmesi ve oluşumunda ilgi ve desteğini esirgemeyen, kullandığı her kelimenin hayatıma kattığı önemini asla unutmayacağım saygıdeğer danışman hocam Dr. Öğretim Üyesi Cengiz BAYRAKTAR' a teşekkür ve minnetimi özellikle belirtmek istiyorum.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde desteklerini esirgemeyen yönlendirme ve bilgilendirmeleriyle çalışmamı bilimsel temeller ışığında şekillendiren katkı ve destekleriyle yanımda olan çalışmam sürecinde istatistiksel çözümlemelerde yardımını esirgemeyen saygıdeğer hocam Prof. Dr. Arslan KALKAVANA' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde desteklerini esirgemeyen Arş. Görevlisi Gökhan ÇAKIR' a ve yoğun çalışma temposu içinde bana zaman ayıran çalışmamın çeşitli aşamalarında desteğini hissettiğim değerleri dostlarım Şöhret KÖSE ve Nuray DEMİRCAN' a teşekkür ederim.

Son olarak bu yüksek lisans tezimi, benim bu günlere gelmem için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan, beni bu günlere sevgi ve saygı sözcüklerinin anlamlarını bilecek şekilde büyütüp yetiştiren ve benden hiçbir zaman desteğini esirgemeyen bu hayattaki en büyük şansım olan aileme ithaf ediyorum.

Merve ÇELİK

İÇİNDEKİLER

Sayfa

İÇ KAPAK SAYFASI

KABUL ve ONAY

BEYAN

TEŞEKKÜR

İÇİNDEKİLER

ix

TABLolar DİZİNİ

xiii

ŞEKİLLER DİZİNİ

xiv

SİMGELER, KISALTMALAR ve FORMÜLLER DİZİNİ

xv

1. GİRİŞ ve AMAÇ

1

2. GENEL BİLGİLER

8

2.1. İletişim (Komünikasyon)

8

2.2. İletişim (Komünikasyon) ve İletişimin Temel Amaçları

9

2.3. İletişim Şekilleri

10

2.3.1. Kişinin Kendisi ile İletişimi (İçsel İletişim)

10

2.3.2. Kişiler Arası İletişim

10

2.3.3. Örgütsel İletişim

11

2.3.4. Kitle İletişimi

11

2.3.5. Grup İletişimi

11

2.4. İletişim Öğeleri

11

2.4.1. Gönderici (Kaynak)

13

2.4.2. Alıcı

13

2.4.3. İleti

13

2.4.4. Kanal

13

2.4.5. Bağlam

13

2.4.6. Dönüt (Geri Bildirim)

14

2.5. İletişim Çeşitleri

14

2.5.1. Sözlü İletişim

15

2.5.2. Sözsüz İletişim (Beden Dili)

15

2.5.3. Yazılı İletişim

16

2.6. Etkili İletişimi Engelleyen Unsurlar

16

2.7. İletişim Engelleri

17

2.7.1. Kişiler Arası İletişim Engelleri	17
2.7.2. Kalıplaşmış Düşünceler	17
2.7.3. Algısal Hatalar	18
2.7.4. Göndericinin Güvenilirliği	18
2.7.5. Yorumlama Farklılıkları	18
2.7.6. Değer Yargılaması	18
2.7.7. Aşırı İletişim (Bilgi) Yüğü	19
2.7.8. Fiziksel Uzaklıklar	19
2.7.9. Kültürel Farklılıklar ve Geçmiş Deneyimler	19
2.7.10. Olumsuz Duygular	20
2.7.11. Planlama Eksikliği	20
2.7.12. Statü Farklılıkları	20
2.7.13. İletişimde Zaman Baskısı	21
2.7.14. Dinleme Yetersizliği	21
2.7.15. Dil ve Anlatım Yetersizlikleri	21
2.8. İletişim ve Spor	21
2.9. Etkili İletişimin Davranışa Katkıları	22
2.9.1. Etkili İletişimin Sporcu Davranışına Katkıları	22
2.9.2. Etkili İletişimin Takım Davranışlarına Katkıları	23
2.10. Antrenörlerde Etkili İletişim	24
2.10.1. Antrenör	24
2.10.2. İletişim ve Antrenörlerde Etkili İletişim	24
2.10.3. Antrenörlerde Olması Gereken İletişimi Becerileri	24
2.11. Antrenör ve Sporcu İletişimi	27
2.12. Alanla İlgili Yapılan Çalışmalar	28
2.12.1. Yurtiçi Yapılmış Çalışmalar	28
2.12.2. Yurtdışı Yapılmış Çalışmalar	30
3. GEREÇ ve YÖNTEM	33
3.1. Çalışmanın Evreni	33
3.2. Çalışmanın Örnekleme	33
3.3. Araştırma Grubu	33
3.4. Veri Toplama Yöntemi	35
3.4.1. Kişisel Bilgi Formu	35
3.4.2. Antrenör İletişim Beceri Ölçeği	35

3.4.3. Protokol	36
3.5. Verilerin Analizi	36
4. BULGULAR	38
4.1. Sporcuların Demografik Özellikleri	38
4.1.1. Yaş Değişkenine Göre Sporcuların Dağılımları	38
4.1.2. Cinsiyet Değişkenine Göre Sporcuların Dağılımları	38
4.1.3. Eğitim Düzeylerine Göre Sporcuların Dağılımı	39
4.1.4. Spor Dalına Göre Sporcuların Dağılımları	39
4.1.5. Takım Türüne Göre Sporcuların Dağılımları	40
4.1.6. Spor Yapma Yılına Göre Sporcuların Dağılımları	40
4.1.7. Sporculuk Düzeyine Göre Sporcuların Dağılımları	41
4.1.8. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Sporcuların Dağılımları	42
4.1.9. Aynı Antrenörle Çalışma Süresine Göre Sporcuların Dağılımları	42
4.1.10. Babanın Eğitim Durumuna Göre Sporcuların Dağılımları	43
4.1.11. Annenin Eğitim Durumuna Göre Sporcuların Dağılımları	43
4.2. Hipotez Testleri	44
4.2.1. Cinsiyet Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı	44
4.2.2. Sporculuk Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı	44
4.2.3. Yaş Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı	45
4.2.4. Eğitim Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı	46
4.2.5. Spor Dalı Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı	47
4.2.6. Takım Türü Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı	48
4.2.7. Spor Yapma Yılına Göre Etkili İletişim Puanı	49
4.2.8. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Etkili İletişim Puanı	50
4.2.9. Aynı Antrenör ile Çalışma Süresine Göre Etkili İletişim Puanı	51
4.2.10. Babanın Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı	52
4.2.11. Annenin Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı	53
5.TARTIŞMA	55
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	63
7. KAYNAKLAR	65
EKLER	69
Ek-1 Etik Kurul Raporu	69
Ek-2 Onam Formu	72
Ek-3 Veri Formu	73

Ek 4 Veriler	75
Ek 5 İstatistik Test Sonuçları	77
Ek 6 Verilerin Normallik Dağılımları	81
Ek 7 İstatistiksel Testler	84
ÖZGEÇMİŞ	90

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo No	Sayfa
Tablo 1. Grup ve Cinsiyete Göre Toplam Sporcu Sayısı	33
Tablo 2. Doğa Sporları Kulüpleri ve Sporcu Sayısı	34

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Sayfa
Şekil 1. İletişim Süreci ve Öğeleri	14
Şekil 2. Yaş Değişkenine Göre Dağılım	38
Şekil 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılım	39
Şekil 4. Eğitim Düzeyine Göre Dağılım	39
Şekil 5. Spor Dalına Göre Dağılım	40
Şekil 6. Takım Türüne Göre Dağılım	40
Şekil 7. Spor Yapma Yılına Göre Dağılım	41
Şekil 8. Sporculuk Düzeyine Göre Dağılım	41
Şekil 9. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Dağılım	42
Şekil 10. Aynı Antrenörle Çalışma Süresine Göre Dağılım	42
Şekil 11. Babanın Eğitim Durumuna Göre Dağılım	43
Şekil 12. Annenin Eğitim Durumuna Göre Dağılım	43
Şekil 13. Cinsiyete Göre Etkili İletişim Puanı t-testi sonuçları	44
Şekil 14. Sporculuk Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı	45
Şekil 15. Yaş Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı	46
Şekil 16. Eğitim Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı	47
Şekil 17. Spor Dalına Göre Etkili İletişim Puanı	48
Şekil 18. Takım Türüne Göre Etkili İletişim Puanı	49
Şekil 19. Spor Yapma Yılına Göre Etkili İletişim Puanı	50
Şekil 20. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Etkili İletişim Puanı	51
Şekil 21. Aynı Antrenör ile Süresine Göre Etkili İletişim Puanı	52
Şekil 22. Babanın Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı	53
Şekil 23. Annenin Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı	54

SİMGELER, KISALTMALAR ve FORMÜLLER DİZİNİ

Kısaltmalar

SPSS

Statistical package for social sciences

ANOVA

Varyans Analizi

SPSS

Statistical package for social sciences

N

Sayı

ORT

Ortalama

SS

Standart Sapma

H₀

Hipotez 0

H₁

Hipotez 1

VB

Ve Benzeri

VD

Ve Diğerleri

ÖZET

Doğa Sporı Antrenörlerinin Sporcuları Yönünden Algılanan Etkili İletişim Düzeylerinin İncelenmesi

Araştırmanın Amacı ve Yöntemi; Doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeylerinin incelenmesini amaçlayan bu çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Doğu Karadeniz bölgesinde Rize ilinde doğa sporu antrenörlerinin sporcuları yönünden algılanan etkili iletişim düzeylerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Rize ilinde Doğa Sporı Yapan Sporculardan (Rafting, Kano, Dağcılık, Kayak, Trekking) 124 erkek, 29 kadın olmak üzere toplam 153 katılımcı oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak; Yılmaz İ. tarafından geliştirilen 48 maddeden oluşan “Antrenörlerin Etkili İletişim Becerileri Ölçeği”(2008) kullanılmıştır. İstatistiksel olarak öncelikle verilere normallik testi (Shapiro Wilks) yapıldı ve verilerin normal bir dağılıma sahip olduğu görüldü. Sporcuların dağılım yüzdeleri tanımlayıcı istatistik (Descriptive Statistic) ile belirlendi. Cinsiyet ve sporculuk düzeyine bağlı olarak sporcuların iletişim puanlarının karşılaştırılmasında $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız iki grup için T-Testi yapıldı. Yaş, Eğitim Düzeyi, Spor Dalı, Takım Türü, Spor Yapma Yılı, Haftalık Antrenman Sayısı, Aynı Antrenörle Çalışma Süresi, Babanın Eğitim Durumu ve Annenin Eğitim Durumuna bağlı olarak ise yine $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova (One Way Anova) testi uygulandı. Araştırmanın elde edilen istatistik test sonuçlarına bakıldığında cinsiyet faktörüne göre ($t_{151}; 0,177; p>0.05$), sporculuk düzeyi ($t_{151}; 2,755; p>0.05$), yaş ($F_{3,152}; 2.139; P>0.05$), eğitim düzeyi ($F_{2,152}; 1.390; P>0.05$) takım türü ($F_{3,152}; 1,023; P>0.05$), spor yapma yılı ($F_{3,152}; 0,174; P>0.05$) haftalık antrenman sayısı ($F_{3,152}; 1.514; P>0.05$), aynı antrenörle çalışma süresi ($F_{4,152}; 2.295; P>0.05$), babanın eğitim durumu ($F_{3,152}; 0.107; P>0.05$) ve annenin eğitim durumuna ($F_{2,152}; 0.500; P>0.05$) bağlı olarak doğa sporu sporcularının antrenörlerini iletişim becerilerini puanları arasında anlamlı bir fark bulunmazken, spor dalı ($F_{4,152}; 2.547; P<0.05$) na göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.

Sonuç olarak doğa sporu sporcuların antrenörlerinin tamamının etkili ve üst düzeyde iletişim becerisine sahip olduğu, iletişim becerisinin de haftalık antrenman sayısına bağlı olarak arttığı tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: İletişim becerisi, Doğa sporları sporcusu, Doğa sporları antrenörleri

ABSTRACT

Examination of the Level of Communication Skills of Nature Sports Trainers Perceived by Nature Sports Athletes

Purpose and Method of the Research; In this study, which aims to examine the effective communication skill levels of outdoor sports trainers, a descriptive scanning model was used. The universe of the research is aimed to examine the effective communication levels perceived by the athletes of nature sports trainers in the province of Rize in the Eastern Black Sea region. A total of 153 participants, 124 men and 29 women, are athletes doing nature sports (Rafting, Canoeing, Mountaineering, Skiing, Trekking) in Rize. As a data collection tool in research; Yılmaz İ. The “Effective Communication Skills Scale of Antennas” (2008), which consists of 48 items, was used. Statistically, the data was tested for normality (Shapiro Wilks) first and it was seen that the data had a normal distribution. The distribution percentages of the athletes were determined by the Descriptive Statistic. T-Test was performed for two independent groups at $\alpha = 0.05$ significance level in comparison of communication scores of athletes depending on gender and sportsmanship level. One-way Anova (One Way Anova) test was applied at $\alpha = 0.05$ significance level, depending on the age, education level, sport branch, team type, the year of doing sports, the number of training per week, the duration of working with the same trainer, the educational status of the father and the education status of the mother . When looking at the statistical test results obtained from the study, according to gender factor ($t_{151}; 0.177; p > 0.05$), sportsmanship level ($t_{151}; 2.755; p > 0.05$), age ($F_{3,152}; 2.139; P > 0.05$), education level ($F_{2, 152}; 1.390; P > 0.05$) team type ($F_{3,152}; 1,023; P > 0.05$), year of sports ($F_{3,152}; 0,174; P > 0.05$) weekly training number ($F_{3,152}; 1.514; P > 0.05$), Depending on the duration of working with the same trainer ($F_{4,152}; 2.295; P > 0.05$), father's educational status ($F_{3,152}; 0.107; P > 0.05$), and the mother's education status ($F_{2,152}; 0.500; P > 0.05$), extreme sports athletes' communication skills There was no significant difference between the scores, but a statistically significant difference was found according to the sport branch ($P < 0.05$). As a result, it was determined that all of the trainers of extreme sports athletes have effective and high level communication skills, and communication skills increase with the number of weekly training sessions.

Keywords: Communication skills, Outdoor sports athlete, Outdoor sports coaches

1. GİRİŞ ve AMAÇ

Bizi biz yapıp hayatımıza anlam yükleyen kurmuş olduğumuz iletişimdir. İletişim bu bağlamda önemlidir. Kişiler iletişime doğdukları andan itibaren geçer ve buna ihtiyaç duyarlar. Bebekler rahatsız olma durumlarını ya da ihtiyaçları olma durumunda bunu ağlayarak karşı tarafa aktarırlar. Çocuklar ise bunu beden dillerini kullanarak kendilerini ifade ederler. Yetişkinlerde bu durum tamamen sözlü ve sözsüz iletişim yollarıyla kendini göstermektedir. Burada görüldüğü üzere iletişim insanın her yaşında ve anında önemli faktördür. İletişimin olmadığı bir toplum düşünülemez. İlkel çağlardan günümüze kadar iletişim şekillerinde değişiklikler mevcuttur ancak iletişimin görevlerinde çok köklü bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kişiler var oldukları andan itibaren çevreyi, etrafındakileri anlama ve insanlarla iletişime geçme ihtiyaçları olmuştur (Dökmen, 2005).

İletişim, güçlü bir lider için etkin bir faktördür. Liderler, kendi sporcularının onlara yardım ettiği düşüncesinin gelişebilmesi için ve sporcuların aynı amaç için çalışması nedeni ile açık ve net bir iletişim süreci oluşturulmalıdır. Antrenör, açık ve net bir iletişim süreci ile sporcularla pozitif yönde ilişkiler kurmayı, o takımın problemlerini çözmeyi hedeflemelidir (Karadağ, 2013).

Sporcular ile antrenörler arasındaki iletişim bu bağlamda etkili bir iletişim oluşması için çok önemlidir. Antrenörlerin sporcuları ile birebir ilgilenmesi, sorunlarını anlayıp yardımcı olmada çaba göstermesi sporcunun moral ve motivasyonunu, antrenörüyle olan iletişiminin daha sağlıklı olması yönünde olumlu sonuçlar verir (Gerek, 2001).

Antrenörler sporcuların sadece kendileriyle değil, takımdaki diğer arkadaşlarıyla da sağlıklı bir iletişim ortamı oluşturmasını sağlamalıdır. Sporculara eşit şekilde yaklaşarak sporcular arasında gruplaşmalar oluşmasını önlemeli, dedikodu ve söylentilerin çıkmasını önlemelidir (Gerçek, 2017).

Bireysel ya da takım sporlarında liderlik yapan antrenörler belli bir grup içinde yer aldıkları için etkili iletişim kurma becerileri sergilemeleri gerekmektedir. Bu durum antrenörlerin gerek birbirleri ile gerek sporcuları ile olan iletişimi ön plana çıktığında antrenörlerin burada rol model oldukları görülmektedir. Liderlerin bu yöndeki becerisi, sporcunun fiziksel ve zihinsel kapasitelerini verimli bir şekilde gerçekleştirmesini sağlar (Donuk, 2006).

Etkili iletişim sayesinde sporcular antrenmanları sonucunda gösterdikleri performansları hakkında antrenörlerinden geri dönüşümler alır, hatalı davranışları ve eksikliklerini giderme fırsatı bulurlar. Gösterilen performansın daha iyisini yapmak için çaba sarf ederler. Bu sonuçla sporcular gerek birbirleriyle gerek antrenörleri ile etkileşim içerisine girmiş olurlar (Ateş, 2018).

Bir takımın veya bireysel bir sporcunun müsabaka esnasında performansındaki başarısı sadece teknik-taktik bilgiye veya fiziki antrenmanlara bağlı değildir. Fiziksel antrenmanların yanında iletişimin sağlayacağı başarı önemli katkı sağladığı yapılan bu literatür çalışma sonucunda ortaya konmaktadır Bu durum da iletişimin takımların ve sporcuların başarılarında önemli rol oynadığını göstermektedir (Açıkada, 2016).

Etkili bir antrenör, kendisinde tanımlamış olduğu kişisel özelliklerini bilmeli ve liderlik yaptığı sporcusunun kişilik analizini iyi yapmalıdır. Sporcusu ile karşılıklı etkili iletişim halinde bulunarak hem karşısındaki kişiyi yönlendirmeyi hem de bilgilendirmeyi gerektiren devamlı bir süreçtir (Lyle, 2002).

Etkin bir iletişim becerisine sahip olan bu lider bilgilerini ve tecrübelerini akıcı bir şekilde karşı tarafa aktarıp ortaya çıkartamıyor ise, hem kendi bilgilerini sporcusuna öğretmede zorlanır hem de sporcuların kendisine olan güven duygusunu yitirip yerine güvensizliği getirerek başarısız olma olasılığı artacaktır (Yılmaz, 2008).

Bu sebeple, son zamanlarda etkin bir liderin sporcu ve antrenör arasındaki iletişimin sporcunun başarısına, sporcunun müsabaka içerisindeki performansına ve takım ya da bulunduğu kulüp içerisindeki uyuma, bulunduğu takım ile bütünleşmesi gibi konular içerisinde araştırılmakta ve etkisi üzerinde durulmaktadır (Lyle, 2002). Ayrıca etkin bir lider sporcularının müsabaka içerisindeki yapmış oldukları yanlışların aksine, onu nasıl doğru teknik ile nasıl ortaya serecekleri üzerinde duran özel bilgiye sahip olmalıdır. Başarılı bir lider bu yüzden etkili öğretim ve etkin bir iletişim diline sahip olan bireylerden oluşmaktadır (Konter, 1996).

Bu çalışmaya sporcuların kendilerini daha değerli hissetmeleri ve bulundukları takım içerisinde aidiyet duygusunun oluşması için antrenörlerinin etkili iletişim kurma becerilerine yönelik pozitif yönde katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu sebeple bu çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu bilgiler ışığında, çalışmanın genel amacını; farklı doğa sporu dallarında (dağcılık, kano, rafting, kayak, trekking), takım ya da bireysel spor yapan sporcuların algıları yönünden doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim düzeylerinin incelenmesi oluşturmaktadır.

Araştırmanın Önemi

İletişim kişinin hayata atıldığı günden itibaren çevresi ile etkileşim halinde olup toplumdaki diğer insanlara kendini tanıtmada ve kendisini karşı tarafa aktarımındaki ifadesinde oldukça önemlidir. Bu yüzden etkili iletişim becerilerinin kazanımları doğrultusunda özel eğitimler, seminerler, konferanslar ve hatta bu amaç doğrultusunda özel kurslar verilmektedir. Kendi sporcuları ile etkileşim halinde olan liderlerin, etkili iletişim becerilerini etkin bir şekilde ortaya koyabilmesi önem kazanmaktadır.

Araştırmamızda doğa sporu antrenörlerinin sporcuları yönünden algılanan iletişim becerilerini etkileyen faktörlerin neler olabileceği incelenmiştir. Aynı zamanda araştırmanın sporcular yönünden algılanan bu iletişim becerilerine etki eden çeşitli faktörlerin saptanması ve açıklanması bakımından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın sonucunda elde edilecek veriler ise; sporcuların kendilerini daha değerli hissetmeleri ve bulundukları takım içerisinde aidiyet duygusunun oluşması için antrenörlerinin etkili iletişim kurma becerilerine yönelik pozitif yönde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırma 7 bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın ilk bölümde giriş ve amaç kısmına yer verilmiştir. İkinci bölümde iletişim, iletişim şekilleri, iletişim çeşitleri, etkili iletişimi etkileyen unsurlar, iletişim ve spor, antrenör ve iletişim ve etkili iletişim kurma becerileri hakkında ayrıntılı literatür bilgilerine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde gereç ve yöntemin çerçevesi çizilmiştir. Dördüncü bölüm veri analizi sonucu ortaya çıkan bulgular ve yorumlamalarını kapsamaktadır. Beşinci bölümde doğa sporu antrenörlerinin farklı spor dallarında (dağcılık, kano, rafting, kayak, trekking), takım ya da bireysel spor yapan sporcuların algıları yönünden etkili iletişim düzeylerinin incelenmesi üzerinde yapılan uygulamaya ilişkin sonuçlar değerlendirilmeye ve yorumlanmaya çalışılmıştır. Altıncı bölümde sonuç ve öneriler kısmına yer verilmiştir. Son bölümde ise kaynaklar kısmına yer verilmiştir.

Problem Cümlesi

Doğa sporu yapan sporcuların algıları yönünden, doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri nedir?

Alt Problemler

1. Sporcu algılarına göre yaş ve cinsiyet değişkenlerine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Sporcu algılarına göre eğitim düzeyi, sporculuk düzeyi ve aynı antrenör ile çalışma süresi değişkenlerine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Sporcu algılarına göre spor dalı, spor yapma yılı ve haftalık antrenman sayısı değişkenlerine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Sporcu algılarına göre doğa sporu antrenörlerinin bireysel ve takım sporu (takım türü) değişkenlerine bağlı olarak etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. Sporcu algılarına göre doğa sporu antrenörlerinin annenin ve babanın eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Hipotezler

H₀: Sporcu algılarına göre, yaş değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, yaş değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, cinsiyet değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, cinsiyet değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, sporculuk düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, sporculuk düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, aynı antrenör ile çalışma süresi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, aynı antrenör ile çalışma süresi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, spor dalı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, spor dalı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, spor yapma yılı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, spor yapma yılı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, haftalık antrenman sayısı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, haftalık antrenman sayısı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, takım türü değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, takım türü değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, babanın eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, babanın eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

H₀: Sporcu algılarına göre, annenin eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre, annenin eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı fark vardır.

Bu araştırmanın sınırlılıkları aşağıdaki gibidir;

1. Araştırma, 13-32 yaş grubu kadın ve erkek sporcuları ile sınırlıdır.
2. Araştırma, Doğu Karadeniz Bölgesi Rize ilinde Doğa Sporları ile ilgilenen sporcuları ile sınırlıdır.
3. Araştırma, araştırmada kullanılan “Antrenör İletişim Beceri Ölçeği” ile elde edilen sonuçlarla sınırlıdır.
4. Bu araştırma, konuyla ilgili mevcut kaynaklardan sağlanan verilerle sınırlıdır.

Araştırmanın varsayımları aşağıdaki şekilde kabul edilmiştir;

1. Araştırmadaki deneklerin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.
2. Araştırmada yararlanılan ölçme amaçlı uygulanan anket verilerinin sporcular tarafından algılanan doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeylerini belirleme gücüne sahip olduğu varsayılmıştır.
3. Araştırmada verileri elde etmek için kullanılan “Antrenör İletişim Beceri Ölçeği” formunun geçerliği ve güvenilirliği yapılmış olup araştırmanın amacı için yeterli olduğu varsayılmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. İletişim (Komünikasyon)

Fransızca ve İngilizce kökenli haberleşme, Elet-mek (iletmek) anlamındadır. İletişim; bir araştırma konusu olarak II. dünya Savaşı sırasında ele alınmış; insanları ikna etme ve etkileme çabaları olarak kullanılmıştır. İletişim karşılıklı bir şekilde kaynak ve mesajı alan kişi ya da kişiler tarafından gerçekleşen hissedilen duyguyu aktarma, kişinin kendi fikir yapısı, davranışsal hareketler ve bilgi aktarımlarının tümüdür (Akar, 2017).

Fransızca söylenişi ile kaynaklara geçen komünikasyon (communication) kelimesi ile aynı manaya gelmesi için haberleşme kelimesi kullanılıyordu (Oskay, 1993).

İletişim, mesajı ileten kaynak kişinin mesajı alan karşı tarafa mesajın aktarılma sürecidir. İletişim sadece haberleşme aracı değil, karşı tarafa kendi görüş ve olgularını, verilerin iletimini sağlayan ortak bir süreçtir (Voigt, 1998).

İletişim kısaca, “bireyin karşı tarafa kendi bilgilerini net ve anlaşılır bir şekilde ulaştırmasıdır” veya “kişiler arasında bilgi alışverişi amacı ile gerçekleştirilen ilişki süreci” olarak tanımlamakta mümkündür (Abakay, 2010).

Bireyler, sosyal çevrelerinde sağlıklı ve huzurlu bir hayat sürdürebilmek için çevresindeki diğer toplumsal üyelerle sürekli iletişim halindedirler. Bunun yanında ruhsal ve bedensel ihtiyaçları karşılamak amacıyla iletişim gereklilik haline gelmiştir. Birey toplu olarak hayat süren bir varlıktır. Bu yüzden iletişim, toplumda önemli bir etken olan insan hayatının önemli kısmını oluşturmaktadır. Kişiler duygu, düşünce, ihtiyaçlarını, hayallerini veya sorunlarını birbirleriyle iletişim kurarak paylaşırlar (Aracı, 2006).

Geçmişten günümüze kadar baktığımızda kişiler etkin bir dil olan iletişime oldukça önem vermişlerdir ve devamlı birbirleri ile etkileşim halinde olmuşlardır. İlk insanların mağaralar içindeki duvarlara çizmiş oldukları resimleri düşündüğümüzde karşı tarafa bir şeyler gösterip anlatma amacı ile iletişimi bir araç olarak kullandıklarını görmüş oluruz. Duman, ateş, güvercin bile tarihimizde birer iletişim aracı olarak kullanılmıştır (Ardahan & Lapa, 2011).

Günümüzde devam etmekte olan ve çeşitliliği artmakta olan spor etkinliklerine, amacı, hedefi, kültürü, sosyal yapısı, kendi kişiliği, benlik duygusu, farklı yetenekleri ve farklı iletişim becerileri olan birçok birey katılmaktadır. Bu ortamlar hem stresi azaltmaya

hem de sosyalleşmeye dayalı spor ortamlarıdır. Fakat bu ortamlarda bile en önemlisi etkili iletişimdir. Bu süreçte antrenörler vazgeçilmez birer rol oynamaktadırlar (Yılmaz, 2008).

Belirlenen bazı hedeflere yönelik bir kitleyi o amaç etrafında toplayabilme ve bu hedefleri ortaya koymak için o kitleyi harekete geçirmek için bir lider gerekir. Bu lider bu kitleyi harekete geçirmek içinse yetenek ve bilgilerini kullanır. Buda o kişilerin gösterecek olduğu performansı ve sergileyecek olduğu başarısını doğrudan direkt olarak etkiler (Yılmaz, 2008).

Antrenörler mesleki hayatlarında bilgilerini karşı tarafa etkin bir dilde anlatmalı ve onlara yol göstermelidir. Liderler etkin bir iletişim becerisine sahiptirler. Etkin bir iletişim becerisine sahip olan bu lider bilgilerini ve tecrübelerini akıcı bir şekilde karşı tarafa aktarıp ortaya çıkartamıyor ise, hem kendi bilgilerini sporcusuna öğretmede zorlanır hem de sporcuların kendisine olan güven duygusunu yitirip yerine güvensizliği getirerek başarısız olma olasılığı artacaktır (Ateş, 2018).

2.2. İletişim (Komünikasyon) ve İletişimin Temel Amaçları

İletişim kısaca şöyle özetlenebilir; “kişinin kendi bilgisini net ve yalın haliyle karşı tarafa aktarmasıdır” veya “kişilerin karşılıklı bilgi alışveriş amacı doğrultusunda gerçekleşen süreç” olarak tanımlanabilir (Abakay, 2010).

İletişim kişilerin toplu bir hayat yaşaması için gereklidir. Kişilerde doğuştan iletişim kurma ihtiyacı vardır ve bu toplu halde beraber birliktelik sürdüren insanların etkileşim haline girmeden, birbirleri ile iletişime girmeden yaşamlarını devam ettirmeleri imkânsızdır (Arkonaç, 2001).

Karşılıklı kurulan iletişimde; bazı kişilerin bulunmuş olduğu farklı sosyal özellikler barındıran gruplar vardır. Bu farklı gruplara göre kurulan iletişim amacı ve biçimi değişiklik gösterebilir (Bora, 2013).

Kişi iletişim unsuru ile çevresine karşı ve kendi hayatında da etkin ve belirleyici net bir birey olmak ister. Bu bağlamda birey kendi özel hedefleri değişiklik gösterse bile asıl iletilmek istenen mesaj çevresindekilere karşı etkili ve farklı olmak. Karşısındaki başka bireylerde etkin davranışlar gözlemleyip, tutumlarını olumlu yönde farklılaştırıp, geliştirmektir (Gürgen, 1997).

İletişim, bazı kişilerin göstermiş olduğu bazı çabalarını yansıtır. Bunlar kişinin etrafındaki kişileri ve kişinin kendi çevresi üzerinde etkin ve belirleyici olma çabalarıdır.

Kişinin göstermiş olduğu bu uğraş arkasında farklı sebepler barındırır. Bunlar; karşı taraftan o anda ya da farklı bir zaman diliminde kendi belirlediği istekler doğrultusunda yanıt ve tepkiler almaktır (Gürüz, 2005).

İletişimin temelinde 2 amaç vardır. Kaçınılmazdır ki toplumu oluşturan tüm üyeler; karşısındaki kişiyi ikna edebilme, karşı taraftan bilgi edinme, onları yönetebilme, eğlenmek gibi bazı sebepler ve bu sebeplere yönelik amaçlar doğrultusu vardır. İletişimin özel amaç ve hedefleri o toplumdaki üyeler açısından ne olursa olsun, asıl amacı çevresi ve etrafındakilere karşı etkin bir birey olmak, karşı tarafta gözlemlenen davranış ve tutumları geliştirmek ve değiştirmektir (Erdoğan & Korkmaz, 1990):

- ✓ İhtiyaçlarımızı Karşılama
- ✓ Kişilik Geliştirmek
- ✓ İnsanlarla Olan İlişkilerimizi Geliştirmek
- ✓ Eğlenmek ve Eğlendirmek
- ✓ Var Olmak
- ✓ Bilgi Edinmek
- ✓ Karşımızdakini Etkilemek

2.3. İletişim Şekilleri

2.3.1. Kişinin Kendisi ile İletişimi (İçsel İletişim)

Birey kendi kendine yaşamının her zamanında yaşantısı boyunca kendisi ile gerçekleştirdiği iletişimdir. Birey kendi içinde gerçekleştirdiği iletişimde düşünür fakat çevresindeki kişilerle konuşur (Tutar & Yılmaz, 2005).

2.3.2. Kişiler Arası İletişim

Karşılıklı bir şekilde iki bireyin yüz yüze gelmesi ile aynı ortamda bulunarak gerçekleştirilen ilişki yöntemidir. Kişiler arası bu iletişim şeklinde kişiler beden olarak aynı ortamda bulunmalı yani yüz yüze ya da başka ortamda bulunma durumlarında iletişimi sağlayan bir araç yardımı ile bu gerçekleşir (Zillioğlu, 2003).

2.3.3. Örgütsel İletişim

Amacı günlük faaliyetlerin gerçekleşmesi ve belirlenen hedefler doğrultusunda iç ve dış çevre faktörleri arasında bilgi alışverişi ve düşünce paylaşımlarını sağlamaktır (Gürgen, 1997).

2.3.4. Kitle İletişimi

Herhangi bir kitlesel iletişimi sağlayan araçla, örneğin TV, duvardaki asılan panolar ya da sinema ile oluşan iletişim şeklidir. Toplumdaki Kitle iletişimini sağlayan araçlardan, daha fazla sayıdaki kişiye ulaşmayı amaçlayan, iletişim kurmayı hedefleyen araçlardır (gazete, radyo, televizyon, dergi, sinema, video ve yeni iletişim teknolojileri vb.) (Gürgen, 1997).

Teknolojide kullanılan bazı iletişim araçları bilgilerin genel dağılımı, belli kitleye ulaşması ve aktarımında kullanılan tüm araçlar kitle iletişimi araçlarını içermektedir. Bazı etken faktörler kitle iletişimini etkiler. Bu etkenler; bulunmayan donanımlı bir kadro ya da bu kadronun bulunamaması, teknolojik araçların amaca yönelik etkili ve amaç doğrultusunda kullanılmaması, ekonomik problemler, toplumun istek ve arzularına yönelik uygun programların yapılamaması, bazı sınırlılıkların getirilmesi şeklinde sıralanabilir (Yağcı T. , 1995).

2.3.5. Grup İletişimi

Toplumdaki bireylerin kendi aralarında kurdukları iletişim ya da etkileşimin en önemli yanını oluşturmaktadır. En az iki ve daha fazla bireyin bir araya gelerek birbirlerini etkileme durumlarıdır. Bu yüzden kendi aralarında karşılıklı olarak birbirlerinden etkilendikleri bir iletişim şeklidir. Toplum içerisinde karşılıklı olarak girilen bu etkileşimde “sen” dilini kullanmak, sabırsız ve tükenmişlik belirtisi içermektedir. Bu olumsuz davranışlar etkili iletişim kurma becerilerini etkilemektedir (Ay, 2015).

2.4. İletişim Öğeleri

Etkileşim olup iletişim haline geçilmesi için en az iki faktör olması gerekir. Bu faktörler; insanlar, hayvanlar veya araçlar olabilir (Dökmen, 2005).

Yukarda belirtilen faktörler mesajı gönderen kaynak ve mesajı alan alıcı şeklinde sıralanabilir. Eğer kaynak yani mesajı ileten kişi iletmek istediği duygu, düşünce inanç ve davranış şekillerini eksiksiz ve net bir şekilde karşı tarafa aktarımını sağlar ise iletişim

süreci, aktarılan bu duygular alıcı tarafından istenilen biçimde anlaşılıp yorumlanır (Yılmaz, 2008).

Aktarılan bu duygularda tepkiler olumlu ya da olumsuz yönde olabilir. Alınan tepki karşı tarafın istediği doğrultuda ise bu iletiye “ olumlu tepki” denir. Alınan tepki karşı tarafın beklemediği bir iletiyi barındırıyor ise bu iletiye “olumsuz tepki” denir (Williams & Eggland, 1991).

Lunenburg ve Ornstein’ a göre iletişim öğeleri birbirini tamamlayan faktörlerdir. Bunları her ileti öncesinde fikir edinme, semboller, kaynak, alıcı, kodları çözümleme ve davranışa aktarma olarak sıralarken; Schermerhorn ise kaynak, ileti, kanal, kabul, dönüt ve gürültü şeklinde açıklamaktadır (Schermerhorn, 2001).

Bu nedenle etkili iletişim sürecinin oluşabilmesi; etkin bir beden dili ile düşüncelerini ortaya koyan kaynak kişi ile kullanılan bu beden dilini net bir şekilde algılayan alıcıya bağlıdır (Eren E. , 2003).

İletiyi şifrelemeye ve bu iletiyi göndermek için onu net bir şekilde algılayıp aktarımında bazı sembollerin kullanımına ihtiyaç duyulmaktadır (Gürgen, 1997).

Mesajları iletme için bir göndericinin olması gereklidir. Karşı tarafa aktarılacak istenen iletiyi beden dilini kullanarak ve ya sözlü-sözsüz bir şekilde anlatmaya çalışan kişidir (Dubrin, 2005).

Karşı tarafa aktarılacak üzere hazırlanan bu iletileri hazırlayan ve aktaran kişi, örgüt kaynak olarak tanımlanabilir (Singer, 1990).

Mesajı iletme isteyen kaynak kişi, ilk olarak o doğrultuda hedefini belirler ve karşı tarafa aktarılacak mesajı, duygu, düşünce ve bilgilerini ortaya koyarak karşı tarafın net bir şekilde algılamasını sağlayarak şifrelere dönüştürür ve bir araç vasıtasıyla karşı tarafa aktarır (Weinrich & Koontz, 1993).

Örgütsel olarak bakıldığında mesajı gönderen kişi bir yönetici ve ya toplum olabilir. Sporcusuna bilgisini aktaran antrenör, antrenörlere yönetim konusunda bilgi veren yönetici ya da ekip arkadaşlarıyla etkileşim halinde bulunan antrenör kaynak konumunda gösterilebilir (Lunenburg, 1991).

Preston’ a göre etkileşimde bazı sorumluluklar gereklidir. Bunlardan en önemlisi karşı tarafa mesajı iletme isteyen kaynak kişidir. Kurulan bu iletişim sürecindeki başarı,

kaynak kişinin bilgi ve donanımı aynı zamanda iletişim kurmadaki becerilerine bağlıdır (Düşükcan, 2003).

Bir başka deyişle karşı tarafta güven duygusunun oluşturulması ve kurulan bu iletişim sürecindeki başarı, kaynak kişinin bilgi ve donanım faktörleri etkili olmaktadır (Erdoğan İ. , 2000).

2.4.1. Gönderici (Kaynak)

Etkili bir iletişim gerçekleşmesi amacıyla gerekli olan etkenlerden bir diğeri de kaynak kişidir. Kısaca bu sürecin başlaması için gerekli kişidir. Bir başka deyişle mesajı iletmek istediğimiz karşı tarafa duygu, düşünce ve isteklerin aktarılmasında sözü söyleyen kişi veya kişilerdir (Kazmier, 1989).

2.4.2. Alıcı

Karşı tarafa duygu, düşünce ve isteklerin net bir şekilde iletilip, algılayan kişi ya da kişilerdir.

Etkili iletişim sürecinde belirlenen hedefler doğrultusunda mesajı alan, istenen tepkiyi gösterirse, mesajı alan kişi bu iletimde göstermiş olduğu bilgi ve veriyi net bir şekilde algılamış olur (Koçel, 1993).

2.4.3. İleti

Mesajı ileten kişinin aktarmak istediği düşünceleri karşı tarafa ilettiği mesajlardır. Mesajı ileten kaynak kişinin duygu ve düşüncelerini net bir şekilde aktaran şifreler olarak gözlemleyebiliriz. Bunlar beden dilini mimik ve jestleri aynı zamanda ses tonu bile içerebilmektedir (Bingöl, 1990).

2.4.4. Kanal

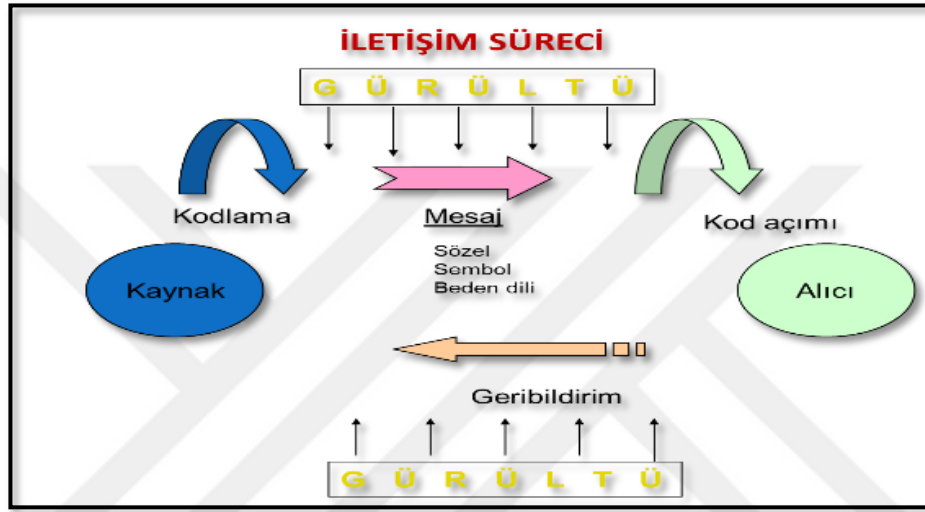
Mesajı karşı tarafa ulaştırmak için kullanılan araçlar veya yollardır. Bu araçlar mesajı ileten kişi ile karşı taraf arasında kurulan etkileşimi yansıtır. Kişilerin karşı tarafa bir şeyler aktarması için kullandıkları beden dili ses tonu duruş yönü gibi etkenler de birer kanal olarak kabul edilir (Erdoğan & Korkmaz, 1990).

2.4.5. Bağlam

İletişimi oluşturan faktörlerin birlikte meydana getirdikleri ortamdır.

2.4.6. Dönüt (Geri Bildirim)

Mesajı alan karşı tarafın, iletiyi gönderen kaynak kişiye geribildirim olarak vermiş olduğu yanıttır. Bu süreçte belirlenen şifreler ve kodlamalar vardır. Mesajı gönderen kaynak kişi, iletmek istediği mesajı yazı şeklinde, resim yöntemi ile ya da rakamlarla karşı tarafa aktarabilir. Kullanılan bu yöntemlerin her biri şifre ya da kodlamadır (Gürgen, 1997).

Şekil 1. İletişim Süreci ve Öğeleri

Herhangi bir etkileşimin olabilmesi için öncelikle karşı tarafa ulaştırılacak olan iletinin, “düşünce” olarak fikir oluşturması gerekmektedir. Karşı tarafta düşünce olarak oluşmayan mesaj ileti olarak kabul görmez. Bu yüzden iletiyi gönderen kaynak öncelikle kendisi onu algılayarak fikir oluşturmalıdır (Sayers, Bingaman, & Graham, 1993).

Etkili iletişimin oluşabilmesi için geri dönüşlerin olması gereklidir. İletinin ulaşması ve alıcıdaki algılama sırasında bir takım süreçler yer almalıdır (Martens, 1998).

2.5. İletişim Çeşitleri

Etkileşimde bulunmak veya karşılıklı iletişim halinde olmak, kişilerin günlük özel yaşantılarında toplumsal ve örgütsel yaşantılarının vazgeçilmez bir gerekliliği ve etkinliğidir. Yaşamsal bir zorunluluk olan iletişim genel olarak dört türde incelenir. Bunlar sözlü iletişim, sözsüz iletişim, yazılı iletişim ve elektronik iletişimdir (Topaloğlu & Koç, 2002).

2.5.1. Sözlü İletişim

Sözlü gerçekleşen bu iletişim şekli "dil ve dil-ötesi" olarak 2 sınıf şeklinde incelenmektedir. Kişilerin birbirleri ile karşılıklı bir şekilde etkileşime girmeleri hatta yazışmaları "dille iletişim" olarak ortaya çıkmaktadır. Bu yöntemde insanlar, ortaya çıkarttıkları bilgileri birbirlerine ulaştırarak anlaşılır (Şimşek Y. , 2003).

Dil ve ötesi iletişime baktığımızda ise, sesin özellikleri ile ilgili olup; ses tonu ve ses frekansı, ses şiddeti, kullanılan cümlede hangi cümle ve kelimelerin vurgulandığı ve duraklamalar gibi özellikler, dil ve ötesi iletişim sayılmaktadır. Dille gerçekleşen iletişimde insanların "ne söyledikleri", dil ve ötesi ile gerçekleşen iletişimde ise, "nasıl söyledikleri" önemli bir amaçtır (Özkök, 1985).

Bu iletişim içerisinde genellikle küçük çaplı toplantılar, karşılıklı görüşmeler ya da telefon aracı sayesinde görüşümler bulunmaktadır. Diğer iletişim şekli olan yazılı iletişime göre daha hızlıdır. Mesajı alan karşı taraf mesajı ileten kişinin jest ve mimiklerinden de yararlanır (Bora, 2013).

Sözlü ya da yüz yüze iletişim diğer iletişim şekillerinden en etkin ve en hızlı olanıdır. Bu iletişim şeklinde konuşan ile dinleyici arasında duygu aktarımı, bilgi paylaşımı veya düşünce ve fikirlerin yansıtılması daha sağlıklıdır (Can, 1999).

2.5.2. Sözsüz İletişim (Beden Dili)

Yüz ifade ve mimikleri, vücut hareketlerini içeren el ve kol hareketleri, beden duruş şekli, sesimizin frekansı ve tonu gibi sözsüz iletiler yardımı ile gerçekleşen iletişim çeşididir. Çeşitli araçlar kullanılarak gerçekleştirilmektedir (Başaran, 1994):

- a) Mektupla iletişim
- b) Basın yayın yoluyla iletişim
- c) İnternetle iletişim
- d) Telefonla iletişim
- e) Radyoyla iletişim
- f) Telgrafla iletişim
- g) Konferans
- h) Televizyonla iletişim

2.5.3. Yazılı İletişim

En etkili iletişim şekli olan bu iletişim, kişinin zaman ve mekândaki bazı sınırlılıklarını genişletmede ve geliştirmede önemli bir rolü vardır. Uzaktan haberleşme yöntemlerinden biri olan bu iletişim yöntemi, edinilen bilgiler ve tecrübeler hatta kazanılan deneyimleri zaman içinde biriktirme de sözlü iletişim ile karşılaştırılınca daha güvenilir bir yoldur ve kökenine bakıldığında ise mağara resimlerinde olduğu görülür (Gürüz, 2005).

Yazılı iletişimde etkin olmanın ilk şartı, seçmiş olduğumuz uygun kelimeler ve deyimlerdir. Bilindik kişilerce kelime ve deyimleri, kuralları belirlenmiş şekilde birleştirmektir. Kişilerce önemsenmeyen kelime ve cümleler ile ortaya çıkan ya da net olarak anlaşılmayan iletişim de, iletilmek istenen mesaj ya tam olarak alıcıya iletilemeyecek ya da mesajı alan kişinin bu iletiyi farklı anlayıp yorumlamasına sebep olacaktır (Erdoğan İ. , 1994).

2.6. Etkili İletişimi Engelleyen Unsurlar

Kurumlarda ve örgütlerde yaşanan birçok problemin kaynağı iletişim olmakla beraber örgütlerin amaçlarının belirlenmesi, yaşanan problemlerin çözüme kavuşturulması da ancak iletişimle mümkün olduğu yapılan araştırmalarda sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Sağlıklı bir iletişim süreci oluşturmayı engelleyen birçok faktör bulunmaktadır. Aynı kademede ve başarı düzeyinde olup birbirini çekemeyen kişilerin ortaya koydukları kıskançlık durumları da bu unsurlar arasında yer almaktadır (Can H. , 1992):

- Emretme – Yönetme
- Uyarma – Tehdit Etme
- Ahlak Dersi ve Vaaz Verme (Akıl verme)
- Yargılama – Suçlama
- Ad takma – Alay Etme
- Güven Verme – Teselli Etme
- İşi Alaya Vurma – Konu Değiştirme
- Sınama – Sorgulama
- Yorumlama – Analiz Etme

Literatürde iletişim sürecinin %80'inin psikolojik %20'sinin de teknolojik olduğu söylenmektedir. İletişim sürecinde teknik engellerin ortadan kaldırılması psikolojik engellerin ortadan kaldırılmasından ya da düzeltilmesinden daha kolaydır. Çünkü

teknolojik engeller iletinin alıcıya gönderilmesini engelleyen sorunlar, mekanik engellerden kaynaklanmaktadır. Bu da iletinin alıcıya istenilen zaman diliminde ulaşmamasına neden olmaktadır. Psikolojik kökenli sorunlar kişilere göre değiştiğinden dolayı çözümleri daha karmaşık ve zordur (Sabuncuoğlu & Arıkan, 2012).

İletişimi engelleyen unsurlar arasında kişinin savunma amacı ile kullandığı ve kendi yaşamında bunu sürekli hale getirdiği bazı durumlar vardır. Bu durumlarda kişi zor durumda iken kahkaha atarak durumu toparlamaya çalışıyor ise bu tavır mesaj özelliğini kaybeder. Yani iletiyi oluşturan bu tavır şekli kişinin kendisi tarafından gerçek ya da hayali tehlikelere karşı savunma amacı doğrultusunda kullanılıyor ise etkinliğini kaybeder (Başer, 1998).

2.7. İletişim Engelleri

2.7.1. Kişiler Arası İletişim Engelleri

Başarılı iletişimi engelleyen unsurlar vardır. Bunlar başarılı bir şekilde gerçekleşen iletişimi engelleyen veya büyük bir payda bunu bozan etkenler olarak tanımlanabilir. İletişimde bu bozulmaların ve engellerin görülme nedenlerine baktığımızda karşı tarafa iletilen mesaj ile alınan mesajın anlam bütünlüğünün birbirine uyuşmadığı durumlardan kaynaklandığı görülmektedir. Bu anlam uyumsuzluklarının sıklıkla nedenleri kaynak kişi, alıcı veya her iki tarafın karşılıklı bir şekilde iletişim engellerine neden olduğu söylenebilir. Bu sebepten ötürü, yaşanan bu engellerin bilincinde olmak iletişim engellerinin üstesinden gelmenin, sorunları çözmenin ve iletişimi geliştirebilmenin ilk adımıdır. Engelleri kaldırmak ise engellerin farkında olmak, sorunu tanıyıp bilmek, bu engellerin iletişim sürecini nasıl etkilediklerini belirlemek ve kavramaktan geçtiği söylenebilir (Yılmaz, 2008).

2.7.2. Kalıplaşmış Düşünceler

Kişiler arası ya da kişinin kendisiyle oluşturduğu iletişim kurma sürecindeki bazı problemlerin nedenleri çoğu zaman akla yatmayan ve gerçek dışı olan çoğu olumsuz fikirlerden ve düşüncelerden ortaya çıkar. Bahsedilen bu akla yatmayan ve gerçek dışı olan fikirler zamanla değişebilir ve yine zamanla neden oldukları problemler giderilebilir (Sabuncuoğlu Z. , 1977). İletişim kurma sürecindeki bahsettiğimiz bu problemlere neden olan akla yatmayan ve gerçek dışı olan farklı yapıdaki bu fikirlere “kalıplaşmış düşünceler” denebilir. Kalıplaşmış düşünceler, “kişilerin kendi kafa yapıları içerisinde

kalıplaşmış, katılaştı, çoğunlukla bilincinde olunmadan sunulan birçok kesin yapıdaki fikirler'' olarak tanımlanabilir (Yılmaz, 2008).

2.7.3. Algısal Hatalar

Bazen iletişim kurmada yaşanan problemlere baktığımızda kişinin kendisinin anlam yüklemiş olduğu düşüncelerin karşı taraf doğrultusuyla yanlış anlaşılmasından; yani algısal hatadan kaynaklandığı söylenebilir. İletişimde kullanılan beden dili, duruş ses tonu gibi bazı semboller karşı taraf için farklı anlamlar yüklenip başka anlamlara gelebilir. Sonuç olarak baktığımızda mesajı iletmek isteyen kaynak kişinin karşı taraftan yanlış anlaşılması ve yorumlanması kaçınılmazdır. Bu durum iletişimde algısal hatalardan kaynaklanabilmektedir (Yılmaz, 2008).

2.7.4. Göndericinin Güvenilirliği

Bazı durumlarda mesajı alan karşı tarafın, kaynak olan kişinin göndermiş olduğu mesajı sorgularken gönderici olan kaynak kişinin özelliklerinden etkilenme durumu söz konusu olabilir. Gönderilen iletinin mesajı alan kişi tarafından daha net algılanıp doğru yorumlanabilmesi için iletiyi gönderen kaynak kişinin son derecede güvenilir olması önemli ve iletilen veriyi daha dikkate alınıp önemli olmasına yardımcı olacaktır. İletiyi gönderen kaynak kişi ne kadar güven duygusunu oluşturursa göndermiş olduğu mesajında bir o kadar net bir şekilde karşı tarafa ulaşacağı vurgulanabilir. Aksine mesajı gönderen kişinin güven duygusunu oluşturamaması durumunda iletmiş olduğu iletiler çoğu durumda dikkate alınmayıp göz ardı edilecektir (Yılmaz, 2008).

2.7.5. Yorumlama Farklılıkları

Kişiler kendi aralarında kendi dillerini kullanırken bile cümlelere anlam yükleyebilirler. Yüklenilen bu anlamların farklı kişiler tarafından farklılaşılabileceğini düşündüğümüzde eğitim seviyeleri, gruplar, kültürler ve bölgesel etkenlerde farklılıkların söz konusu olabilme durumu görülebilir. Kelimelere yüklenmiş olan bu farklı anlamlılar, iletiyi göndermek isteyen kaynak kişi ile mesajı alan alıcı arasında iletişim kopukluğuna sebep olabilir (Tutar & Yılmaz, 2005).

2.7.6. Değer Yargılaması

Mesaja değer biçme olarak tanımlayabilmemiz daha o mesajı görmeden karşı taraftan alıcıda oluşan ilk izlenimler sonucu yargıda bulunup fikir topluluğu oluşturmaktır. Değer yargılaması iletinin kendisine ulaşmadan önce gerçekleşen bir süreç olduğuna

söyleyebiliriz. Kısaca yargıda bulunma, iletişimin istenilen şekilde gerçekleşmesine engelleyici olabilmektedir (Yılmaz, 2008).

2.7.7. Aşırı İletişim (Bilgi) Yüğü

Mesajı alan karşı tarafın bilgi yüğü ağır ise fazla iletinin yüklenmesi sonucunda strese girerek kişisel sağlığının olumsuz yönde etkilenmesi söz konusu olabilmektedir. Bu durum fazla yüklenen mesajlarla başa çıkamamasına neden olacaktır (Erdoğan & Korkmaz, 1990).

Eğer etkili bir karar verilmek isteniyorsa bunun ilk gerekliliğı yeterli donanım ve bilgiye sahip olmaktır. En önemli işlerden biri olan karar verme yetkisi yöneticiler tarafından gerçekleştirilir. Günümüzde ilerleyen iletişim teknolojilerindeki yenilik ve gelişimler sayesinde bilgi üretiminde veya yayımında yaşanan bazı problem ve aksaklıkların çoğı kısmı ortadan kalkmış ve bununla birlikte yöneticiler daha geniş çaplı bir bilgi seliyle karşı karşıya kalmışlardır. Bu geniş çaplı bilgi yükünün yöneticilerin kendini bilgi seli içinde boğulmuş gibi hissetmelerine sebep olduğu söylenebilir. Kısaca sürekli iletişim ve fazla bilgi, kişilerin mesajlara etkin ve net bir şekilde cevap verememe durumunu ortaya koyar. Yaşanan bu olumsuz durumlar iletişimde bulunan kişilerin stres içinde olmalarına sebep olur (Yılmaz, 2008).

2.7.8. Fiziksel Uzaklıklar

Birlikte aynı işi uzaktan yürüten kişilerin fiziksel olarak birbirlerinden uzakta olmaları kurdukları iletişim yönünden engel bir durum ortaya koyabilir. Bu iletişim sorunlarına alternatif çözüm olarak kullanılan telefon, elektronik posta gibi teknolojik araçlar bu uzaklıkları ortadan kaldırsa bile yüz yüze kurulan ve gerçekleşen iletişim kadar etkili ve etkin olamamaktadır. Sadece periyodik olarak gerçekleşen yüz yüze etkileşim fiziksel uzaklıklardan kaynaklanan engellerin üstesinden gelmeye yardımcı olabilir (Yılmaz, 2008).

2.7.9. Kültürel Farklılıklar ve Geçmiş Deneyimler

Birbirleri ile etkileşim iletişim halinde bulunan bireylerin yaşamış olduğu bazı İletişim engelleyen unsurlar bulunmaktadır. Bunlardan bazıları bireylerin kültürel değerleri ile geçmişte yaşamış oldukları deneyim ve tecrübelerdir. İletişimde bulunan kişilerden mesajı gönderen kaynak ve mesajı alan karşı taraftaki alıcı kendi yaşamış olduğu

geçmişteki deneyim ve tecrübelerle bağı olarak iletileri kodlama yapar ve bu şifreleri çözerler (Gür, 1979).

Ancak bu durum ortak deneyimlere sahip olmayan iki taraf olduğu durumda değişir. Mesajların iletiminde kullanılan beden dili ses tonu duruş gibi sembollerin farklı anlamlarda yorumlanmasına neden olur. Bu durumda iletişim sürecinin etkililiği azalabilir. Kültürel farklılıklarda karşı tarafa iletilmek istenen mesajın geçmişteki deneyimlere bağı olarak mesajların farklı şekillerde algılanıp yorumlanmasına neden olabilir. Kültürel farklılar yaşayan kişilerde bu durum bir kişide olumlu anlam yükleyen jest, mimik ve ses tonu gibi faktörler diğ bir kişide olumsuz anlam taşıyabilir (Zillioğlu, 2003). Bu kültürel farklılıklar bilinmediğinde etkili iletişimden söz etmek mümkün görünmemektedir.

2.7.10. Olumsuz Duygular

Günümüzde insanlar genellikle mantığından ziyade daha çok duygularıyla hareket ederler. Bu yüzden duygu kişilerin örgütsel yaşantılarında da önemli bir rol üstlenmektedir (Sönmez, 2001). Bu duygular kişide pozitif ve gerçekçi olduğunda, ondan daha yapıcı ve etkili bir ikna gücü olmadığı gibi, negatif ve içten olmadığı durumlarda da kişiler arasına engeller koyarak geçilmesi zor duvarlar örebilir (Yılmaz, 2008).

2.7.11. Planlama Eksikliği

Genellikle kişiler o anda ne düşünüp hissettiklerini net bir şekilde tam anlamıyla karşı tarafa aktaramazlar. Önemli sebeplerinden biri ise iletişimde planlama eksikliğinden kaynaklanmaktadır bu durum ortaya büyük bir fark çıkartır (Şimşek Y. , 2003).

2.7.12. Statü Farklılıkları

İnsan ve insan toplulukları belli bir sistem içerisinde yer alır ve bu sistemde elde edilen yer olarak adlandırılan statü kısmı yer almaktadır. Statü insana toplumda yaşayan diğ bireyler ya da üyeler tarafından verilir. Burada kişinin düşündüğü ya da kendisinin istediği yer değil, toplumdaki diğ bireylerin kabul edip onayladıkları yerdir. Bu durumlardan dolayı statü farklılıkları ortaya çıkar ve bu farklılıklar, kişiler arası kurulan etkileşimin boyutunu, yönünü ve sıklığını belirleyen faktörlerden biridir. Çünkü toplumdaki üyeler ya kendisi ile eşit düzeyde ya da kendisinden daha üst statüde olanlarla etkileşim halinde olmayı isterler (Tutar & Yılmaz, 2005).

2.7.13. İletişimde Zaman Baskısı

Edward Halle göre ‘*zaman konuşur.*’ Ona göre iletişimde zamanın etkin bir dili vardır. Etkileşimde zaman baskısı önemli bir engeldir. Örneğin zaman kısıtlaması ile karşı karşıya gelen bir kişi hızlı konuşmaya başlar. Bu durum zaman baskısı yaşadığının mesajını vermektedir (Yılmaz, 2008).

Bazı yönetim gerektiren yerlerde yöneticiler tarafından zaman yetersizliğinden kaynaklı bazı sorunları kısa ve özet geçmeleri, konunun net algılanamaması iletişim engeli olarak karşımıza çıkabilir (Yağcı & Uçar, 2018).

2.7.14. Dinleme Yetersizliği

İnsanların bazen karşısındaki kişileri çeşitli, kişisel ya da çevresel sebeplerden ötürü dinlemediklerini görebiliriz. Etkin dinleme iletişim sürecinde büyük önem taşımaktadır. Fakat bazen kişilerin karşısındaki kişileri yüzeysel dinledikleri gerçeği ile karşılaşabiliriz (Gürüz, 2005).

Buna bağlı olarak dinleme yetersizliğinin kişiler arasında sağlıklı bir iletişim kurmak yerine iletişimsizlik sorunu yaşandığı gözlenmektedir.

2.7.15. Dil ve Anlatım Yetersizlikleri

Anlam yönünden ortak olan sembollerin belirli kurallar dâhilinde karşı tarafa aktarılmasında etkin olan dil, düşünce, duygu ve isteklerin çok yönlü ve gelişmiş bir dizge olduğunu söyleyebiliriz (Yatkin, 2003). Bu nedende dil, iletişimin temel öğelerinden biridir. Dil karşı tarafa etkin kullanılmayıp karmaşık halde kullanılıyor ise, iletişim engeline yol açmaktadır. Eğer sade, gerçekçi ve net kullanılıyor ve elinden geldiği kadar dinleyicinin kendi diliyle konuşulduğunda iletişimin kolaylaştırıcısıdır diyebiliriz (Arkonaç, 2001).

2.8. İletişim ve Spor

Spor, Belirli kurallar dâhilinde, gerekli yöntem ve taktiklere göre yapılan, bedenen gelişime katkısı olan, eğlence, stres atma, çevre edinme, kendini dinleme ve yarışma halleri gibi bütün duyguları içinde barındıran bedensel hareketlerinin tümüdür (Zillioğlu, 2003).

Spor toplumda kişinin kazanılan becerileri gelişmesini sağlayan, belli kural ve amaçlar dâhilinde gerçekleştirilen faaliyetlerin tümüdür. Boş zamanlarda yapılan

etkinlikler olarak ya da kişinin mesleği haline gelmiş olarak karşımıza çıkan spor kişinin gelişimine de olumlu yönde katkı sağlamaktadır (Erkal, 1998).

Aynı zamanda kişilerin birbirleri ile kurmuş oldukları iletişimi geliştirmeye yönelik ve sosyal katılımın artmasını amaçlayan, kişide özgürlük hissini oluşturmaya yardımcı bir etkidir (Açıkada, 2016).

Kişinin müsabaka esnasında rakibi ile mücadele duygusunu geliştirir, teknik-taktik olarak en üst performansta başarıya ulaşmak için gösterdiği çabadır (Aracı, 2006).

Spor kişinin yaş faktörüne göre kendisinin sergilemiş olduğu verimin en iyi haline ulaşabilmesi için rekabet ortamına girmeden içinde olduğu etkinliklerin tamamıdır (Ünal, 2000).

Spor aynı zamanda kişinin kendini ifade edebilme yeteneğini geliştirir ve kişinin başkalarına bu yönde rehberlik etme aracını oluşturur (Gür, 1979).

Spor ve iletişim birleştiğinde ise bu durum toplumsal yaşamayı belirleyip ayrı ayrı temel olgu haline gelmiştir. Toplumdaki bireylerin gerekliliği haline gelen iletişim olgusu bireyselliği yönünden toplumdaki kişilerin etkinliği haline gelmiştir. Bir kişinin var olma nedenlerinden biri ne kadar iletişimle gerçekleşse de toplumun var olma nedenlerinden biride yine iletişimle sağlanır (Özkök, 1985).

Spor olgusu, günlük yaşantımızda sürekli spor etkinlikleri yer almaktadır ve her yaş grubu ve her cinse yönelik niteliktedir. Bu nedenle toplumsal yaşamın olmazsa olmaz bir ögesi haline gelmiştir. Farklı alanlarda ve farklı branşlarda yapılan spor etkinlikleri toplumdaki bireylere hem iletişim yönünden katkı sağlamış hem de toplumsal birlikteliğe olumlu yönde çok etkisi olmuştur (Güven, 1982).

2.9. Etkili İletişimin Davranışa Katkıları

2.9.1. Etkili İletişimin Sporcu Davranışına Katkıları

Etkin bir iletişimle her birey, sporcusu olduğu takımın amacına yönelik hareket etmesini sağlar. Müsabaka esnasında o takımdaki diğer üyeler ile uyum içerisinde olmasını sağlar. Yine müsabakadan önce liderinin görüş ve yorumlarını dikkate almasını sağlar. Müsabaka öncesi bulunduğu takım ve lideri ile birlikte düzenli antrenmanlara katılmasını sağlar. Amaç doğrultusunda performansına üst düzey etki edebilmesi de yine kulüp içindeki birbirleri ve lideri ile olan iletişim becerilerine bağlı olmaktadır. Sporcu takım

veya bireysel bir sporda dahi olsa sporcuların kendi aralarında yapmış olduğu sağlıklı iletişim yöntemleri ve yine sporcunun lideri ile yapmış olacağı iletişim kendisinin sergileyeceği sportif performansı üzerinde etkili rol oynamaktadır (Gerçek, 2017).

Çünkü antrenörün sergileyecek olduğu davranış onun beden dilini yansıtır ve etkili bir iletişim dili kurması çok önemlidir. Buda sporcularını antrenörün sergilemiş olduğu davranışa göre olumlu ya da olumsuz yönde etkiler.

Çeşitli spor kulüpleri ya da takım içerisinde sporcuların liderleri ile kendi aralarında kurmuş olduğu iletişim pozitif yönlü ise bu olumlu iletişimin kendilerine performanslıları yönünde olumlu etkileri olup yine performanslarını yükseltmelerini sağlayacaktır (Gerçek, 2017).

2.9.2. Etkili İletişimin Takım Davranışlarına Katkıları

Duygu, düşünce, değer ve bilgi aktarımı için iletişim gereklidir ve en önemli amacı da bu aktarımı gerçekleştirmektir. Karşılıklı bir şekilde bu aktarımın gerçekleşmesine dair yapılan bu etkileşim iletişim olarak nitelendirilmektedir (Gerçek, 2017).

İki ya da daha fazla grup arasında gerçekleştirilen bazı müsabakalara takım sporları denilmektedir. Bu spor dallarında kullanılan teknik ve taktikler oldukça önemli rol oynamaktadır. Sporcular, karşı takıma gösterecek olduğu stratejik taktikleri bilmelidir. Bunu da, o takım liderinin sporcusuna sergileyecek olduğu etkili iletişim faktörü belirler (Kat, 2009).

İletişim aynı zaman diliminde farklı iki ya da daha fazla kişilerin arasında gerçekleşen bir durumdur. Bu durum spor kulüplerindeki o takımın antrenörü ile sporcuları arasında daha özel bir yapıya sahip olmalıdır. Çünkü o takımın stratejisini, takım içerisindeki birbirleriyle olan etkileşimi, olumlu ya da olumsuz etkenleri ve pozitif yönde motiveyi sağlayacak olan o takımın lideridir. Takımın antrenörü ile sporcuları arasındaki olumlu yöndeki bu etkili iletişim, o takımı ve ya sporcuları başarı ve hedefe amaca yönelik daha hızlı ulaştırır (Serimoğlu, 2013).

Aynı takım içerisindeki sporcuların kendi aralarındaki etkileşimin olumlu yönde gelişmesi amacı ile takımdaki kişilerle arasındaki etkileşimin de olumlu yönde geliştirilmesi gerekmektedir. Aynı takım içerisindeki sporcularda veya liderleri arasında geçen diyaloglarda kurulan ilişkiler sıcak ve samimi değil ise karşılıklı güven duygusu oluşamaz. Karşılıklı güven duygusu sporcu ve takım lideri arasında oluşmamış ve kendi

aralarında pozitif yönde bağlılık yoksa bu takımda etkili bir iletişim ortamının oluşması beklenemez. Aksine yine aynı takım içerisindeki sporcularda veya liderleri arasında geçen diyaloglarda kurulan ilişkiler sıcak ve samimi ise karşılıklı güven duygusu oluşur. Sporcu ve takım lideri arasında oluşan bu duygu ile kendi aralarında pozitif yönde bağlılıkta beraberinde getirir. Bu duruma etkili olabilecek faktör takımdaki sporcuların empati kurabilmelerini sağlamaktır (Yetim & Cengiz, 2016).

2.10. Antrenörlerde Etkili İletişim

2.10.1. Antrenör

İletişim kurmada gerekli olan bilgiyi amacı doğrultusunda bilim yönünde karşısındaki sporcusuna veya takım içerisinde, o takımın ve ya sporcusunun başarısı için kullanan ve bunun yanında bu bilgileri sporcusunun becerileri ile birleştirip harmanlayıp farklı yorumlar katarak kendi stratejisi ve mizaç yorumlarını katarak sporcularına uygulayan kişidir. Hangi spor dalı olursa olsun, sporcusunu yaptığı çalışmalarla müsabaka veya karşılaşmalara hazırlayan kişidir. Ve bunun yanı sıra sporcularını yetiştiren geliştiren kişi olarak tanımlanmaktadır (Selağzı & Çepikkurt, 2014).

Antrenöre ne kadar bilgi donanımı sağlanırsa kaynak bulunur ve iyi yetiştirilirse kendisinin de lider olduğunda yetiştirecek olduğu sporcuların performanslarında ona göre iyi düzeyde olur. Etkin bir lider olmak iyi bir iletişim becerisiyle sağlanır (Lewis & Goodman, 1994).

2.10.2. İletişim ve Antrenörlerde Etkili İletişim

Etkili bir iletişim antrenörlerin daha fazla başarı, motivasyon, sosyal uyum ve takım arkadaşları ile işbirliğine dayalı etkileşimlerinin olumlu yönde gelişmesi için gereklidir. Antrenörler ve sporcuları arasında gerçekleşen ilişki algılarını ve iletişimi etkilemek için sporcu-antrenör iletişiminin önemi oldukça büyüktür (Cranmer, 2015).

2.10.3. Antrenörlerde Olması Gereken İletişimi Becerileri

Bir antrenörün başarısı sporcularıyla yapmış olduğu etkili iletişimin en önemli faktörlerinden biridir. Antrenör bunu meslek yaşamı boyunca sürdürebilir ve geliştirebilir. Etkili iletişim ise bir antrenörün liderlik özellikleri arasındadır. Sporcunun motivasyonunu arttırmasında, karşı tarafa aktarılan kondisyonla, koordinatif, teknik, taktik ve psikolojik becerilerin tümünde etkin donanımlı bir antrenör çok önemlidir (Konter, 1996).

Lider bir antrenör mesleği boyunca devamlı yönetici, yardımcı antrenör, sporcu, sporcu kitlesi, taraftar ve medya çalışanlarıyla bir iletişim halindedir. Bahsedilen grupların algısında da antrenör bir liderdir ve her birinin liderinden farklı beklentileri bulunmaktadır. İyi ve etkin bir iletişim becerisine sahip olan antrenörün istenilen amaç doğrultusunda isteklerini yaptırıp düşüncelerini karşı tarafa geçirebilmesi, kendisini karşı tarafa yani sporcularına etkin bir dil ile net bir şekilde ifade edebilmesi ve onların istek ve arzularını anlayıp yorumlayabilmesi iletişim yetenekleri iyi olan bu antrenörle mümkündür. Bu yüzden farklı kaynaklardan yapılan literatür taramasında elde edilen bulgulardan yola çıkarak etkin bir liderde bulunması gerekli olan iletişim becerilerini şu şekilde sıralamak mümkündür (Abakay, 2010):

- ✓ Etkileyici Konuşma ve İkna Etme
- ✓ Empati Kurma
- ✓ Dinleme
- ✓ Geribildirimde Bulunma
- ✓ Eğitici-Öğreticilik (Bilgilendirici)
- ✓ Pozitif Yaklaşım
- ✓ Zamanlama
- ✓ Beden Dilini Etkili Kullanma

Kısaca bu maddeler tanımlanacak olursa;

2.10.3.1. Etkileyici Konuşma ve İkna Etme

Kendini kolaylıkla ifade edebilme ve düşüncelerini açıkça anlatabilme bunun yanı sıra nerede nasıl tutum sergileyeceklerini bilme özelliğidir (Abakay, 2010).

2.10.3.2. Empati Kurma

Bakış açısı olarak bakıldığında karşımızdaki kişi ya da kişiler topluluğunun ortaya koymuş oldukları bazı fikirler ile kendi fikirlerin uyuşmayabilir. Fakat empati kurma becerisi ile karşıdaki kişi ya da kişiler topluluğunda kendini onların ruh hal değişimlerini, düşünce yapılarını ve bakış açılarını tüm faktörleri göz önünde bulundurarak onların yerine koyup anlayabilme becerisidir diyebiliriz (Abakay, 2010).

2.10.3.3. Dinleme

İletişimin en önemli unsurlarından birisidir. Etkili iletişim sürecinin en temel faktörü etkin dinleme becerileridir. Etkin dinleme becerisine sahip bir lider sporcusunun

kendisine aktarmak istediği mesajı net algılar ve onu başarıya götüreceği gibi sorunlarında çözmede daha iyi bir adım olur (Öztürk & Soytürk, 2019).

2.10.3.4. Geribildirimde Bulunma

Kişiler arası kurulan yüz yüze etkileşimde en iyi ortamı oluşturmakla birlikte kişilerin kendi aralarındaki etkili İletişim sürecinin geliştirilmesinde olumlu yönde etkili bir yöntemdir (Abakay, 2010).

2.10.3.5. Eğitici-Öğreticilik (Bilgilendirici)

Etkin ve iyi bir antrenör olmanın bir başka özelliği de karşısındaki sporcularını açık, net bir şekilde bilgilendirme ve gerekli olan bilgileri sporcularına etkin bir dille iletmektir (Ateş, 2018).

2.10.3.6. Pozitif Yaklaşım

Sporcunun başarısına olumlu yönde etkiye sebep olmasının yanı sıra korkusunu azaltır, kendilerine saygılarını artırır ve güveninin daha da yükselmesine neden olur (Ateş, 2018).

2.10.3.7. Zamanlama

İyi yapılan bir zamanlama antrenör ve sporcular için değişime karşı geliştirilen direncin üstesinden gelmede önemli bir faktördür (Ateş, 2018).

2.10.3.8. Beden Dilini Etkili Kullanma

Beden dili etkili iletişim kurmada önemli rol oynamaktadır. Kişi duygu ve düşüncelerini karşısındaki bir başka kişiye aktarırken vücut dilindeki bazı sembolleri kullanır. Bunlar; el ve kol hareketleri, bedenin duruş tarzı, konuşurken ki ses tonu, jest ve mimiklerdir. Bunların kullanımı beden dilinde etkili iletişim kurmanın bütünü oluşturur (Abakay, 2010).

Sporcuya motivasyon sağlamak onu motive etmek antrenörün başlıca görevlerinden biridir Antrenörün iletişim becerisine dayanır. Antrenör sporcusunun psikolojik durumu, kişilik ve aile yapısıyla, ekonomik durumu, arkadaşlık ilişkileri ve birçok bu tarz değerleri ile yakından ilgilenmeli ve bilmelidir. Bu değerlere göre antrenör sporcusuna motivasyon yapmalıdır. Antrenörün bunu yapabilmesi için sosyoloji, psikoloji ve iletişim becerilerinin de iyi olması gerekmektedir (Abakay, 2010).

2.11. Antrenör ve Sporcu İletişimi

Antrenör sporcu ilişkisine baktığımız zaman spor ortamlarında gerçekleşmekte olan etkinlik sırasında antrenörlerin sporcularına karşı kullandığı beden dili çok önemlidir. Özellikle takım sporlarında antrenörler etkin dilleri ile gücü temsil eder (Çimen, Bektaş, & Yılmaz, 2008).

Antrenör takım içerisinde etkili iletişim kurma yeteneğini sergileyebilirse o grubun disiplinli bir şekilde performanslarını ortaya koymalarında yardımcı olmuş olur. Ancak bu otorite sağlanmazsa sporcularda ve antrenörde kaygı oluşur. Bu durumda sporcularda güvensizlik duygusu ortaya çıkabilir. Korku, başarısızlık, sonucunu bilmeme durumları söz konusu olabilir (Horne & Carron, 1985).

İkili ilişkilerde yine etkili iletişim oluşabilmesi için önemli noktalar vardır. Gelişmiş reflekslerimiz, içgüdüsel davranışlarımız, jest ve mimik kullanımlarımız çok önemlidir. Bunlar etkili iletişim kurabilmenin bir parçasıdır. Bireylerin kendi aralarında iletişim kurmasını sağlayan diğer sembol ya da araçlar ise ilk etapta konuşma olduğu gibi, yüz ifadelerini içeren ve destekleyen gülme, somurtma, mimikler, el kol hareketleri ya da sessizlik gibi beden dillerini oluşturan faktörlerde etkili iletişim kurmayı sağlayan diğer araçlardır (Abakay, 2010).

Antrenörlerin kendi sporcuları ile birlikte aralarında kurulan bir bağ vardır. Bu bağ karşılıklı anlaşmayı, ortak hareket etmeyi ve sağlıklı ilişkiler kurmayı sağlar. Buna bağlı olarak antrenör-sporcu arasındaki ilişkileri incelediğimizde karşılıklı birbirlerine saygı, hoşgörü, güven, işbirliği ve birbirlerine destek olma gibi faktörlerin yer alması kendilerine olumlu yönde başarıyı getirmektedir. Bu nedenden dolayı antrenör-sporcu arasında bu olumlu iletişimin gerçekleşmesi için bu etkenlerinde kurulan bu iletişim içerisinde olması gereklidir. Eğer ki antrenör ile sporcusu arasındaki bu etkili iletişim kurulamazsa takım içerisinde o takımda bulunan diğer üyeler arasında da güvensizlik, tarafların birbirlerine karşı sevgisiz olması, birbirlerine hoşgörüsüz ve saygısız hareketler sergilemesi, baskıcı yönetim gibi olumsuz faktörleri ve daha birçok olumsuzlukları beraberinde getirir (Selağzı & Çepikkurt, 2014).

Olumlu bir antrenör-sporcu ilişkisinin kurulabilmesi için bireylerin birbirlerinden beklentilerini, duygularını ve düşüncelerini net ve açık bir şekilde aktarmaları gerekmektedir (Gerçek, 2017).

Antrenörler mesleki hayatlarında bilgilerini karşı tarafa yani sporcularına etkin bir dille anlatmalı ve onlara yol göstermelidir. Antrenörler, sahip olduğu bilgileri karşı tarafa etkin bir liderlik ve iletişim becerisiyle birlikte sunamıyorsa, kendi bilgisini sporcuna karşı hem öğretmede zorlanır hem de sporcuların kendisine olan güven duygusunu kaybederek başarısızlığa doğru ilerler (Yılmaz, 2008).

Antrenörler sporcuları ile sağlıklı iletişim kurmayı amaçlarlar. Aksi takdirde sporcunun performansı derinden etkilenir, psikolojik sorunlara yol açar.

Antrenörler sporculara başarıya ulaşmak için giden yolu etkin bir dille anlatmalıdır. Bu yolda hangi teknik ve taktiklerin uygulanması gerektiğini, takım sporlarında ise takım içerisinde kararların nasıl alınıp uygulanacağını, bireysel sporlarda ise hangi uygun metotları nasıl ve nerede kullanacağını etkin bir dille anlatmalıdır (Martens, 1998).

Başarılı bir antrenörün, etkin bir lider olabilmesi için iyi bir iletişim becerisine sahip olması gerekmektedir. Bir antrenörün, ilişki içerisinde olduğu sporcusu ile karşılaştığı sayısız durum göz önüne alındığında iletişim becerisinin son derece iyi olması gerekmektedir. İletişim becerisi ne kadar iyi olursa bir antrenör o kadar başarılı olmaktadır (Konter, 1996).

Bu sebeple etkili iletişim kurma becerilerini oluşturan faktörlerin doğru ve amaca yönelik kullanılması, lider ve sporcusu arasındaki ilişkisinin temel yapısını oluşturmanın yanı sıra, hem sporcunun sergileyecek olduğu performansı hem de takımdaki kişiler arası performansı arttıran önemli bir faktör olarak gözlemleyebiliriz (Abakay, 2010).

2.12. Alanla İlgili Yapılan Çalışmalar

2.12.1. Yurtiçi Yapılmış Çalışmalar

Selağzı & Çepikkurt'un (2014) “ Antrenör ve Sporcu İletişim Düzeylerinin Belirlenmesi” üzerine yapmış olduğu çalışmada antrenör sporcu arasındaki iletişim düzeyinin cinsiyete ve yapılan spor branşına bağlı olarak değişmediği ancak antrenör ile çalışılan süre ile iletişim düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymuştur.

Bora (2013) “Beden Eğitimi Öğretmeni ve Sporcu Öğrenciler Arasındaki Etkili İletişimin, Sportif Başarı Motivasyonu İlişkisi” üzerine yapmış olduğu başka bir çalışmada cinsiyet değişkenine göre antrenörle iletişim ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Yılmaz'ın (2008) “Sporcu Algıları Çerçevesinde Farklı Spor Branşlarındaki Antrenörlerin Liderlik Davranış Analiz ve Etkili İletişim Beceri Düzeyleri” adlı çalışmasına baktığımızda voleybol sporu ile ilgilenen sporcuların antrenörlerinin iletişim becerilerini yaş değişkenine göre incelemiş anlamlı bir fark bulamamıştır.

Gerçek'in (2017) “Futbol Kulüplerindeki Sporcu, Antrenör ve Yöneticilerin Kulüp Ortamı İletişim Düzeylerinin İncelenmesi” adlı çalışmasına baktığımızda ise sporcuların antrenörleri ile iletişim düzeylerini yaş değişkenine bağlı incelediğinde, bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Sporcuların yaşları ilerledikçe kulüp ortamı iletişimlerinin daha güçlü olduğu çalışma sonucunda tespit edilmiştir.

Altıntaş (2013) tarafından yapılan “Elit Sporcularda Durumsal Güdülenme ve Optimal Performans Duygu Durumu Arasındaki İlişkinin Etkili İletişim Becerileri Yönüyle Karşılaştırılması” çalışmada antrenör-sporcu arasındaki ilişki yaş gruplarına bağlı olarak incelenmiştir. Hem takım sporlarında hem de bireysel sporlarda antrenör-sporcu arasındaki ilişkinin farklı yaş gruplarındaki katılımcıların aldıkları puanların birbirine yakın olduğu sonucuna varılmıştır.

Güngör'ün (2011) “İletişim” adlı çalışmasında sporcuların iletişim düzeyleri ile Eğitim Düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir farkın olmadığı literatürde var olan diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir.

Donuk (2006) “Türkiye Profesyonel Futbol Ligleri Antrenörlerinin Liderlik Tarzlarının İncelenmesi ve Etkili İletişimdeki Model Yaklaşımları” futbol antrenörleri ile ilgili olan çalışmasında sporcuların eğitim düzeyleri ile otokratik davranış biçimleri arasında negatif yönde bir ilişki bulmuştur.

Erkan (2002) “Sporda İletişimin Önemi ve Takım Performansına Etkisi” üzerine yapmış olduğu benzer araştırmasında, futbol takımlarında iletişimi etkileyen sorunları incelemiştir. Gözlemlenen bazı iletişim engellerinin nedenleri ise daha çok yöneticilerden kaynaklandığını vurgulamıştır. Sporcuların liderleri ile açık ve net bir iletişim halinde olduğunu fakat yöneticiler ile de açık bir iletişim kurma özleminde olduklarını belirtmiştir.

Bireyin serbest zamanlarını hangi etkinlikleri yaparak geçirdiği spor türü seçiminde oldukça etkilidir. Yapılan bazı çalışmalarda, bireyin tercih ettiği rekreatif etkinlikler çizelgesinde yaş arttıkça bireyin etkinliğe aktif katılımı da azaldığı görülmüştür.

Ardahan & Lapa (2011) “Açık alan Rekreasyonu: Bisiklet Kullanıcıları ve Yürüyüşçülerin Doğa Sporu Yapma Nedenleri ve Elde Ettikleri Faydalar” üzerine yapmış olduğu araştırmasında, gençler daha çok güce dayalı ve aktif katılımı gerektiren etkinlikleri tercih ederken, ileri yaşta olanlar daha çok pasif katılımı tercih etmektedirler. Diğer bir deyişle; 20’li yaşlarında açık alan etkinliklerine aktif katılan bir kişilerin 60’lı, 70’li yaşlarında kampçılık gibi, karavan gezileri gibi daha pasif olunan etkinlikleri tercih ettiği görülmüştür.

Abakay (2010) tarafından yapılan “Futbolcu Antrenör İletişiminin Farklı Statülerdeki Futbolcuların Başarı Motivasyonlarıyla İlişkisi” çalışmada ise aynı antrenörle spor yapma süresinin artmasıyla birlikte iletişim düzeyinde de belirgin bir artış olduğu ortaya çıkmıştır.

Karayol (2013) “Takım Sporları ve Doğa Sporları Yapan Erkek Sporcuların Etkili İletişim Becerilerinin İncelenmesi” adlı çalışmasında takım sporları ve doğa sporları ile ilgilenen sporcuların etkili iletişim becerilerini incelemiş olduğu çalışmada doğa sporlarıyla uğraşan sporcuların takım sporu ile uğraşan sporcuları, spor yapma yıllarına göre bazı değişkenler içerisinde incelemiştir. Etkili iletişim becerileri puanları arasında istatistikî olarak anlamlı fark bulunmadığını ortaya koymuştur.

Konter (1996) “Bir Liderlik Olarak Antrenör” adlı çalışmasında etkin bir liderin etkili iletişim becerilerini incelemiş ve sporcularının müsabaka içerisindeki yapmış oldukları yanlışların aksine, onu nasıl doğru teknik ile nasıl ortaya serecekleri üzerinde duran özel bilgiye sahip olmalarını vurgulamıştır. Başarılı bir liderin etkili öğretme ve etkin bir iletişim becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulamamıştır.

2.12.2. Yurtdışı Yapılmış Çalışmalar

Lyle (2002) “Sports Coaching Concepts: A Framework for Coaches' Behaviour” adlı çalışmasında etkili bir antrenörün, kendisinde tanımlamış olduğu kişisel özelliklerini ve liderlik yaptığı sporcusunun kişilik analizini incelemiştir. Sporcusu ile karşılıklı etkili iletişim halinde bulunan bir liderin hem karşısındaki kişiyi yönlendirmeyi hem de bilgilendirmeyi gerektiren devamlı bir süreç olduğunu savunarak aralarındaki ilişkiyi bazı değişkenlere göre anlamlı bulmuştur.

Garland & Barry (1988)’in “The Effects of Personality and Perceived Leader Behavior on Performance in Collegiate Football” sporcuları tarafından algılanan iletişim

becerilerini hentbol, futbol ve güreş sporuna göre incelemiş ve oradaki liderlerin aynı becerilere sahip olmadıklarını ve anlamlı farklılıkların bulunduğunu vurgulamıştır.

Chelladurai (1984) “Discrepancy Between Preferences and Perceptions of Leadership Behavior and Satisfaction of Athletes in Varying Sports.” adlı yapmış olduğu çalışmada Kanadalı üniversite seviyesinde eğitim görmekte olan sporcu atletlerin algısına göre bazı değişkenlerdeki puan farklılıklarını, aynı çalışmadaki basketbol sporcularının antrenörleri ile karşılaştırıp daha anlamlı sonuçlar elde etmiştir.

Horne & Carron (1985) “Compatibility in Coach-Athlete Relationship” adlı yapmış olduğu çalışmada, özel bir kolejde futbol ile uğraşan sporcular yönünden algılanan etkili iletişim becerilerini incelemiş ve bazı değişkenler açısından önemli farklılıklar bulunmamıştır. Fakat eğitici ve öğretici alt boyutlarında önemli puan farklılıklarına rastlamıştır.

Butler (1996) “Sports Psychology in Action” bazı farklı branşlar üzerinde etkili iletişim farklılıklarını incelemiş ve badminton liderlerinin voleybol branşındaki liderlere göre daha yüksek puan aldıkları sonucuna varmıştır.

Weinberg (1995) “Foundations of Sport And Exercise Psychology” yapmış olduğu çalışmada sporcuların yaşları ile alakalı ilerleme olduğunda kişi olgunlaştığı için liderlerinin etkili iletişim becerilerinde destekleyici bir sonuca ulaşmıştır.

Dubrin (2005) “Fundamentals of Organizational Behavior” adlı çalışmada belirlenen grup davranışlarını ve liderlik stillerini, o gruptaki kişilerarası etkili iletişim becerilerine göre incelemiş ve gruplar arasında oluşan bazı çatışma ve örgütsel etkinleşmede anlamlı bir farklılığa rastlamamıştır.

Lewis & Goodman (1994) “Management: Challenges in The 21 st Century” adlı çalışmada okul yöneticilerinin ve oradaki liderlerin okullarında etkili olabilmek için aralarındaki iletişim becerilerini incelemiş ve takım odaklı güçlü iletişimciler, takım sporcuları ve antrenörler arasında bazı değişkenlere göre anlamlı farklılıklar bulmuştur.

Lunenburg (1991) “Educational Administration Concepts and Practices” adlı çalışmada bir liderin etkin bir öğretici stratejileri oluşturabilmesi için etkin dinleme becerilerine sahip olan bireylerde daha yüksek sonuçlar elde ettiği görülmüştür.

Martens (1998) “Başarılı Antrenörlük” adlı çalışmasında etkili bir antrenörün sporcusu ile kurmuş olduğu etkili iletişim becerileri üzerinde durmuş ve aynı antrenör ile spor yapma yılı değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılıklar bulmuştur.

Sayers, Bingaman & Graham (1993) “Yöneticilikte İletişim” adlı çalışmasını incelediğimizde antrenörler ile sporcuları arasında oluşan iletişim engelleri üzerinde durmuş ve bazı değişkenler açısından beden dilini kullanma, geri dönütü ve aktif dinleme becerileri arasında anlamlı bir fark bulmuştur.

3. GEREÇ ve YÖNTEM

3.1. Çalışmanın Evreni

Bu araştırmanın evreni; Rize ilinde, 2018 yılı güz mevsiminde aktif olarak doğa sporları yapan 796 adet sporcudan oluşmaktadır. Bu sporcuların 315'i 13 yaş altı çocuklar, 481'ini ise yetişkin sporculardan oluşturmaktadır.

3.2. Çalışmanın Örneklemi

Bu çalışma için rastgele örneklem yöntemi kullanılmıştır. Örneklem grubunu, 2018 yılında aktif olarak Rize ilinde doğa sporları yapan 153 sporcu katılmıştır. Çalışma grubundaki sporcuların 124'ü erkek, 29'u kadındır.

3.3. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu Doğu Karadeniz Bölgesi Rize ilinde doğa sporları ile ilgilenen sporcuların 18 yaş ve altı, 19-22 yaş ve 23 yaş üstü sağlıklı kadın ve erkek sporcuları oluşturmaktadır. Çalışma için sporcuların yaş grupları ve cinsiyetlerine göre öğrenci sayıları aşağıda belirtilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Grup ve Cinsiyete Göre Toplam Sporcu Sayısı

Yaş Grupları	18 Yaş ve Altı	19-20 Yaş	21-22 Yaş	23 Yaş ve üzeri	Toplam
Kadın	13	10	5	1	29
Erkek	41	49	21	13	124
Genel Toplam	54	59	26	14	153

Araştırma grubundaki Karadeniz Bölgesi Rize ilinde doğa sporu kulüpleri ve sporcuların sayısal dağılımları aşağıda belirtilmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Doğa Sporları Kulüpleri ve Sporcu Sayısı

	Doğa Sporları Kulüpleri	Kadın	Erkek	Toplam
1	Rize Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Derneği	31	92	123
2	Rize Kaçkar Dağcılık Rafting Kayak İhtisas Spor Kulübü Derneği	22	48	70
3	Rize Gündoğdu Gençlik ve Spor Kulübü Derneği	-	11	11
4	Verçenik Dağcılık ve Doğa Sporları İht. Gençlik Spor Kulübü Der.	24	79	103
5	Rize Su Sporları Kulübü Derneği	2	16	18
6	Rize Extremtürk Gençlik Spor Kulübü Derneği	33	78	111
7	Rize Çaykur Spor Kulübü Derneği	-	44	44
8	Rize Alipaşa Spor Kulübü Derneği	-	19	19
9	Çayeli Bisiklet Kulübü Derneği	-	3	10
10	Çayeli Doğa Sporları Kulübü Derneği	14	39	53
11	Fındıklı Doğa ve Su Sporları Derneği	-	15	15
12	Rize Adrenalin Doğa Sporları Gençlik Spor Kulübü Derneği	12	23	35
13	Ardeşen Gücü Spor Kulübü Derneği	4	14	18
14	Rize Telekom Spor Kulübü Derneği	2	5	7
15	Rize Gençlik ve Spor Kulübü Derneği	18	41	59
16	Çiftlik Spor Kulübü Derneği	-	10	10
17	Dört Yol Spor Kulübü Derneği	-	7	7
18	Güneysu Spor Kulübü Derneği	-	6	6
19	Çaykur Rize Gençlik ve Spor Kulübü Derneği	4	16	20
20	Çamlıhemşin Belediye Spor Kulübü ve Derneği	-	10	10
21	Kalecik Spor Kulübü Derneği	2	5	7
22	Ardeşen Gençlik ve Spor Kulübü Derneği	-	13	13
23	Rize Gündoğdu Su sporları Derneği	6	36	42
	TOPLAM			796

3.4. Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Geçmişte ya da günümüzde meydana gelen bir olayı olduğu gibi aktarmayı hedefleyen araştırma yaklaşımlarına tarama modelleri denilmektedir. Araştırmaya konu olacak durum, birey ya da nesne mevcut şartlar dikkate alınarak olduğu gibi aktarılır. Onları farklı şekilde göstermek veya etkilemek için hiçbir çaba gösterilmez (Karasar, 2014).

Bu çalışmada veri toplamak için araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve “Antrenör İletişim Beceri Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma 2 kısımdan oluşmaktadır.

3.4.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu uygulama kapsamında yer alan doğa sporu yapan sporcuların bireysel özelliklerini ele alan yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, spor dalı, sporculuk düzeyi, takım türü, haftalık antrenman sayısı, aynı antrenör ile çalışma süresi, babanın ve annenin eğitim durumlarını belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

3.4.2. Antrenör İletişim Beceri Ölçeği

Doğa Sporları Antrenörlerinin Sporcuları Yönünden Algılanan Etkili İletişim Düzeylerinin İncelenmesi için İdris Yılmaz (2008) tarafından geliştirilen ve sporculara uygulanan “Antrenör İletişim Beceri Ölçeği” kullanılmıştır.

Toplam 48 maddeden oluşan Antrenör İletişim Beceri Ölçeğinde 5’li likert tipi bir ölçeklendirme kullanılarak katılımcıların her bir maddenin kendi algılarına göre uygunluk derecesini (1 “kesinlikle katılmıyorum”, 2 “katılmıyorum”, 3 “kararsızım”, 4 “katılıyorum”, 5 “kesinlikle katılıyorum”) belirlemeleri istenmiştir.

Bu tip araştırmalarda sıklıkla kullanılan puanlama yöntemi olan “ölçekten alınan puanların aritmetik ortalaması 5.00–4.20 arasında ise iletişim becerisi üst düzeyde etkili değerlendirilmiştir. 4.19–3.40 arasında ise etkili fakat geliştirmesi gereken, 3.39–2.60 arasında ise vasat, 1.80–2.59 arasında ise zayıf, 1.00–1.79 arasında ise etkisiz” değerlendirmesi benimsenmiş ve yorumlamalar bu yönde yapılmıştır.

Ölçeğin yapı geçerliliği faktör analizi ile incelenmiş ve 48 maddenin madde toplam korelasyonlarının 44 ile 86 arasında değiştiği görülmüştür. Genel olarak madde toplam korelasyonu 30 ve üzerinde olan maddelerin bireyleri iyi derecede ayırt ettiği 192 kabul

edildiğinde ölçekteki tüm maddelerin bireyleri iyi derecede ayırt ettiği kabul edilmiştir. Bu çalışmada, elde edilen faktörler anlamlaştırılamadığından, tek faktör olarak kabul edilmiştir. Bu faktörün ölçeğe ilişkin açıkladığı varyans %52.75'tir. Tek faktörlü ölçeklerde açıklanan varyansın %30 ve daha fazla olması yeterli görülmektedir. Öte yandan çeşitli araştırmalarda tek bir faktörün ölçüldüğü faktöriyel olarak saf testler olarak isimlendirilen çalışmalara rastlanmaktadır¹⁹³. Ölçeğin iç tutarlılık kat sayısı (Cronbach Alfa Katsayısı) .95 olarak bulunmuştur. Bu noktada ölçeğin güvenirlik değerin yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Ölçekteki İletişim Düzeyi Puanlaması: 1. Üst Düzey 4,20-5,00. 2. Etkili 3,40-4,19. 3. Vasat 2,60-3,39. 4. Zayıf 1,80-2,59. 5. Etkisiz 1,00-1,79.

3.4.3. Protokol

Araştırmanın uygulanma aşamasına geçilmeden önce kişi ve kulüplerden izin alınmıştır. Öncelikle Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Anabilim Dalı başkanlığından daha sonra Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıp Fakültesinden Etik Kurul raporu alınmıştır. Bu izinler doğrultusunda anket uygulanacak kulüp ve kulüp antrenörleri önceden görüşülerek fiziki yapıları incelendi.

Daha sonra çalışmanın yapılacağı kulüplerdeki sporcu ve antrenörler ile bir araya gelerek yapmakta olduğumuz çalışma hakkında gerekli bilgiler ve açıklamalar yapıp izin alındıktan sonra anket uygulanacak uygun gün ve saatler belirlendi.

Sporculara anketleri uygulamadan önce uygulayacak olduğumuz anket hakkında basit bir tanıtım yapıp motivasyonları sağlanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Mevcut tez çalışmasında elde edilen verilerin düzenlenmesi ve grafiklerin oluşturulmasında Windows MS Word (2019) programı ve Windows MS Excel (2019) tablolama programı, istatistik testlerin yapılmasında SPSS (Statistical Package for Social Science) 25 programı vasıtası ile analiz edilmiştir.

Verilerin analizinde öğrencilerin demografik özellikleri ve etkili iletişim beceri düzeylerinin tespiti için tanımlayıcı istatistiklerin (yüzde, frekans, aritmetik ortalama, standart sapma) yanı sıra hipotez testleri kullanıldı. Analiz aşamasına geçilmeden önce verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını görmek için verilere öncelikli olarak

normallik testleri uyguladı ve verilerin normal bir dağılıma sahip olduğu görüldü. Verilerin normallik durumlarına göre $\alpha= 0.05$ anlamlılık düzeyinde ikili karşılaştırmalarda; T-Testi, üç ve daha fazla olan karşılaştırmalarda ise Tek yönlü anova testi uygulandı.

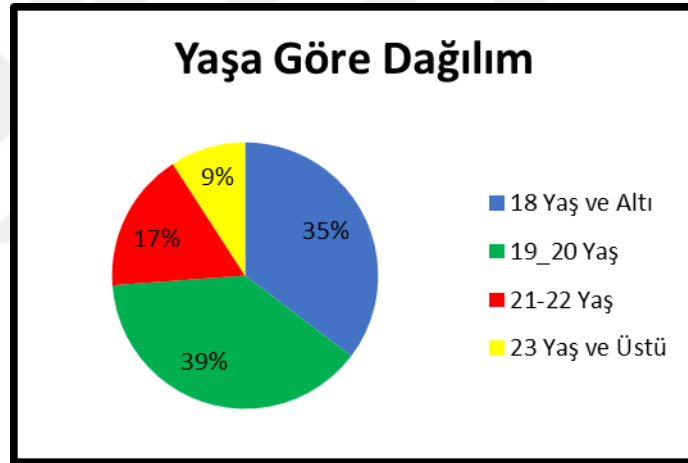
4. BULGULAR

Bu bölümde istatistik analizlerine göre elde edilen veriler bulunmaktadır. Araştırmada kullanılan ölçek formunu yanıtlayan öğrencilerin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, spor dalı, sporculuk düzeyi, takım türü, haftalık antrenman sayısı, aynı antrenörle çalışma süresi, babanın ve annenin eğitim durumuna ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Sporcuların Demografik Özellikleri

4.1.1. Yaş Değişkenine Göre Sporcuların Dağılımları

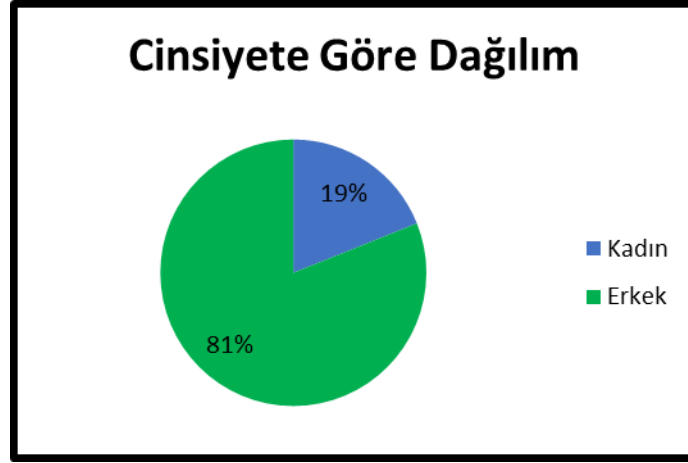
Şekil 2’ de sporcuların yaşa göre genel dağılımları gösterilmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %39 ’unun 19-20 yaş, % 35’inin 18 yaş ve altı, %17’nin 21-22 yaş ve %9’unun 23 yaş ve üzeri sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 2. Yaş Değişkenine Göre Dağılım

4.1.2. Cinsiyet Değişkenine Göre Sporcuların Dağılımları

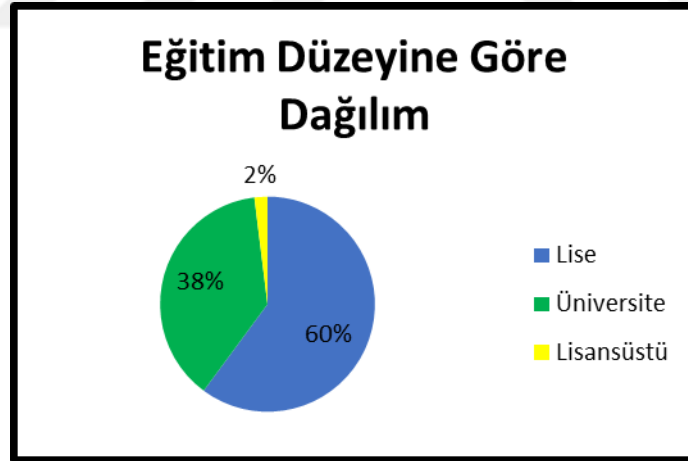
Şekil 3’ te sporcuların cinsiyete göre dağılımları gösterilmektedir. Buna göre çalışmaya katılan %81 ’inin Erkek (124 kişi), %19’unun ise Kadın (29 kişi) sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılım

4.1.3. Eğitim Düzeylerine Göre Sporcuların Dağılımı

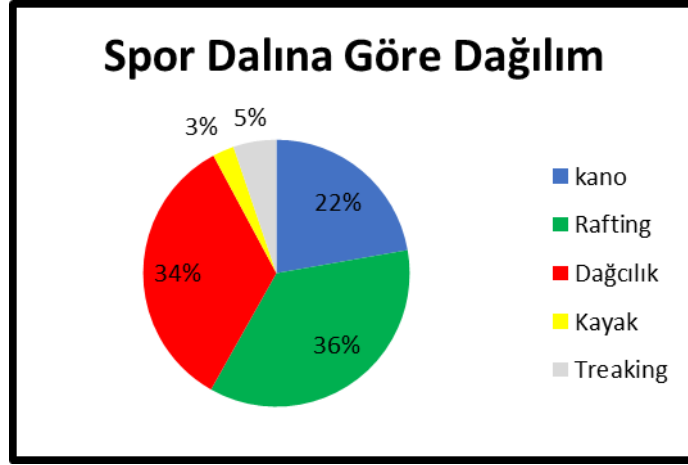
Şekil 4’ te sporcuların eğitim düzeylerine bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan %60’ının Lise (92 kişi), %38 ‘inin Üniversite (58 kişi) ve % 2’sinin ise Lisansüstü (3 kişi) sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 4. Eğitim Düzeyine Göre Dağılım

4.1.4. Spor Dalına Göre Sporcuların Dağılımları

Şekil 5’ te sporcuların spor dalına göre genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %36’sının Rafting (55 kişi), %34 ‘ünün Dağcılık (52 kişi), % 22’sinin Kano (34 kişi), %5’ inin Trekking (8 kişi), ve %3’ünün ise Kayak (4 kişi) sporcularından oluştuğu görülmektedir.

Şekil 5. Spor Dalına Göre Dağılım

4.1.5. Takım Türüne Göre Sporcuların Dağılımları

Şekil 6’ da sporcuların takım türüne bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %46’nın Amatör Kulüpler (71kişi), %19 ‘unun Okul Takımı (29 kişi) ve GSİM Kulüpleri (29 kişi), % 16’sını ise Federasyon Takımlarındaki (24 kişi), sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 6. Takım Türüne Göre Dağılım

4.1.6. Spor Yapma Yılına Göre Sporcuların Dağılımları

Şekil 7’ de sporcuların spor yapma yılına bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %40’ının 2-4 Yıl (61 kişi), %29 ‘unun 5-7 Yıl

(45 kişi), % 26'sının 1 Yıl ve Altı (40 kişi), %5'inin ise 8 Yıl ve Üzeri (7 kişi) sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 7. Spor Yapma Yılına Göre Dağılım

4.1.7. Sporculuk Düzeyine Göre Sporcuların Dağılımları

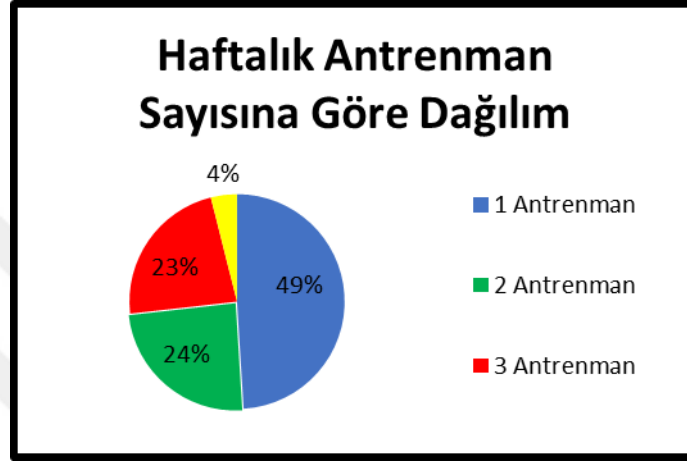
Şekil 8' de sporcuların sporculuk düzeyine bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %94'ünün Amatör Sporcular (144 kişi), %6 'sının ise Milli Sporcular (9 kişi)' dan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 8. Sporculuk Düzeyine Göre Dağılım

4.1.8. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Sporcuların Dağılımları

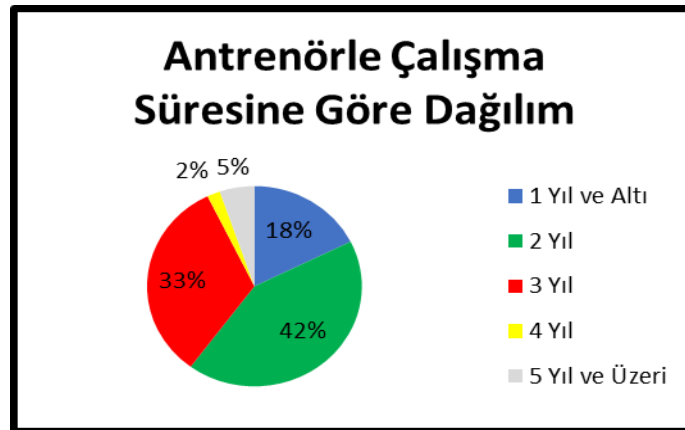
Şekil 9’ da sporcuların haftalık antrenman sayısına bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %49’unun haftada 1 antrenman (75 kişi), %24’ünün haftada 2 antrenman (37 kişi), %23’ünün haftada 3 antrenman (35 kişi), ve %4’ü ise haftada 4 ve üzeri antrenman yapan (6 kişi) sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 9. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Dağılım

4.1.9. Aynı Antrenörle Çalışma Süresine Göre Sporcuların Dağılımları

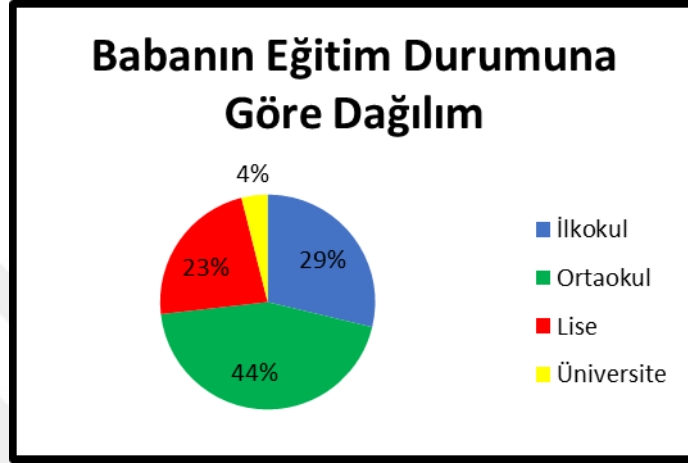
Şekil 10’ da sporcuların aynı antrenörle çalışma süresine bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %42’sinin 2 yıl (65 kişi), %33’ünün 3 yıl (50 kişi), %18’inin 1 yıl ve altı (27 kişi), ve %5’inin 5 yıl ve üzeri (8 kişi), %2’sinin ise 4 yıl (3 kişi)) sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Şekil 10. Aynı Antrenörle Çalışma Süresine Göre Dağılım

4.1.10. Babanın Eğitim Durumuna Göre Sporcuların Dağılımları

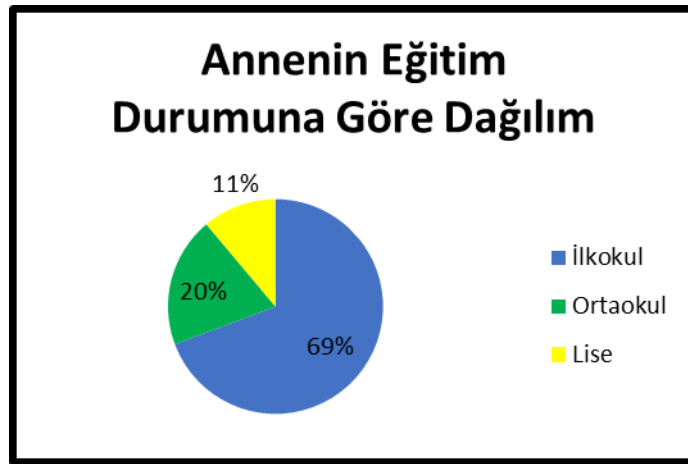
Şekil 11’ de sporcuların babanın eğitim durumuna bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %44’ünün ortaokul (68 kişi), %29’unun ilkokul (44 kişi), %23’ünün lise (35 kişi), ve %4’ünün üniversite (6 kişi) sporcularından oluştuğu görülmektedir.

Şekil 11. Babanın Eğitim Durumuna Göre Dağılım

4.1.11. Annenin Eğitim Durumuna Göre Sporcuların Dağılımları

Şekil 12’ de sporcuların annenin eğitim durumuna bağlı olarak genel dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmaya katılan, %69’unun ilkokul (106 kişi), %20’sinin ortaokul (30 kişi), %11’sinin lise (17 kişi) sporcularından oluştuğu görülmektedir.

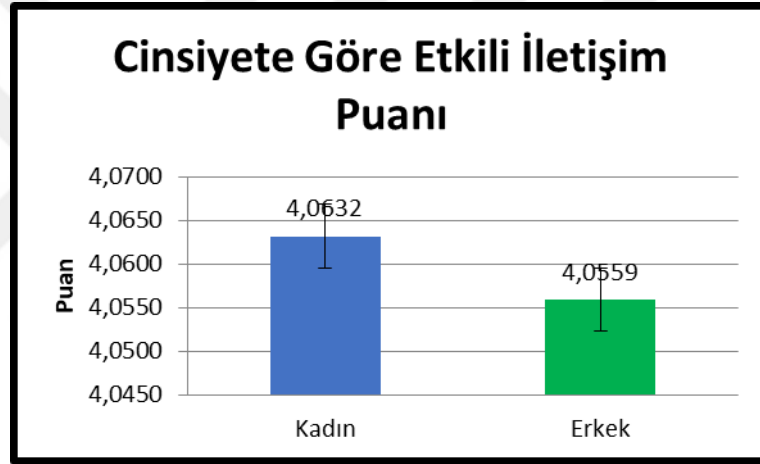
Şekil 12. Annenin Eğitim Durumuna Göre Dağılım

4.2. Hipotez Testleri

4.2.1. Cinsiyet Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı

Cinsiyete bağlı iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde t-testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farkın olmadığını görülmüştür ($t_{151}; 0,177; p>0.05$). Kadın sporcuların puan ortalamasının ($4,06 \pm 0,17$), erkek sporcuların puan ortalamasından ($4,05 \pm 0,20$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 13).

Şekil 13. Cinsiyete Göre Etkili İletişim Puanı t-testi sonuçları

H_0 : Sporcu algılarına göre cinsiyet değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

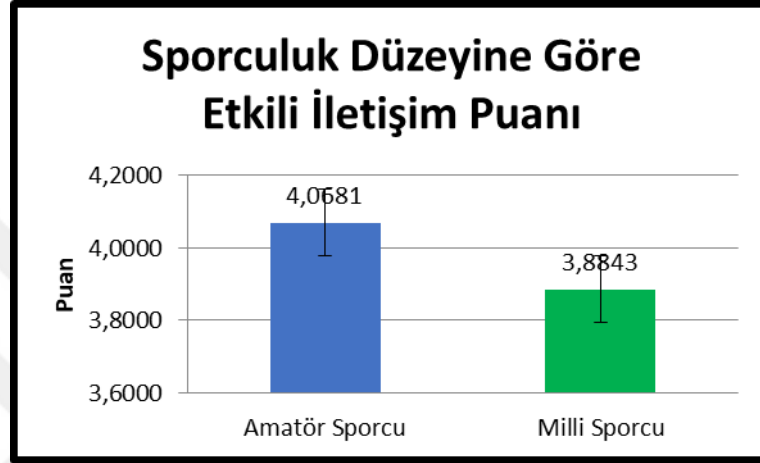
H_1 : Sporcu algılarına göre cinsiyet değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.2. Sporculuk Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı

Sporculuk düzeyine bağlı iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde t-testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında sporculuk düzeyine göre anlamlı bir farkın olmadığını görülmüştür ($t_{151}; 2,755; p>0.05$). Amatör sporcuların puan ortalamasının ($4,06 \pm 0,19$), milli sporcuların puan ortalamasından ($3,88 \pm 0,18$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 14).

Şekil 14. Sporculuk Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı

H_0 : Sporcu algılarına göre sporculuk düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

H_1 : Sporcu algılarına göre sporculuk düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

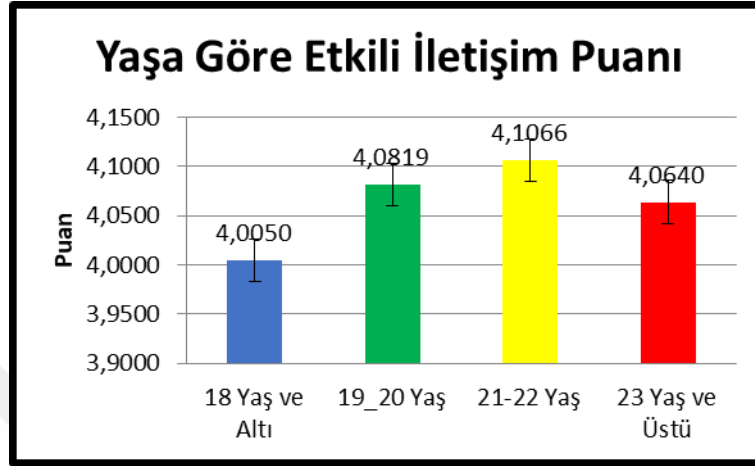
Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.3. Yaş Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı

Yaş değişkenine bağlı iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir farkın olmadığını görülmüştür ($F_{3,152}; 2.139; P>0.05$). 21-22 yaş sporcuların puan ortalamasının ($4,10 \pm 0,23$), 19-20 yaş sporcuların puan

ortalamasından ($4,08 \pm 0,19$). 23 yaş ve üzeri sporcuların puan ortalamasının ($4,06 \pm 0,19$), 18 yaş ve altı sporcuların puan ortalamasından ($4,00 \pm 0,17$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 15).

Şekil 15. Yaş Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı

H_0 : Sporcu algılarına göre yaş değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

H_1 : Sporcu algılarına göre yaş değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

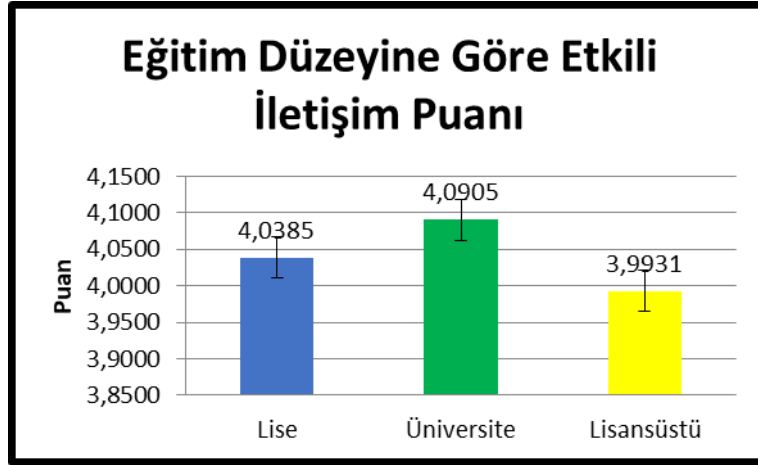
Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.4. Eğitim Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı

Eğitim düzeyine bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre sporcular antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında eğitim düzenine göre anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($F_{2,152}; 1.390; P>0.05$).

Üniversitede öğrenim gören sporcuların puan ortalaması ($4,09 \pm 0,17$), lisede öğrenim gören sporcuların puan ortalamasından ($4,03 \pm 0,21$), lisansüstü öğrenim gören sporcuların puan ortalamasından ($3,99 \pm 0,15$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 16).

Şekil 16. Eğitim Düzeyine Göre Etkili İletişim Puanı

H₀: Sporcu algılarına göre eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

H₁: Sporcu algılarına göre eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

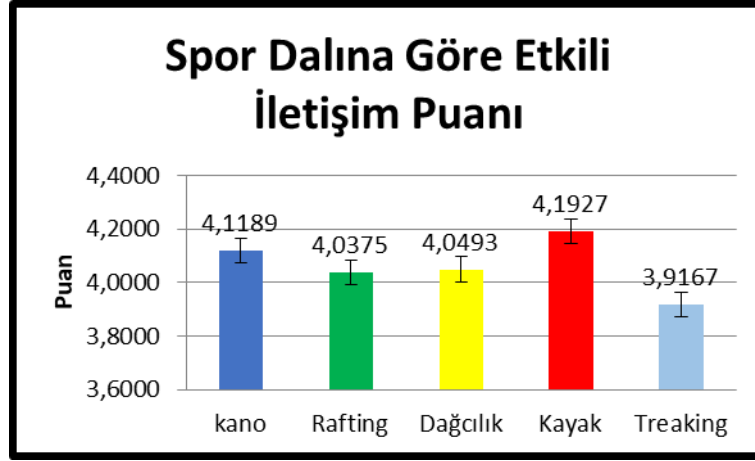
Çıkan bulgulara göre H₀ hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.5. Spor Dalı Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı

Spor dalı değişkenine bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında spor dalı değişkenine göre farkın anlamlı olduğu görülmüştür ($F_{4,152}$; 2,547; $P<0.05$).

Anlamlı bulunan gruplarlar arasındaki farklılığın tespiti için yapılan ikinci seviye Lsd testi sonuçlarına göre; kayak ($4,19 \pm 0,13$) ve kano ($4,11 \pm 0,21$) ile uğraşan sporcuların puan ortalamasının anlamlı bir şekilde trekking ile ilgilenen sporcuların puan ortalamasından ($3,91 \pm 0,19$) yüksek olduğu görülmüştür (Şekil 17).

Şekil 17. Spor Dalına Göre Etkili İletişim Puanı

H₀: Sporcu algılarına göre spor dalı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

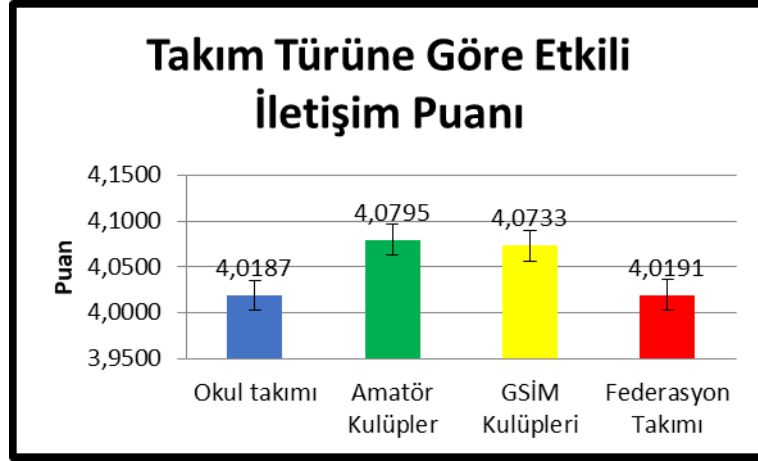
H₁: Sporcu algılarına göre spor dalı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

Çıkan bulgulara göre H₁ hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.6. Takım Türü Değişkenine Göre Etkili İletişim Puanı

Takım türü değişkenine bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında takım türü değişkenine göre anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($F_{3,152}; 1.023; P>0.05$). Amatör kulüpteki sporcuların puan ortalamasının ($4,07 \pm 0,20$), GSİM kulübündeki sporcuların puan ortalamasından ($4,07 \pm 0,22$), federasyon takımlarındaki sporcuların puan ortalamasının ($4,01 \pm 0,13$), okul takımındaki sporcuların puan ortalamasından ($4,01 \pm 0,20$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 18).

Şekil 18. Takım Türüne Göre Etkili İletişim Puanı

H_0 : Sporcu algılarına göre takım türü değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

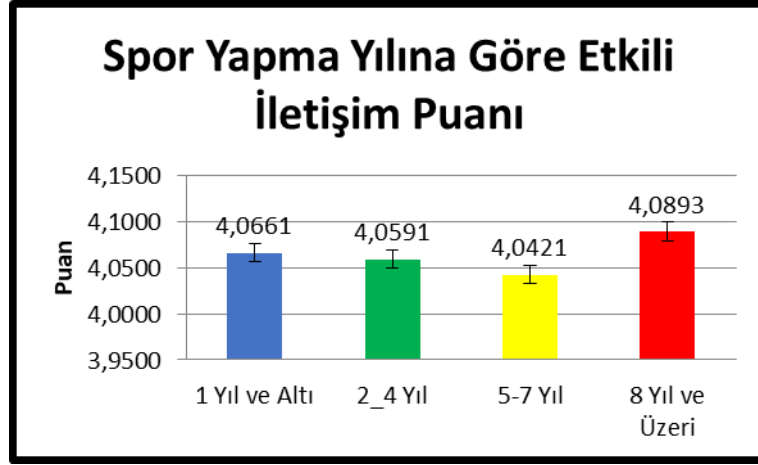
H_1 : Sporcu algılarına göre takım türü değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.7. Spor Yapma Yılına Göre Etkili İletişim Puanı

Spor yapma yılına bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında spor yapma yılına göre anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($F_{3,152}$; 0.174; $P>0.05$). 8 yıl ve üzeri spor yapan sporcuların puan ortalamasının ($4,08 \pm 0,19$), 1 yıl ve altı spor yapan sporcuların puan ortalamasından ($4,06 \pm 0,20$) 2-4 yıl spor yapan sporcuların puan ortalamasının ($4,05 \pm 0,18$). 5-7 yıl spor yapan sporcuların puan ortalamasından ($4,04 \pm 0,20$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 19).

Şekil 19. Spor Yapma Yılına Göre Etkili İletişim Puanı

H₀: Sporcu algılarına göre spor yapma yılı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

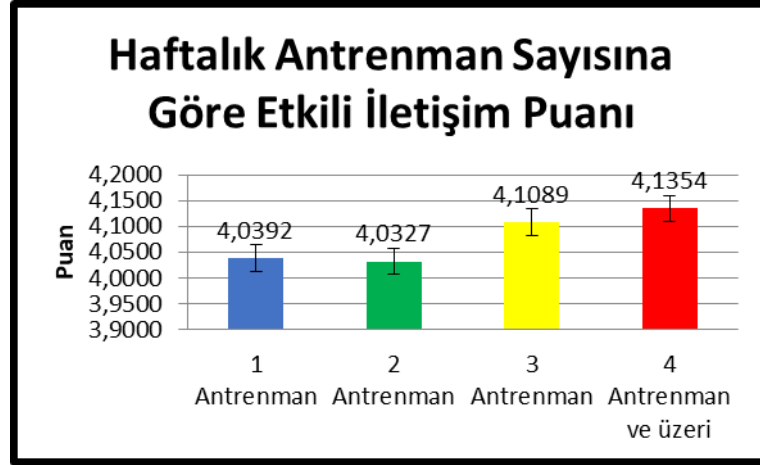
H₁: Sporcu algılarına göre spor yapma yılı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

Çıkan bulgulara göre H₀ hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.8. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Etkili İletişim Puanı

Haftalık antrenman sayısına bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında haftalık antrenman sayısına göre anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($F_{3,152}; 1.514; P>0.05$). Haftada 4 antrenman ve üzeri spor yapan sporcuların puan ortalamasının ($4,13 \pm 0,20$), haftada 3 antrenman yapan sporcuların puan ortalamasından ($4,10 \pm 0,16$) Haftada 1 antrenman yapan sporcuların puan ortalamasının ($4,03 \pm 0,20$), haftada 2 antrenman yapan sporcuların puan ortalamasından ($4,03 \pm 0,19$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 20).

Şekil 20. Haftalık Antrenman Sayısına Göre Etkili İletişim Puanı

H_0 : Sporcu algılarına göre haftalık antrenman sayısı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

H_1 : Sporcu algılarına göre haftalık antrenman sayısı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

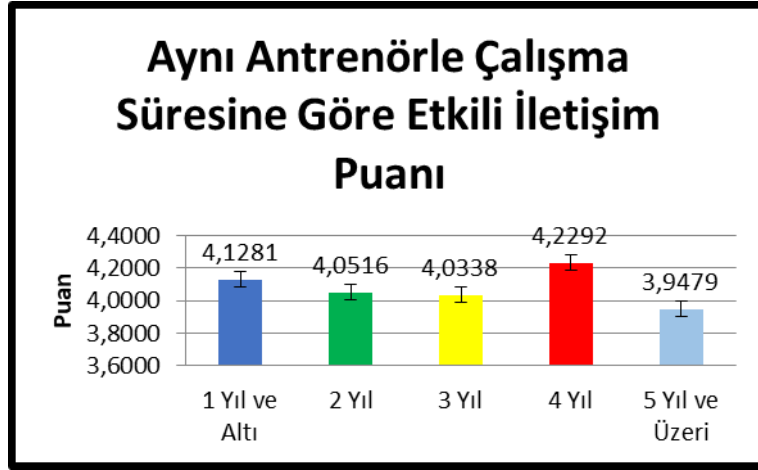
Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.9. Aynı Antrenör ile Çalışma Süresine Göre Etkili İletişim Puanı

Aynı antrenör ile çalışma süresine bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında aynı antrenör ile çalışma süresine göre anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($F_{4,152}; 2.295$; $P>0.05$).

Aynı antrenör ile çalışma süresi 4 yıl olan sporcuların puan ortalamasının ($4,22 \pm 0,14$), aynı antrenör ile çalışma süresi 1 yıl ve altı olan sporcuların puan ortalamasından ($4,12 \pm 0,22$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Aynı antrenör ile çalışma süresi 2 yıl olan sporcuların puan ortalamasının ($4,05 \pm 0,19$), aynı antrenör ile çalışma süresi 3 yıl olan sporcuların puan ortalamasından ($4,03 \pm 0,18$), aynı antrenör ile çalışma süresi 5 yıl ve üzeri olan sporcuların puan ortalamasından ($3,94 \pm 0,17$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 21).

Şekil 21. Aynı Antrenör ile Süresine Göre Etkili İletişim Puanı

H_0 : Sporcu algılarına göre aynı antrenörle çalışma süresi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

H_1 : Sporcu algılarına göre aynı antrenörle çalışma süresi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

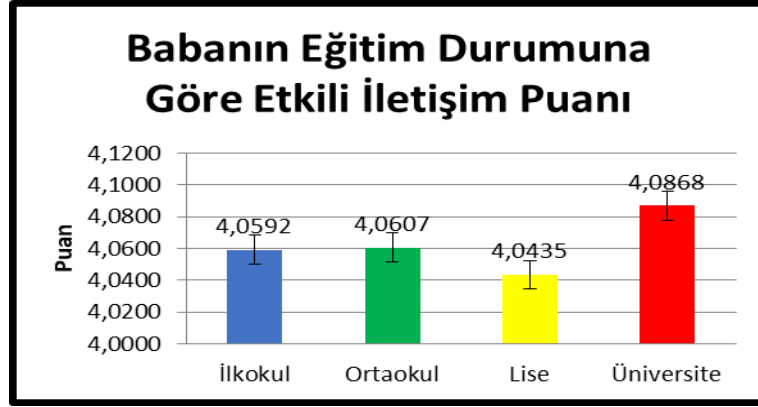
Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.10. Babanın Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı

Babanın eğitim durumuna bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında babanın eğitim durumuna göre anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($F_{3,152}; 0.107; P>0.05$).

Babanın eğitim durumu üniversite olan sporcuların puan ortalamasının ($4,08 \pm 0,17$), babanın eğitim durumu ortaokul olan sporcuların puan ortalamasından ($4,06 \pm 0,19$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Babanın eğitim durumu ilkokul olan sporcuların puan ortalaması ($4,05 \pm 0,20$) ise babanın eğitim durumu lise olan sporcuların puan ortalamasından ($4,04 \pm 0,20$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 22).

Şekil 22. Babanın Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı

H_0 : Sporcu algılarına göre babanın eğitim durumu değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

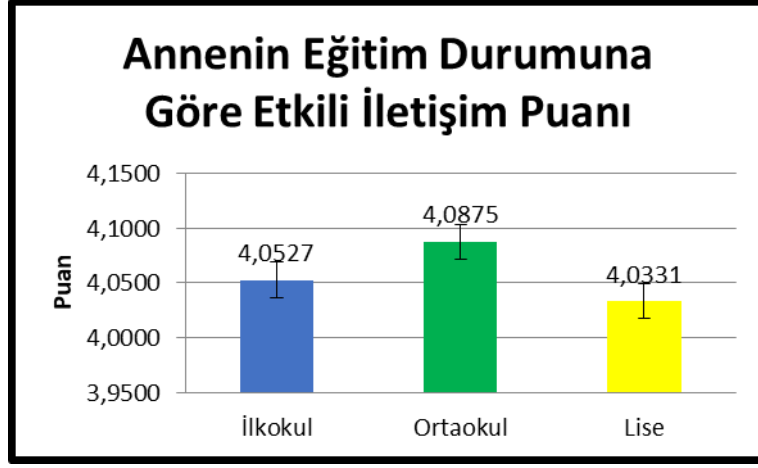
H_1 : Sporcu algılarına göre babanın eğitim durumu değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.11. Annenin Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı

Annenin eğitim durumuna bağlı olarak antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü anova testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre antrenörlerin iletişim becerileri puanları arasında annenin eğitim durumuna göre anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($F_{2,152}$; 0.500; $P>0.05$). Annenin eğitim durumu ortaokul olan sporcuların puan ortalamasının ($4,08 \pm 0,23$), annenin eğitim durumu ilkokul olan sporcuların puan ortalamasından ($4,05 \pm 0,19$), annenin eğitim durumu lise olan sporcuların puan ortalamasından ($4,03 \pm 0,14$) daha yüksek olmasına rağmen, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Şekil 23).

Şekil 23. Annenin Eğitim Durumuna Göre Etkili İletişim Puanı

H_0 : Sporcu algılarına göre annenin eğitim durumu değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark yoktur.

H_1 : Sporcu algılarına göre annenin eğitim durumu değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında fark vardır.

Çıkan bulgulara göre H_0 hipotezi kabul edilmiştir.

5.TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde ankete katılan, doğa sporu antrenörlerinin sporcuları tarafından algılanan etkili iletişim becerileri cinsiyet, sporculuk düzeyi, yaş, eğitim düzeyi, spor dalı, takım türü, spor yapma yılı, haftalık antrenman sayısı, aynı antrenör ile çalışma süresi, babanın eğitim durumu ve annenin eğitim durumu değişkenine göre incelenmiştir. Hipotezlere kanıt oluşturan bulguların tartışılması ve yorumlanması bu bölümde sunulmuştur.

Araştırmaya katılan sporcuların cinsiyet değişkenine göre, antrenörlerin (etkili) iletişim beceri puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamış ($P>0,05$) ancak, kadın sporcuların etkili iletişim becerileri puanları erkek sporculardan daha yüksek bulunmuştur (Bkz. Şekil 13). Bu sonuçlara göre; “ H_0 : Sporcu algılarına göre cinsiyet değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürde bu sonuçla örtüşen ve örtüşmeyen çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır;

Kalkavan vd. (2019) çalışmasına baktığımızda sporcuların algıları doğrultusunda antrenörlerin etkili iletişim becerilerini, yaş, cinsiyet, Eğitim düzeyi ve spor yapma yıllarına göre incelemiş ve anlamlı bir farka rastlamamıştır.

Selağzı ve Çepikkurt (2014)’un benzer çalışmasında antrenör sporcu arasındaki iletişim düzeyinin cinsiyete ve yapılan spor branşına bağlı olarak değişmediği ancak antrenör ile çalışılan süre ile iletişim düzeyleri arasında anlamlı ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Bora (2013) yapmış olduğu benzer bir çalışmada cinsiyet bağımsız değişkenine göre antrenörle iletişim ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Bu sonuca göre doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim konusunda, kadın ve erkek sporcuların benzer davranış ve algı düzeyine sahip olduğunu söyleyebiliriz. Çalışmamızda cinsiyete bağlı farklılığın olmaması, yöresel kültür faktörünün etkisi ile kadınların toplumda üstlendikleri roller, yetiştirilme tarzları nedeniyle etkili iletişim konusunda cinsiyet faktörünün önemli olmadığı düşünülebilir.

Sporculuk düzeyine göre sporcuların puanlarına bakıldığında amatör sporcuların etkili iletişim becerilerinin milli sporculardan daha yüksek puan elde ettikleri fakat anlamlı bir sonuç çıkmadığı tespit edilmiştir. (Bkz. Şekil 14). Bu sonuçlara göre; “ H_0 : Sporcu

algılarına göre sporculuk düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

Yaş değişkenine göre sporcuların puanlarına bakıldığında 21-22 yaş sporcuların etkili iletişim becerilerinin 19-20 yaş sporcularından, 23 yaş ve üzeri sporcuların etkili iletişim becerilerinin 18 yaş ve altı sporcularından daha yüksek puan elde ettikleri tespit edilmiştir. (Bkz. Şekil 15). Bu sonuçlara göre; “*H₀: Sporcu algılarına göre yaş değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur*” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde;

Bireyin serbest zamanlarını hangi etkinlikleri yaparak geçirdiği spor türü seçiminde oldukça etkilidir. Yapılan bazı çalışmalarda, bireyin tercih ettiği rekreatif etkinlikler çizelgesinde yaş arttıkça bireyin etkinliğe aktif katılımı da azaldığı görülmüştür. Gençler daha çok güce dayalı ve aktif katılımı gerektiren etkinlikleri tercih ederken, ileri yaşta olanlar daha çok pasif katılımı tercih etmektedirler. Diğer bir deyişle; 20’li yaşlarında açık alan etkinliklerine aktif katılan bir kişilerin 60’lı, 70’li yaşlarında kampçılık gibi, karavan gezileri gibi daha pasif olunan etkinlikleri tercih ettiği görülmüştür (Ardahan & Lapa, 2011).

Yılmaz (2008)’ın çalışmasına baktığımızda voleybol sporu ile ilgilenen sporcuların antrenörlerinin iletişim becerilerini yaş değişkenine göre incelemiş anlamlı bir fark bulamamıştır ($p>0,05$). Gerek (2017) çalışmasına baktığımızda ise sporcuların antrenörleri ile iletişim düzeylerini yaş değişkenine bağlı incelediğinde, bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlemiştir ($p<0.05$). Sporcuların yaşları ilerledikçe kulüp ortamı iletişimlerinin daha güçlü olduğu çalışma sonucunda tespit edilmiştir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular Altıntaş ve ark. (2012)’nin yaptıkları çalışmada elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Altıntaş ve ark. (2012) tarafından yapılan çalışmada antrenör-sporcu arasındaki ilişki yaş gruplarına bağlı olarak incelenmiştir. Hem takım sporlarında hem de bireysel sporlarda antrenör-sporcu arasındaki ilişkinin farklı yaş gruplarındaki katılımcıların aldıkları puanların birbirine yakın olduğu sonucuna varılmıştır.

Buradan yola çıkarak, bu durum bireylerin yaşları ilerledikçe daha ılımlı olmaları ve insani ilişkiler kurmada tecrübe kazanmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

Eğitim düzeyi değişkenine göre antrenörlerinin sporcuları tarafından algılanan iletişim beceri puanlarına bakıldığında üniversite eğitim düzeyinde olan sporcuların etkili

iletişim becerileri puanı, lise eğitim düzeyinde olan ve lisansüstü eğitim düzeyinde olan sporcularından daha yüksek puan elde ettikleri tespit edilmiştir. (Bkz. şekil 16). Bu sonuçlara göre; “*H₀: Sporcu algılarına göre eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur*” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürdeki benzer çalışmalara baktığımızda ise;

Gerçek (2017) ile Güngör (2011)  alışmasında sporcuların iletişim düzeyleri ile Eğitim Düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir farkın olmadığı literatürde var olan diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Yılmaz (2008) da, farklı bir branşında eğitim düzeyi değişkenlerine göre incelediğinde ise sporcuların antrenörlerinin iletişim becerilerini değerlendirme sonucunda ise anlamlı bir farklılık bulunmadığını belirtmiştir.

Araştırmada elde edilen sonuç ve literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında çalışmamız ile paralellik gösterdikleri görülmektedir. Ankete katılan sporcuların eğitim düzeylerine göre göstermiş oldukları puanlar anlamlı bir farklılık göstermese de lisansüstü eğitim gören sporcular,  niversite ve lisede eğitim gören sporculara göre antrenörlerini daha otokratik olarak algıladıkları söylenebilir. Donuk (2006) futbol antrenörleri ile ilgili olan çalışmasında sporcuların eğitim düzeyleri ile otokratik davranış biçimleri arasında negatif yönde bir ilişki bulmuştur. Bu sonuç, elde ettiğimiz sonucu destekler niteliktedir.

Spor dalı değişkenine göre antrenörlerinin etkili iletişim beceri puanlarına bakıldığında kayak sporu ile ilgilenen sporcuların etkili iletişim becerileri puan ortalamasının, trekking ile ilgilenen sporcuların etkili iletişim becerileri puan ortalamasından daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla beraber kano sporu ile ilgilenen sporcuların etkili iletişim puan ortalamasının da trekking sporu ile ilgilenen sporcuların etkili iletişim becerileri puan ortalamasından daha yüksek olduğu görülmüştür. (Bkz. şekil 17). Bu sonuçlara göre; “*H₁: Sporcu algılarına göre spor dalı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır*” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürdeki benzer çalışmalara baktığımızda ise;

Yılmaz (2008), bireysel ve takım sporunda yapmış olduğu çalışmasında, takım sporu liderlerinin, bireysel spor liderlerine göre sporcuların liderleri ile aralarındaki etkili iletişimi incelemiş, bireysel spor liderlerinin takım spor liderlerine göre iletişim düzeyleri arasında bireysel spor takım liderlerinin lehine anlamlı bir fark bulmuştur.

Erkan (2002), sporda iletişimin önemi ve takım performansına etkisi üzerine yapmış olduğu benzer araştırmasında, futbol takımlarında iletişimi etkileyen sorunları

incelemiştir. Gözlemlenen bazı iletişim engellerinin nedenleri ise daha çok yöneticilerden kaynaklandığını vurgulamıştır. Sporcuların liderleri ile açık ve net bir iletişim halinde olduğunu fakat yöneticiler ile de açık bir iletişim kurma özleminde olduklarını belirtmiştir.

Karayol (2013) ise, “Takım Sporları Ve Doğa Sporları Yapan Erkek Sporcuların Etkili İletişim Becerileri Özelliklerinin İncelenmesi” başlıklı araştırmada da takım sporu liderlerinin branşlarına göre etkili iletişim beceri puanları arasında istatistikî olarak anlamlı farka rastlanmadığı görülmüştür. Bu sonuç erkek takım sporu liderlerinin branşlarına göre etkili iletişim becerilerinin belirlenmesinde futbol, voleybol, hentbol ve basketbol branşlarının tam anlamı ile etkili iletişim beceri özelliklerini gösteremediği görülmüştür. Kaynak Fakat daha farklı takım sporlarının da araştıramaya dâhil olması halinde farklı sonuçlar elde edilmesi düşünülebilir

Takım türü değişkenine göre sporcuların puanlarına bakıldığında amatör kulüplerdeki sporcuların etkili iletişim becerilerinin GSİM kulüplerindeki sporculardan daha yüksek, federasyon takımlarındaki sporcuların etkili iletişim beceri puanlarının ise okul takımında yer alan sporculardan daha fazla puan elde ettikleri tespit edilmiştir. (Bkz. Şekil 18). Bu sonuçlara göre; “*H₀: Sporcu algılarına göre takım türü değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur*” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürde bu sonucu destekler çalışma yer almakla birlikte tersine gösteren çalışmalarda mevcuttur.

Gerçek (2017)’ in ilgili çalışmasına bakıldığında Türkiye genelinde başarılı takım türlerindeki sporcuların antrenörleri ile iletişim düzeyleri; sporcu-sporcu, sporcu-antrenör, antrenör-antrenör arasındaki iletişim düzeylerinin iyi düzeyde olduğu görüldüğünü vurgulamıştır. Gerçek (2017) konu ile alakalı benzer çalışmasında Türkiye’de hala aktif olan bazı özel kulüplerinde antrenör ve sporcu arasında genel olarak etkili bir iletişim süreci yaşanmadığını ve bazı engellerin olduğunu vurgulamıştır.

Yılmaz (2008)’ ın farklı takımlardaki antrenörlerin iletişim becerilerine ilişkin çalışmasına bakıldığında ise sporcuların farklı takımlardaki antrenörlerin iletişim becerilerini değerlendirmelerine ilişkin sonuçlarda anlamlı farklılıklar bulmuştur.

Gerek (2001)’in yüzme ve su topu ile uğraşan spor takımlarının üzerinde bir araştırma yapmıştır. Bu araştırma sonucunda o takımdaki liderlerin sporcusunu etkin bir dinleme becerisine sahip olduğu, karşısındaki sporcusu ile etkin bir iletişim kurma becerisinin yanında orta düzeyde de sporcusu ile arasında konuşma becerisine sahip

olduklarını ortaya çıkartmıştır. Yapılan bu araştırmanın sonucuna bakacak olursak bu düşüncüyü destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

Spor yapma yılı değişkenine göre sporcuların puanlarına bakıldığında 8 yıl ve üzeri spor ile uğraşan katılımcıların etkili iletişim puanlarının, 1 yıl ve altı spor ile uğraşan katılımcılardan daha yüksek puan aldıkları görülmektedir. Bunun yanında 2-4 yıl spor ile uğraşan katılımcıların etkili iletişim puanlarının ise, 5-7 yıl spor ile uğraşan katılımcılardan daha yüksek bir puan elde ettikleri tespit edilmiştir. (Bkz. Şekil 19). Bu sonuçlara göre; *“H₀: Sporcu algılarına göre spor yapma yılı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur”* hipotezi kabul edilmiştir. Literatürde bu sonucu destekler çalışma yer almakla birlikte tersine gösteren çalışmalarda mevcuttur.

Güngör (2011), sporcuların spor yapma yıllarına bağlı olarak yöneticiler ve liderleri ile kurdukları iletişim arasındaki etkileşimin sınırlı olduğunu yapılan araştırma sonucunda tespit etmiştir. Sporcuların kulüplerinde spor yapma süreleri ile yöneticileri ve liderleri ile kurdukları iletişimleri arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığını tespit etmiştir. Bu sonuçlar çalışmamızdaki sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

Literatürden elde edilen bu bulgu, sporcuların antrenörleriyle yapmış oldukları spor yapma yılı arttıkça birbirlerini daha iyi tanıyacakları, ortak amaçlar doğrultusunda birleşme yolunda aradaki iletişimi arttıracakları şeklinde yorumlanabilir. Ancak bu sonuç çalışma sonuçlarımızla farklılık göstermektedir. İki çalışmadaki farklı sonuçlar, maddi kazanç gözetmeden yapılan spor ile kazanç odaklı yapılan spor arasındaki fark ve beklentiler olabilir şeklinde yorumlanabilir.

Karayol (2013) takım sporları ve doğa sporları ile ilgilenen sporcuların etkili iletişim becerilerini incelemiş olduğu çalışmasında doğa sporlarıyla uğraşan sporcuların takım sporu ile uğraşan sporcuları, spor yapma yıllarına göre bazı değişkenler içerisinde incelemiştir. Etkili iletişim becerileri puanları arasında istatistikî olarak anlamlı fark bulunmadığını ortaya koymuştur.

Bu sonuçlar doğa sporu liderlerinin yıllar içerisinde herhangi bir tecrübe ya da etkili iletişim beceri özelliği kazanamadıklarını ifade etmektedir. Doğa sporu lideri seçiminde yıllara göre daha tecrübeli sporcuların seçilmesi halinde daha farklı sonuçlar alınabileceği düşünülebilir. Aynı çalışmada spor yapma yılına bağlı olarak sporcular tarafından

algılanan antrenörlerin etkili iletişim becerilerinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Farklılığın sebebi antrenörün sporcular arasındaki, disiplini ve motivasyonu daha sağlıklı tutmaya çalışmak için bu tarz bir tutum sergiledikleri söylenebilir.

Haftalık antrenman sayısı değişkenine göre sporcuların etkili iletişim puanlarına bakıldığında; haftada 4 antrenman ve üzeri spor yapan katılımcıların, haftada 3 antrenman ve üzeri spor yapan katılımcılardan daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Bunun yanında haftada 1 antrenman yapan sporcuların, haftada 2 antrenman yapan sporculara göre daha yüksek puana sahip oldukları tespit edilmiştir. (Bkz. Şekil 20). Bu sonuçlara göre; “*H₀: Sporcu algılarına göre haftalık antrenman sayısı değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur*” hipotezi kabul edilmiştir.

Aynı antrenör ile çalışma süresi değişkenine göre antrenörlerinin sporcuları tarafından algılanan iletişim beceri puanlarına bakıldığında aynı antrenör ile 4 yıl çalışan sporcuların, 1 yıl ve altı aynı antrenörle çalışan sporculara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla beraber aynı antrenör ile 2 yıl, 3 yıl ve 5 yıl üzeri çalışan sporcuların etkili iletişim puanlarının da daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. (Bkz. Şekil 21). Bu sonuçlara göre; “*H₀: Sporcu algılarına göre aynı antrenör ile çalışma süresi değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur*” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürdeki benzer çalışmalara baktığımızda ise;

Yılmaz (2008)’in çalışmasına baktığımızda ise voleybol sporu ile ilgilenen sporcuların antrenörlerinin iletişim becerilerini “yaşa göre, sporcuların eğitim düzeyleri, spor yapma yılı ve aynı antrenörle çalışma süresi” değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar bulunmadığı görülmüştür.

Bu durum Abakay (2010) ve Kuru (2011)’ nun elde ettiği sonuçlarla çelişmektedir. Ancak Abakay (2010) tarafından yapılan bir başka çalışmada ise aynı antrenörle spor yapma süresinin artmasıyla birlikte iletişim düzeyinde de belirgin bir artış olduğu ortaya çıkmıştır. Fakat bu durum araştırmamızda elde edilen bulgularla örtüşmemektedir.

Selağzı ve Çepikkurt (2014)’ un benzer çalışmasında liderler ile kendi sporcuları arasındaki etkili iletişim sürecine bakıldığında cinsiyet faktörü ve yapılan spora katılma

türüne bağlı olarak bu sürecin değişmediği fakat aynı lider ile çalışma süresine göre iletişim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur.

Yılmaz (2008), hentbol branşında yaşa göre, sporcuların eğitim düzeyleri, spor yapma yılı ve aynı antrenörle çalışma süresi değişkenlerine göre incelediğinde ise hentbol sporcularının antrenörlerinin sporcuları ile etkili iletişim becerilerini değerlendirme sonucunda ise anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Babanın eğitim durumu değişkenine göre antrenörlerinin sporcuları tarafından algılanan iletişim beceri puanlarına bakıldığında babanın eğitim durumu üniversite mezunu olan sporcuların, yine eğitim düzeyi ortaokul, ilkokul ve lise olan sporculardan daha yüksek olduğu görülmüştür. (Bkz. Şekil 22). Bu sonuçlara göre; “*H₀: Sporcu algılarına göre babanın eğitim durumu değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur*” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürdeki benzer çalışmalara baktığımızda ise;

Yılmaz (2008), güreş antrenörlerinin iletişim becerilerine “ babanın eğitim durumu, haftalık antrenman sayısı ve spor yapma yılı” değişkenlerine göre incelemiş, güreş sporu ile ilgilenen sporcuların liderleri ile iletişim becerilerini değerlendirmesinde anlamlı fark bulamamıştır.

Annenin eğitim durumu değişkenine göre antrenörlerinin sporcuları tarafından algılanan iletişim beceri puanlarına bakıldığında annenin eğitim durumu ortaokul mezunu olan sporcuların, yine eğitim düzeyi ilkokul ve lise olan sporculardan daha yüksek olduğu görülmüştür. (Bkz. Şekil 23). Bu sonuçlara göre; “*H₀: Sporcu algılarına göre annenin eğitim durumu değişkenine bağlı olarak doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur*” hipotezi kabul edilmiştir. Literatürdeki benzer çalışmalara baktığımızda ise;

Yılmaz (2008), güreş antrenörlerinin iletişim becerilerine “ annenin eğitim durumu, haftalık antrenman sayısı ve spor yapma yılı” değişkenlerine göre incelenmiştir. Güreş sporu ile ilgilenen sporcuların liderleri ile iletişim becerilerini değerlendirmesinde anlamlı fark görülmemiştir.

Genel olarak literatüre bakıldığında; antrenörlerin kuracağı etkili iletişimin takım performansına, sporcunun başarısına, sporcunun sergileyecek olduğu performansı ortaya

koyabilmesine, antrenörlerin beden diline bağılı olarak da sporcuların olumlu ya da olumsuz psikolojik tepkiler almada etkili olduğı söylenebilir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Rize ilinde doğa sporu antrenörlerinin sporcular yönünden algılanan etkili iletişim düzeylerinin incelenmesini amaçladığımız çalışmamızda elde ettiğimiz sonuçlara bakıldığında;

- Cinsiyet, sporculuk düzeyi, yaş, eğitim düzeyi, takım türü, spor yapma yılı, haftalık antrenman sayısı, aynı antrenörle çalışma süresi, babanın ve annenin eğitim durumuna bağlı olarak, doğa sporu antrenörlerinin sporcuları yönünden algılanan etkili iletişim puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

- Spor dalı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.
- Sonuç olarak doğa sporu sporcuların antrenörlerinin tamamının etkili ve üst düzeyde iletişim becerisine sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bu iletişim becerisinin de kayak ile uğraşan sporcuların puanının, kano ile uğraşan sporcuların puanından, dağcılık ile uğraşan sporcuların puanının, rafting ile uğraşan sporcuların puanından, trekking ile uğraşan sporcuların puanından, daha yüksek olup, bu farklı spor dallarına bağlı olarak arttığı görülmüştür.

Bu sonuçlar neticesinde elde ettiğimiz bulgulardan yola çıkılarak şu önerilerde bulunabiliriz;

- Farklı spor kulüplerinde kurulacak olan etkili iletişim birimleri; uzmanlar tarafından sporculara, yöneticilere ve antrenörlere yönelik seminer faaliyetlerinin verilmesi sağlanabilir.

- Etkili iletişim; kişinin kültürel değer ve farklılıklarını, kişinin özelliklerini içeren tüm sporcuları kapsayan sporcu kitlesiyle çalışmakta olan liderler için geliştirilmesi gerektiği söylenebilir. Bunlar düzenlenen kurs, seminer ve ya özel eğitimler olabilir.

- Sporcuların kendilerini daha değerli hissetmeleri ve bulundukları takım içerisinde aidiyet duygusunun oluşması için kulüp içerisindeki ortamın etkili iletişim kurma becerilerine yönelik amaçlar doğrultusunda yönetilmesinin olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

- Sporcunun her türlü performans durumunda iyi ilişkilerin sürdürebilir olmasının en önemli unsurlarından biri olan etkili iletişim becerilerinin antrenörler tarafından benimsenmesi sonucunda alanda sayısal lider antrenörlerin arttırılması sağlanabilir.

- Sporcuların antrenörle çalışma süreleri dikkate alındığında, antrenörlerin müsabaka ve antrenman dışı saatlerinde de sporcularıyla birlikte olması, onları göz teması kurarak dikkatlice dinlemesi, istek, arzu ve şikâyetlerini dikkate alması sporcuların kendi içlerinde moral ve motivasyonunu arttırıp olumlu yönde etki sağlayacağı düşünülebilir.
- Aynı zamanda antrenörün bu yaklaşımından etkili iletişim olumlu yönde gelişim gösterebileceği düşünülmektedir.
- Doğa sporu antrenörlerinin etkili iletişim düzeylerinin belirlenmesi ile ilgili çalışmalar, araştırmanın evreni daha genişletilerek başka coğrafi bölgelerde ya da ülke genelinde yapılarak araştırma derinleştirilebilir.

7. KAYNAKLAR

- Abakay, U. (2010). Futbolcu Antrenör İletişiminin Farklı Statülerdeki Futbolcuların Başarı Motivasyonlarıyla İlişkisi Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Açıkada, C. (2016). Sporda Başarı. *Bilim Teknik Dergisi*, 84-99.
- Akar, H. (2017). Kişiler Arası İletişim Motivasyonları: İnsanların Çevrelerindeki Kişilerle İletişime Girme Sebepleri Üzerine Bir Araştırma. *Humanities Sciences, Dergipark*, 76-89.
- Altıntaş, A. (2013). Elit Sporcularda Durumsal Güdülenme ve Optimal Performans Duygu Durumu Arasındaki İlişki. *Pamukkale Spor Bilimleri Dergisi*, 14-21.
- Aracı, H. (2006). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Bağırhan Yayinevi.
- Ardahan, F., & Lapa, T. (2011). Açıklanan Rekreasyonu: Bisiklet Kullanıcıları ve Yürüyüşçülerin Doğa Sporunu Yapma Nedenleri ve Elde Ettikleri Faydalar. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1).
- Arkonaç, S. (2001). *Sosyal Psikoloji*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Ateş, C. (2018). Profesyonel basketbol ve voleybolcuların antrenör iletişim beceri düzeyleri algısı ve sporcuların kaygı düzeylerinin araştırılması . *Erciyes İletişim Dergisi*, 40-52.
- Ay, T. (2015). Etkili İletişim Becerileri Açısından Eğitimciler. *International Journal of Social Science* . Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği ABD .
- Başaran, İ. (1994). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Başer, E. (1998). *Uygulamalı Spor Psikolojisi*. Ankara: Bağırhan Yayinevi, 422 s.
- Bingöl, D. (1990). Personel Yönetimi ve Beşeri İlişkiler. *Atatürk Üniversitesi Basımevi*.
- Bora, M. V. (2013). Beden eğitimi öğretmeni ve sporcu öğrenciler arasındaki iletişimin, sportif başarı motivasyonu ile ilişkisi Yüksek lisans Tezi . Şanlıurfa: Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Butler, R. (1996). *Sports Psychology in Action*. London: Butterworth Heinemann Ltd.
- Can, H. (1992). *Organizasyon ve Yönetim*. Ankara: Adım Yayıncılık.
- Can, H. (1999). *Organizasyon ve Yönetim*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Chelladurai, P. (1984). Discrepancy Between Preferences and perceptions of Leadership Behavior and Satisfaction of Athletes in Varying Sports. . *Journal of Sport Psychology* , 2 (6): 24–41.
- Cranmer, G. A. (2015). Sports Teams as Organizations: A Leader–Member Exchange Perspective of Player Communication With Coaches and Teammates. *sagejournals*.
- Çimen, Z., Bektaş, F., & Yılmaz, İ. (2008). Sporcu algılamalarına göre bireysel ve takım sporu antrenörlerinin iletişim beceri düzeylerinin karşılaştırılması. *10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi* (s. 23-25). Kırşehir: Ahi Evran Üniversitesi.
- Donuk, B. (2006). Türkiye Profesyonel Futbol Ligleri Antrenörlerinin Liderlik Tarzlarının İncelenmesi ve Bir Model Yaklaşım Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.

- Dökmen, Ü. (2005). *İletişim Çatışmaları ve Empati*. Ankara: Sistem Yayıncılık.
- Dubrin, A. (2005). *Fundamentals of Organizational Behavior*. Australia: Thomson South-Western, 3th ed.
- Düşükcan, M. (2003). *Örgütlerde Çatışma ve Çatışma Yönetimi Süresince Örgütsel İletişimin Etkililiği: Kurumsal ve Uygulamalı Bir Çalışma*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Erdoğan, İ. (1994). *İşletmelerde Davranış*. İstanbul: Beta Basın Yayın.
- Erdoğan, İ. (2000). *Okul Yönetimi ve Öğretim Liderliği*. Sistem Yayıncılık.
- Erdoğan, İ., & Korkmaz, A. (1990). *İletişim ve Toplum*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Eren, E. (2003). *Yönetim ve Organizasyon: Çağdaş ve Kültürel Yaklaşımlar*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Eren, E. (2004). *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi*. İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Erkal, M. (1998). *Sosyolojik Açıdan Spor*. Ankara: Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi.
- Erkan, M. (2002). *Sporda İletişimin Önemi ve Takım Performansına Etkisi Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Garland, D., & Barry, J. (1988). The Effects of personality and perceived leader behavior on performance in collegiate football. *the psychological record*, 237-247.
- Gerçek, A. (2017). *Futbol kulüplerindeki sporcu, antrenör ve yöneticilerin kulüp ortamı iletişim düzeylerinin incelenmesi (Bölgesel Amatör Ligi 3. Grup Örneği)*. Yüksek lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Gerek, T. (2001). *Yönetici, Antrenör ve Sporcu Kümeleri Bağlamında 1.Lig Yüzme ve Sutopu Kulüplerindeki İletişimsel Yapı*. Yüksek lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Güngör, N. (2011). *İletişim*. İstanbul: Üsküdar Üniversitesi.
- Gür, A. (1979). *Spor ve Sosyal Sınıflar*. İstanbul: Aydınlık Yayınları.
- Gürgen, H. (1997). *Örgütlerde İletişim Kalitesi*. İstanbul: Dergah Yayınları.
- Gürüz, D. (2005). *İletişimde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Güven, A. (1982). *Ansiklopedik Spor Dünyası*. İstanbul: Serhat Yayınları.
- Horne, T., & Carron, A. (1985). Compatibility in Coach-Athlete Relationship. *Lournal of Sport Psychology*, 3 (7): 137-149.
- Kalkavan, A., Bayraktar, C., & Çelik, M. (2019). DOĞA SPORU ANTRENÖRLERİNİN ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ (RİZE İLİ ÖRNEĞİ). 3. Uluslararası Avrasya Spor, Eğitim ve Toplum Kongresi. Mardin.
- Karadağ, D. (2013). *Yüzme antrenörlerinin bir liderlik özelliği olan iletişim becerilerinin yüzücülerin motivasyonları üzerindeki etkisi*. Yüksek lisans Tezi . İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayınları.

- Karayol, M. (2013). Takım sporları ve doğa sporları yapan erkek sporcuların liderlik özelliklerinin incelenmesi Yüksek lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kat, H. (2009). Bireysel Sporcularla Takım Sporcularının Stres Düzeyleri Ve Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması Yüksek lisans Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kazmier, L. (1989). İşletme Yönetim İlkeleri. *TODAI Yayını, Ankara.*
- Koçel, T. (1993). *İşletme Yöneticiliği*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Konter, E. (1996). Bir Liderlik Olarak Antrenör. *Alfa Basım Yayın Dağıtım.*
- Lewis, P., & Goodman, S. (1994). *Management: Challenges in The 21 st Century*. New York: West Publishing.
- Lunenburg, F. (1991). Educational Administration Concepts and Practices. *Belmont California Wodworth Publishing.*
- Lyle, J. (2002). Sports Coaching Concepts. *A Framework For Choshes' Behavior.*
- Martens, R. (1998). *Başarılı Antrenörlük*. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Oskay, Ü. (1993). XIX. Yüzyıldan Günümüze Kitle İletişimin Kültürel İşlevleri. *Akdeniz Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Basın ve Yayın Yüksekokulu Der Yayınları*, 309.
- Özkök, E. (1985). *İletişim Kuralları Açısından Kitlelerin Çözülüşü*. Ankara: Tan Yayınları.
- Öztürk, Ö., & Soyutürk, M. (2019). Sporcu Algılarına Göre Antrenör İletişim Becerileri. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(1).
- Paksoy, M. (2000). *Örgütsel İletişim*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Sabuncuoğlu, Z. (1977). *Örgütlerde Haberleşme Düzeni*. Bursa: İktisadi ve İdari Bilimler Akademisi.
- Sabuncuoğlu, Z., & Arıkan, M. G. (2012). *Örgütlerde İletişim*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Sayers, F., Bingaman, C., & Graham, R. (1993). *Yöneticilikte İletişim*. İstanbul: Rota Yayıncılık.
- Schermerhorn, J. (2001). *Management*. New York: John Wiley and Sons.
- Selağzı, S., & Çepikurt, F. (2014). Antrenör ve Sporcu İletişim Düzeylerinin Belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11-18.
- Serimoğlu, N. (2013). *Etkili İletişim*. İstanbul: Cini us Yayınları.
- Singer, M. (1990). Human Resource Management. *Boston: PSW-KENT Publishing.*
- Sönmez, V. (2001). *Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şimşek, Y. (2003). Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri İle Okul Kültürü Arasındaki İlişki Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Şimşek, Y. (2003). Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri ile Okul Kültürü Arasındaki İlişki. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Topaloğlu, M., & Koç, H. (2002). *Büro Yönetimi*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Tutar, H., & Yılmaz, K. (2005). *Genel İletişim*. Ankara: Seçkin Yayınları.

- Tutar, H., & Yılmaz, M. K. (2005). *Genel İletişim*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Ünal, A. N. (2000). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş*. Konya: Selçuk Üniversitesi Vakfı Yayınları.
- Voigt, D. (1998). *Spor Sosyolojisi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Weinberg, R. (1995). *Foundations of Sport And Exercise Psychology*. Illionis : Human Kinetics.
- Weinrich, H., & Koontz, h. (1993). *Management: A Global Perspective*. Singapore: McGraw-Hill, 10th ed.
- Williams, J., & Eggland, S. (1991). *Örgütlerde İletişim*. (Ş. Özalp, H. Seçim, & Y. Büyükerşen, Çev.) Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 628, 1.Baskı.
- Yağcı, T. (1995). Küreselleşmenin Getirdiği Yeni Oluşumlar Karşısında İşletme Yönetiminde İletişimin Önemi Yüksek lisans Tezi. Kahramanmaraş: Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yağcı, T., & Uçar, M. (2018). İletişimde Engeller ve Etkinlik. *Dergipark*, 142-160.
- Yatkın, A. (2003). *Halkla İlişkiler ve iletişim*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Yetim, A., & Cengiz, R. (2016). *Sporda Etkili İletişim*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, İ. (2008). Sporcu Algıları Çerçevesinde Farklı Spor Branşlarındaki Antrenörlerin Liderlik Davranış Analiz ve İletişim Beceri Düzeyleri Doktora Tezi. Ankara, Gazi.
- Zillioğlu, M. (2003). *İletişim nedir*. İstanbul: Cem Yayınları.

EKLER

Ek-1 Etik Kurul Raporu

	T.C. RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu
Sayı: 40465587-196 Konu: Etik Kurulu Kararı	
Sayın Dr. Öğr. Üyesi Cengiz BAYRAKTAR	
Üniversitemiz Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kuruluna yapmış olduğunuz "Doğa Sporları Antrenörlerinin Sporcuları Yönünden Algılanan Etik İletişim Düzeylerinin İncelenmesi" isimli başvurunuz etik kurulunuz yönergesine göre incelenmiş olup, etik kurul kararı ekte sunulmaktadır. Çalışma süresinin 6(altı) ayı geçmesi durumunda 6(altı) aylık bildirimlerinin yapılması, çalışma tamamlandıktan sonra ise sonucunun tarafımıza en geç 3(üç) ay içerisinde bildirilmesi gerekmektedir. Bilgilerinize rica ederim.	
 Dr. Öğr. Üyesi Atilla TOPÇU Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Başkanı	
EK: Karar Formu (2 sayfa)	
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi, 53200 RİZE Tel: 0466 2123819-0404 2123812 Faks: 0466 2123818 www.erdogan.edu.tr	

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMLİ OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRILAN/ÇIKI ADI	Doğa Sporları Antrenörlüklerinde Sporcuların Yoluyla Alınan Etik Belirginliklerinin İncelenmesi
YARSA ARAŞTIRMAYI PROJEYİ KODU	134

BAŞVURU BİLGİLERİ	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI	Dr. Öğr. Üyesi Cengiz BAYRAKTAR			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ UZMANLIK ALANI	Bedensel Eğitimi ve Spor Eğitimi			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ BULUNDUĞU MERKEZ	RTEÜ Bedensel Eğitimi ve Spor Yüksekokulu			
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI	Yüksek Lisans Öğrencisi Merve ÇELİK			
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI				
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI				
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI				
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI				
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI				
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI				
	ARAŞTIRMACI UNVANI/ADRESYATI				
	ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	TEK MERKEZLİ ☐	ÇOK MERKEZLİ ☒	ULUSAL ☐	ULUSLARARASI ☐

Etik Kurul Başkanı
Unvanı/Adı Soyadı: Dr. Öğr. Üyesi Atilla TOPÇU
İmzası: [Redacted]

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRMANIN ADI		Doğa Sporları Antrenörlüğünün Sporcuları Yöresinden Algılanan Etik İletişim Düzeylerinin İncelenmesi			
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU		236			
KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACI UNVANI ADI/ SOYADI		Dr. Öğr. Üyesi Cengiz BAYRAKTAR			
Bilgilendirilen Belgeler	Belge Adı	Tarihi	Veri Sayısı Numarası	Dili	
	ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ/ PLANI	18.12.2018	236	Türkçe ☒	İngilizce ☐ Diğer ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU	18.12.2018	236	Türkçe ☒	İngilizce ☐ Diğer ☐
Karar Belgeleri	Karar No: 2018/196	Tarih: 26.12.2018			
	Yukarıda bilgileri verilen Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu başvuru dosyası ile ilgili belgeler araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve araştırmanın etik ve bilimsel yönden uygun olduğunu "Oy birliği" ile karar verilmiştir.				
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU					
BAŞKANIN UNVANI / ADI / SOYADI		Dr. Öğr. Üyesi AİHA TOPCU			
Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kararı	Araştırma ile İlgili		Kararın *
Dr. Öğr. Üyesi AİHA TOPCU (Başkan)	Tıbbi Farmakoloji	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ALTINTAŞ (Bünyesinde)	Acil Tıp	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Prof. Dr. Ömer SATIROĞLU (Üye)	Kardiyoloji	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Doç. Dr. Hacerin Ayar ÜYÜK	Tıbbi Biyokimya	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Doç. Dr. Özgür CELEBİ ERDİVANLI (Üye)	Klinik İlaçlar, Doğa Hastalıkları	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Doç. Dr. Özgür KÖSE (Üye)	Perinataloloji	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Fatma BEYAZAL ÇELİKKER (Üye)	Radyoloji	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Uğur KOSTAKOĞLU (Üye)	Endokrin Hast. Ve Klinik Mikr.	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Tahsin GÜNEŞ TELATAR (Üye)	İmmünoloji	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Kader Sönmez KARATAŞ (Üye)	Rob. Sağlık ve Hast.	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Şahin BATÇIK (Üye)	Amerikanoloji ve Resimasyon	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Turgay AYDIN (Üye)	Çocuk Sağ. Ve Hast.	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Sabri ÇOLAK (Üye)	Klinik Hast. ve Doğan.	RTEÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☒
Dr. Öğr. Üyesi Nurgün DEMİRCİ GÜNGÖRDÜ (Üye)	Tıp Tarihi ve Etik	RTEÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi	☐	☒	☒

* : Toplantıda Bulunma

Ek-2 Onam Formu

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

TIP FAKÜLTESİ

Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAM FORMU

Sizi Merve Çelik tarafından yürütülen **Doğa Sporü Antrenörlerinin Sporcuları Yöñünden Algılanan Etkili İletişim Düzeylerinin İncelenmesi** başlıklı Yüksek Lisans Tez çalışmasına davet ediyoruz.

Bu çalışmada Rize ilinde doğa sporu antrenörlerinin sporcuları yönünden algılanan etkili iletişim düzeyleri araştırılacaktır. Ayrıca çalışma kapsamında şu an size doldurtulacak olan “**Antrenör İletişim Beceri Ölçeği**” vasıtasıyla çalışmakta olduğunuz antrenörünüzün; size göre etkili bir iletişim becerisine sahip olup-olmadığı, antrenörünüzün sizlerle ve takımınızla iletişimlerinde sorun yaşıyıp-yaşamadığı, antrenörünüzün sizlerle iletişim kurarken ifade ettiğı konuları anlamakta zorlanıp-zorlanmadığınız, ayrıca siz duygu ve düşüncelerinizi ifade ederken antrenörünüzün nasıl tepkiler verdiği vb. gibi konularında görüşlerinize başvurulmuştur. Araştırmada sizden tahminen 10-15 dakika ayırmanız istenmektedir. Araştırmaya sizin dışınızda tahminen 300 kişi daha katılacaktır.

Bu araştırmada katılımcılara uygulanılacak ölçümler; yaşıınız, cinsiyetiniz, eğitim durumunuz, kaç yıldır doğa sporu yaptığınız, sporculuk yaşamınızda şimdiye kadar kaç farklı antrenör ile çalıştığınız, sporculuk düzeyiniz vb. gibi bazı demografik soruların yanı sıra; İ.Yılmaz (2008) tarafından geliştirilen ve sporculara uygulanan **toplam 48 maddeden** oluşan “**Antrenör İletişim Beceri Ölçeği**” yer alacaktır.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen sorulan sorulara samimiyetle cevap vermenizdir. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. **Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır.** İletişim bilgileriniz ise sadece iznimize bağılı olarak ve farklı araştırmacıların sizinle iletişime geçebilmesi için “ortak katılımcı havuzuna” aktarılabilir.

Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız araştırmacıya şimdi sorabilir veya **clkkmerve9@gmail.com** e-posta adresi veya **0544 214 65 03** numaralı telefondan günün 24 saatinde ulaşabilirsiniz. Araştırma tamamlandığında genel/size özel sonuçların sizinle paylaşılmasını istiyorsanız lütfen araştırmacıya iletiniz.

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı/araştırmacılar tarafından yapıldı. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı. Kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının:

Adı-Soyadı:

İmzası: Telefon:..... e-posta:.....

İletişim bilgilerimin diğer araştırmacıların benimle iletişime geçebilmesi için “ortak araştırma havuzuna” aktarılmasını;

☐ kabul ediyorum ☐ kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneğı işaretleyiniz)

Araştırmacının Kendisi veya Vasisinin

Adı-Soyadı: **Merve ÇELİK**

İmzası: Telefon: e-posta:

Ek-3 Veri Formu

ANKET FORMU

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana bilim kapsamında yürütülen bu çalışmada anket **“Doğa sporu antrenörlerinin sporcuları tarafından algılanan etkili iletişim becerilerinin incelenmesi”** amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında hiçbir kişisel bilgi kullanılmayacaktır. Elde edilen veriler yüksek lisans tezi olarak kullanılacaktır. Aşağıdaki ifadelerden her biri, bir antrenörün sporcularıyla karşılıklı olarak girdiği iletişim süreçlerinde sergileyebileceği belirli bir davranışı tanımlamaktadır.

Lütfen antrenörünüzle iletişiminizde var olan durumu uygun boşluğa bir “X” işareti koyarak belirtiniz. Bu çalışmanın amacına ulaşabilmesi için cevaplarınızın içinden geldiği gibi ve dürüst olması önem taşımaktadır.

Değerli katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederiz.

Merve ÇELİK
Yüksek Lisans Öğrencisi

Dr.Öğr.Üyesi.CENGİZ BAYRAKTAR

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

- 1- Yaşınız: 18 ve altı () 19-20 () 21-22 () 23 ve üstü ()
- 2- Cinsiyetiniz: Kız () Erkek ()
- 3- Eğitim Düzeyiniz; İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite () Yüksek lisans ve üstü ()
- 4- Spor Branşınız; Kano () Rafting () Dağcılık () Kayak () Treking () Diğer ()
- 5- Doğa sporlarına katılma türü; Okul Takımı () Özel Kulüpler () GSİM () Federasyon Takımı ()
- 6- Spor Yapma Yılı 1 yıl ve altı () 2-4 yıl () 5-7 yıl () 8 yıl ve üstü ()
- 7- Sporculuk Düzeyi Amatör () Milli ()
- 8- Haftalık Antrenman Sayısı: 1 () 2 () 3 () 4 Ve Üzeri ()
- 9- Şu anda ki mevcut antrenörünüzle birlikte çalışma süreniz; 1 ve altı () 2 yıl () 3 yıl () 4 yıl () 5 yıl ve üzeri ()
- 10- Ailenizin eğitim düzeyi:
Anne: İlkokul () Ortaokul () Lise () Lisans () Lisansüstü ()
Baba: İlkokul () Ortaokul () Lise () Lisans () Lisansüstü ()

ANTRENÖR İLETİŞİM BECERİ ÖLÇEĞİ		Her Zaman	Sıklıkla	Ara Sıra	Nadiren	Hiçbir
ANTRENÖRÜM;						
1.	Oyuncularını dinlemeye yeteri kadar zaman ayırır.	1	2	3	4	5
2.	Dinlemeye yönelik tutumu ile oyuncularının kendisiyle iletişim kurmalarını teşvik eder.	1	2	3	4	5
3.	Dinlemeye başlamadan önce iletişimin etkinliği için uygun yer düzenlemeleri yapar.	1	2	3	4	5
4.	Olaylara oyuncularının açısından bakabilir	1	2	3	4	5
5.	Karşısındaki kişinin duygu ve düşüncelerini anladığını sözlü olarak ifade eder.	1	2	3	4	5
6.	Anlattıklarını beden diliyle destekler.	1	2	3	4	5
7.	Konuşurken açık, sade ve düzgün cümleler kurar.	1	2	3	4	5
8.	Söyledikleriyle yaptıkları tutarlıdır.	1	2	3	4	5
9.	İletişim sürecinin amaçlanandan farklı boyutlara kaymasını önler.	1	2	3	4	5
10.	Eleştirilerinde yargılayıcı ve aşağılayıcı ifadeler kullanmaz.	1	2	3	4	5
11.	Kendisine iletilen mesajları kolayca anlar.	1	2	3	4	5
12.	Kendisine iletilen mesajları kolayca anlar.	1	2	3	4	5
13.	Sorunlara farklı açılardan bakabilir	1	2	3	4	5
14.	Dinlerken anlamadığı bir ayrıntı olduğunda konunun açığa kavuşması için sorular sorar.	1	2	3	4	5
15.	Takımda yaşanan olumsuzlukları ciddiye almama gibi bir eğilim sergilemez.	1	2	3	4	5
16.	Oyuncularının düşüncelerine saygılıdır.	1	2	3	4	5
17.	Bilmediği konular hakkında görüş bildirmekten kaçınır.	1	2	3	4	5
18.	Mesajlarını mantıksal nedenlere dayandırır	1	2	3	4	5
19.	Gerekli görmedikçe dinlediği oyuncusunun sözünü kesmez	1	2	3	4	5
20.	Karşısındaki kişinin içinde bulunduğu durumu dikkate alarak iletişimde bulunur.	1	2	3	4	5
21.	Oyuncularının inanç ve değer yargılarına saygılıdır.	1	2	3	4	5
22.	Mesajlarını karşısındaki kişinin gereksinimlerini karşılayacak şekilde oluşturur.	1	2	3	4	5
23.	Oyuncularından gelen eleştiri ve önerileri dikkate alır.	1	2	3	4	5
24.	Oyuncularını etkilemekte otoritesinden çok dostluğunu kullanmayı tercih eder.	1	2	3	4	5
25.	Duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade eder.	1	2	3	4	5
26.	Oyuncularının sorularına açıklayıcı ve tatmin edici cevaplar verir	1	2	3	4	5
27.	Oyuncuların beklentilerinin, onlar için ne anlam ifade ettiğine önem verir.	1	2	3	4	5
28.	Konuşurken göz teması kurmaya özen gösterir	1	2	3	4	5
29.	Oyuncularını ilgilendiren konular hakkında oyuncularını zamanında bilgilendirir	1	2	3	4	5
30.	Oyuncularına karşı önyargılı ve tümünden reddedici değildir.	1	2	3	4	5
31.	Aktardığı konu hakkında bilgi sahibidir.	1	2	3	4	5
32.	Oyuncularının yetki ve sorumluluklarını açıkça belirler.	1	2	3	4	5
33.	Karşısındaki oyuncunun sosyo-kültürel durumunu dikkate alır.	1	2	3	4	5
34.	Savunduğu düşüncelerin yanlış olabileceğini kabul edebilir	1	2	3	4	5
35.	Oyuncularını dinlerken beden dilinden dikkatli dinlediği hissedilir	1	2	3	4	5
36.	Ses tonunu konunun özelliğine göre ayarlayabilir.	1	2	3	4	5
37.	Öncelikle, mesaj konusuyla doğrudan ilgili oyuncuyla iletişim kurar	1	2	3	4	5
38.	Konuşmasak bile tavır ve hareketlerimizden bizleri anlar ve açıklamalar yapar.	1	2	3	4	5
39.	Oyuncularına karşı objektiftir.	1	2	3	4	5
40.	Oyuncularına yapıcı duygularla yaklaşır.	1	2	3	4	5
41.	Takımda yaşanan olumsuzluklardan sürekli olarak başkalarını sorumlu tutmaz.	1	2	3	4	5
42.	Söylediklerinin anlaşılıp-anlaşılmadığını kontrol eder.	1	2	3	4	5
43.	Görüş ve talimatlarının nedenini açıklar	1	2	3	4	5
44.	Oyuncusu iyi bir iş başardığında ona destekleyici sözler söyler.	1	2	3	4	5
45.	Antrenörümle konuştuğumda anlaşıldığımı hissedirim.	1	2	3	4	5
46.	Mesajları anlaşılır ve bilgilendirme düzeyi yüksektir.	1	2	3	4	5
47.	Oyuncularına karşı olumlu tutumlara sahiptir.	1	2	3	4	5
48.	Konuşmalarında küfürlü ve argo bir dil kullanmaz.	1	2	3	4	5

Ek 4 Veriler

	Yaş	Cinsiyet	Eğitim_Düzeyi	Spor_Dalı	Takım_Türü	Spor_Yapma_Yılı	Sporculuk_Düzeyi	Antrenman	Sörle_Çalışma	Sının_Eğitim_Dur	Sının_Eğitim_Dur	PUAN	GRP
1	2	2	4	4	1	2	1	1	2	4	3	4,08	1
2	2	2	3	1	3	2	2	2	5	2	2	3,92	1
3	1	2	3	3	2	2	1	1	3	4	3	4,02	1
4	1	2	3	3	2	1	1	1	3	4	3	4,00	1
5	2	2	3	3	2	1	1	1	2	3	2	4,31	1
6	3	2	3	1	2	2	1	3	2	3	2	4,44	1
7	1	2	4	2	1	3	1	3	2	3	2	3,71	1
8	1	1	4	2	4	1	1	1	2	3	1	3,83	1
9	2	1	4	2	1	3	1	2	2	2	2	3,81	1
10	1	1	3	3	2	3	1	1	3	2	1	3,71	1
11	2	2	4	3	3	2	1	1	3	3	3	3,63	1
12	2	2	3	3	2	3	1	2	3	3	1	3,73	1
13	2	1	3	3	2	3	1	1	3	3	1	3,98	1
14	1	2	4	1	2	1	1	3	2	2	2	4,10	1
15	2	2	5	1	2	3	1	1	2	2	2	4,15	1
16	2	2	4	1	1	2	1	1	2	4	2	4,13	1
17	1	2	3	3	2	3	1	2	2	4	4	4,02	1
18	1	2	3	3	2	3	1	3	3	3	2	4,15	1
19	2	2	3	3	2	3	1	2	3	3	2	4,17	1
20	3	1	3	3	4	1	2	1	3	3	2	4,25	1
21	1	2	3	3	3	2	1	2	2	4	2	4,13	1
22	2	2	4	1	4	3	1	1	1	4	2	4,13	1
23	2	1	4	2	3	3	1	1	2	3	3	4,27	1
24	3	2	4	3	1	3	1	1	3	3	3	4,15	1
25	1	1	3	2	3	2	1	3	2	3	3	4,25	1
26	1	2	4	3	1	3	1	1	3	2	2	4,04	1
27	2	2	3	3	3	3	1	3	3	2	2	3,94	1
28	2	2	3	3	1	2	1	1	3	3	2	4,06	1
29	2	2	4	3	3	1	1	3	3	3	2	4,04	1
30	2	2	3	3	2	2	1	1	3	3	2	4,17	1
31	2	2	3	3	2	3	1	3	3	2	1	4,46	1
32	2	2	3	2	1	2	1	1	2	2	1	4,46	1
33	2	2	3	1	3	1	1	2	1	2	1	4,44	1
34	3	2	3	2	3	1	1	2	2	4	3	4,52	1
35	3	2	4	4	1	1	1	1	4	1	1	4,38	1
36	3	2	4	2	2	2	1	1	2	1	1	4,42	1
37	3	2	4	3	3	2	1	2	3	3	2	4,25	1
38	2	2	3	3	2	1	1	2	3	3	2	3,73	1
39	1	2	3	3	1	2	1	1	3	3	3	3,94	1
40	3	2	3	3	2	1	2	2	3	4	4	3,85	1
41	2	2	3	1	1	2	1	1	1	4	4	3,98	1
42	4	2	3	1	2	2	1	1	1	5	4	4,06	1
43	2	1	3	1	2	1	1	2	1	2	2	4,17	1
44	2	2	3	2	3	2	1	2	2	2	2	4,15	1
45	3	1	3	2	2	3	1	1	2	2	2	4,21	1
46	1	2	3	2	2	1	1	4	2	2	2	4,10	1
47	2	2	4	1	2	1	1	3	1	3	3	4,29	1
48	2	2	4	1	2	3	1	4	1	3	3	4,42	1
49	2	2	4	1	2	3	1	2	1	3	3	4,31	1
50	1	2	3	3	2	2	1	1	3	3	3	4,10	1
51	3	2	3	3	4	1	1	1	3	4	3	3,92	1
52	3	2	3	3	1	3	1	1	3	2	2	3,83	1
53	4	2	3	2	2	2	1	1	2	3	2	4,15	1
54	1	1	3	1	2	2	1	1	1	3	2	3,88	1
55	1	2	3	1	2	2	1	1	1	3	3	3,69	1
56	2	2	3	1	2	1	1	2	1	2	2	3,88	1
57	3	2	3	2	1	1	1	1	2	2	2	4,10	1
58	4	2	3	3	2	3	1	4	3	4	3	4,02	1
59	2	2	4	3	4	4	1	3	3	4	4	4,13	1
60	1	2	4	4	2	2	1	1	4	3	2	4,23	1
61	1	2	4	2	4	1	1	2	2	3	2	4,10	1
62	1	2	4	1	2	2	1	1	1	3	2	4,25	1
63	1	2	4	1	2	1	1	1	1	4	3	4,23	1
64	1	2	4	3	2	3	1	3	3	4	3	4,10	1
65	1	1	4	3	2	1	1	1	3	3	2	4,15	1
66	2	2	3	5	2	3	1	1	5	3	1	3,83	1
67	1	2	3	5	3	3	1	1	2	3	2	3,67	1
68	1	1	3	2	2	2	1	3	2	4	2	4,13	1
69	2	2	3	2	1	2	1	3	2	2	2	4,06	1
70	4	2	3	3	3	1	1	4	3	3	2	4,10	1

71	2	2	4	3	2	3	1	4	3	3	2	4.31	1
72	1	2	4	3	2	2	1	1	3	3	1	4.27	1
73	1	2	4	3	2	1	1	2	2	2	1	4.27	1
74	1	1	3	1	2	2	1	1	1	4	4	4.40	1
75	1	1	4	1	2	4	1	4	1	4	2	3.85	1
76	1	1	3	2	4	2	2	1	2	1	2	3.71	1
77	1	1	3	2	3	2	1	2	2	1	1	4.02	1
78	1	1	4	3	3	1	1	1	3	1	2	3.88	1
79	2	1	5	5	2	3	1	1	5	3	1	4.00	1
80	1	2	4	2	4	1	1	2	2	3	2	3.98	1
81	1	2	3	2	4	3	1	3	2	3	2	4.15	1
82	2	1	3	3	2	2	1	1	3	4	2	4.19	1
83	3	2	3	1	2	3	1	1	1	4	3	4.54	1
84	2	1	3	1	2	1	1	3	1	5	4	4.23	1
85	4	2	3	1	3	4	1	1	1	2	1	4.31	1
86	2	2	4	2	3	3	1	3	2	2	2	4.31	1
87	2	2	4	3	2	2	1	3	3	2	2	4.15	1
88	1	1	4	2	4	2	1	1	2	2	2	4.13	1
89	2	2	3	2	3	1	1	2	2	3	2	4.31	1
90	2	2	4	3	2	2	1	1	3	3	1	4.19	1
91	3	1	3	2	2	3	1	3	2	3	2	4.17	1
92	1	2	3	1	2	2	1	3	1	3	1	4.31	1
93	1	2	4	1	4	2	1	1	1	4	4	4.13	1
94	2	2	3	3	1	3	1	1	3	4	3	4.21	1
95	2	2	3	2	3	2	1	2	2	3	2	4.17	1
96	3	1	3	4	1	1	1	1	4	3	2	4.08	1
97	2	1	3	5	2	1	1	2	5	3	3	4.08	1
98	3	2	3	2	2	2	1	2	2	2	2	4.27	1
99	3	2	4	3	4	3	1	3	3	2	2	4.15	1
100	4	1	4	1	2	2	1	1	1	4	2	4.02	1
101	4	2	4	1	2	4	2	2	1	4	4	3.98	1
102	2	2	3	1	3	2	1	1	1	3	1	3.90	1
103	1	2	3	3	1	2	1	3	3	3	3	3.94	1
104	1	2	3	2	2	1	1	3	2	3	1	3.90	1
105	1	2	3	2	3	3	1	1	2	4	3	3.69	1
106	1	2	3	2	2	2	1	1	2	4	1	3.71	1
107	2	1	3	1	2	2	1	3	1	3	1	4.13	1
108	4	2	3	3	3	1	1	3	3	3	1	4.33	1
109	1	2	3	2	2	3	1	3	2	3	1	4.06	1
110	2	2	3	2	1	4	1	1	2	2	2	4.10	1
111	1	2	4	2	4	2	1	3	2	2	2	4.08	1
112	1	2	4	2	4	2	1	1	2	3	2	4.08	1
113	1	2	4	3	4	2	2	2	3	3	3	3.98	1
114	1	2	3	5	4	2	1	1	5	3	3	3.94	1
115	2	2	3	1	1	2	1	1	1	2	1	3.81	1
116	3	2	3	2	2	2	1	2	2	4	3	3.83	1
117	2	2	3	3	1	3	1	2	3	4	1	3.96	1
118	2	2	3	2	3	1	1	3	2	1	2	4.00	1
119	3	1	3	2	3	2	1	2	2	1	3	4.10	1
120	3	2	3	2	1	1	1	2	2	1	4	3.85	1
121	3	2	3	2	4	1	1	1	2	3	4	4.04	1
122	2	2	3	3	4	3	1	3	3	3	4	3.90	1
123	3	2	4	2	1	2	2	1	2	3	2	3.81	1
124	3	2	4	2	2	2	1	1	2	4	2	4.10	1
125	4	2	4	2	4	3	1	1	2	4	3	4.17	1
126	4	2	4	3	1	4	1	1	3	5	3	4.35	1
127	2	2	4	1	1	2	1	3	1	3	1	4.25	1
128	4	2	4	5	1	3	1	1	5	3	1	3.98	1
129	2	2	4	2	4	3	1	2	2	3	4	3.96	1
130	2	2	3	3	2	2	1	1	3	2	2	3.96	1
131	2	2	3	2	1	1	1	2	2	2	2	3.75	1
132	1	2	3	2	2	2	1	2	2	2	2	3.92	1
133	1	2	3	2	4	2	1	2	2	3	2	4.04	1
134	3	2	3	3	2	2	1	1	3	3	2	3.75	1
135	1	2	4	2	3	1	1	1	2	3	2	3.88	1
136	1	2	4	2	2	2	1	2	2	4	4	3.94	1
137	1	2	4	2	4	1	1	2	2	3	2	3.88	1
138	2	2	3	3	2	3	1	1	3	4	2	4.04	1
139	1	1	4	2	3	3	1	3	2	3	2	4.02	1
140	4	2	3	5	1	1	2	1	5	4	2	3.63	1
141	1	2	3	2	3	4	1	2	2	4	2	3.90	1
142	2	2	4	2	1	1	1	1	2	4	4	3.88	1
143	1	2	5	3	3	2	1	1	3	2	2	3.83	1
144	1	2	4	1	2	3	1	1	1	2	2	3.90	1
145	3	2	3	2	2	1	1	3	2	2	2	4.00	1
146	3	2	3	2	2	3	1	3	2	3	2	3.75	1
147	4	2	3	2	4	2	1	1	2	1	2	3.96	1
148	4	2	3	3	2	3	2	1	3	1	2	3.83	1
149	2	2	3	2	3	1	1	3	2	3	2	4.19	1
150	2	1	4	5	1	2	1	1	5	3	4	4.21	1
151	2	2	4	3	2	3	1	3	3	5	4	4.02	1
152	2	2	4	1	2	3	1	3	3	5	2	4.00	1
153	2	2	3	1	4	2	1	2	3	5	3	3.85	1

Ek 5 İstatistik Test Sonuçları

GRP * Yaş Crosstabulation

		Yaş				Total
		ve Altı	Yaş	Yaş	ve Üstü	
GRP 1	Count	54	59	26	14	153
	% within GRP	35,3%	38,6%	17,0%	9,2%	100,0%
	% within Yaş	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	35,3%	38,6%	17,0%	9,2%	100,0%
Total	Count	54	59	26	14	153
	% within GRP	35,3%	38,6%	17,0%	9,2%	100,0%
	% within Yaş	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	35,3%	38,6%	17,0%	9,2%	100,0%

GRP * Cinsiyet Crosstabulation

		Cinsiyet		Total
		Kadın	Erkek	
GRP 1	Count	29	124	153
	% within GRP	19,0%	81,0%	100,0%
	% within Cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	19,0%	81,0%	100,0%
Total	Count	29	124	153
	% within GRP	19,0%	81,0%	100,0%
	% within Cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	19,0%	81,0%	100,0%

GRP * Eğitim_Düzeyi Crosstabulation

		Üzeyi			Total
		Lise	e	stü	
GRP 1	Count	92	58	3	153
	% within GRP	60,1%	37,9%	2,0%	100,0%
	% within Eğitim_Düzeyi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	60,1%	37,9%	2,0%	100,0%
Total	Count	92	58	3	153
	% within GRP	60,1%	37,9%	2,0%	100,0%
	% within Eğitim_Düzeyi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	60,1%	37,9%	2,0%	100,0%

GRP * Spor_Dalı Crosstabulation							
		İl					Total
		kano	Rafting	Dağcılık	Kayak	Treking	
GRP 1	Count	34	55	52	4	8	153
	% within GRP	22,2%	35,9%	34,0%	2,6%	5,2%	100,0%
	% within Spor_Dalı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	22,2%	35,9%	34,0%	2,6%	5,2%	100,0%
Total	Count	34	55	52	4	8	153
	% within GRP	22,2%	35,9%	34,0%	2,6%	5,2%	100,0%
	% within Spor_Dalı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	22,2%	35,9%	34,0%	2,6%	5,2%	100,0%

GRP * Takım_Türü Crosstabulation						
		ürü				Total
		takımı	Kulüpler	Kulüpleri	on	
GRP 1	Count	29	71	29	24	153
	% within GRP	19,0%	46,4%	19,0%	15,7%	100,0%
	% within Takım_Türü	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	19,0%	46,4%	19,0%	15,7%	100,0%
Total	Count	29	71	29	24	153
	% within GRP	19,0%	46,4%	19,0%	15,7%	100,0%
	% within Takım_Türü	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	19,0%	46,4%	19,0%	15,7%	100,0%

GRP * Spor_Yapma_Yılı Crosstabulation						
		pma_Yılı				Total
		Altı	2_4 Yıl	5-7 Yıl	Üzeri	
GRP 1	Count	40	61	45	7	153
	% within GRP	26,1%	39,9%	29,4%	4,6%	100,0%
	% within Spor_Yapma_Yılı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	26,1%	39,9%	29,4%	4,6%	100,0%
Total	Count	40	61	45	7	153
	% within GRP	26,1%	39,9%	29,4%	4,6%	100,0%
	% within Spor_Yapma_Yılı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	26,1%	39,9%	29,4%	4,6%	100,0%

GRP * Sporculuk_Düzeyi Crosstabulation					
		k_Düzeyi			Total
		Sporcu	Sporcu		
GRP	1	Count	144	9	153
		% within GRP	94,1%	5,9%	100,0%
		% within Sporculuk_Düzeyi	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	94,1%	5,9%	100,0%
Total		Count	144	9	153
		% within GRP	94,1%	5,9%	100,0%
		% within Sporculuk_Düzeyi	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	94,1%	5,9%	100,0%

GRP * Haftalık_Antrenman_Sayısı Crosstabulation						
		Antrenm	Antrenm	Antrenm	Antrenm	Total
		Antrenm	Antrenm	Antrenm	Antrenm	
GRP	1	Count	75	37	35	6
		% within GRP	49,0%	24,2%	22,9%	3,9%
		% within Haftalık_Antrenman_Sayısı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	49,0%	24,2%	22,9%	3,9%
Total		Count	75	37	35	6
		% within GRP	49,0%	24,2%	22,9%	3,9%
		% within Haftalık_Antrenman_Sayısı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	49,0%	24,2%	22,9%	3,9%

GRP * Antrenörle_Çalışma_Süresi Crosstabulation							
		e_Çalış					Total
		Altı	2 Yıl	3 Yıl	4 Yıl	Üzeri	
GRP	1	Count	27	65	50	3	8
		% within GRP	17,6%	42,5%	32,7%	2,0%	5,2%
		% within Antrenörle_Çalışma_Süresi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	17,6%	42,5%	32,7%	2,0%	5,2%
Total		Count	27	65	50	3	8
		% within GRP	17,6%	42,5%	32,7%	2,0%	5,2%
		% within Antrenörle_Çalışma_Süresi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	17,6%	42,5%	32,7%	2,0%	5,2%

GRP * Babanın_Eğitim_Durumu Crosstabulation						
		Eğitim_				Total
		İlkokul	Ortaokul	Lise	e	
GRP 1	Count	44	68	35	6	153
	% within GRP	28,8%	44,4%	22,9%	3,9%	100,0%
	% within Babanın_Eğitim_Durumu	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	28,8%	44,4%	22,9%	3,9%	100,0%
Total	Count	44	68	35	6	153
	% within GRP	28,8%	44,4%	22,9%	3,9%	100,0%
	% within Babanın_Eğitim_Durumu	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	28,8%	44,4%	22,9%	3,9%	100,0%

GRP * Annenin_Eğitim_Durumu Crosstabulation				
		Eğitim_		Total
		İlkokul	Ortaokul	Lise
GRP 1	Count	106	30	17
	% within GRP	69,3%	19,6%	11,1%
	% within Annenin_Eğitim_Durumu	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	69,3%	19,6%	11,1%
Total	Count	106	30	17
	% within GRP	69,3%	19,6%	11,1%
	% within Annenin_Eğitim_Durumu	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	69,3%	19,6%	11,1%

Ek 6 Verilerin Normallik Dağılımları

Tests of Normality							
Yaş		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	18 Yaş ve Altı	0,082	54	,200 ⁺	0,972	54	0,238
	19_20 Yaş	0,080	59	,200 ⁺	0,987	59	0,763
	21-22 Yaş	0,127	26	,200 ⁺	0,953	26	0,277
	23 Yaş ve Üstü	0,154	14	,200 ⁺	0,949	14	0,543

Tests of Normality						
Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN Kadın	0,132	29	,200*	0,955	29	0,248
	0,056	124	,200*	0,989	124	0,463

Tests of Normality							
Eğitim Düzeyi		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	Lise	0,054	92	,200 [*]	0,983	92	0,289
	Üniversite	0,087	58	,200 [*]	0,982	58	0,527
	Lisansüstü	0,184	3		0,999	3	0,927

Tests of Normality							
Spor Dalı		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	kano	0,093	34	,200 [*]	0,975	34	0,609
	Rafting	0,071	55	,200 [*]	0,978	55	0,426
	Dağcılık	0,079	52	,200 [*]	0,989	52	0,917
	Kayak	0,283	4		0,863	4	0,272
	Treaking	0,167	8	,200 [*]	0,957	8	0,777

Tests of Normality							
Takım Türü		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	Okul takımı	0,070	29	,200 ⁺	0,984	29	0,925
	Amatör Kulüpler	0,070	71	,200 ⁺	0,984	71	0,487
	GSİM Kulüpleri	0,090	29	,200 ⁺	0,978	29	0,792
	Federasyon Takımı	0,147	24	0,192	0,959	24	0,425

Tests of Normality							
Spor Yapma Yılı		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	1 Yıl ve Altı	0,098	40	,200 [*]	0,984	40	0,829
	2_4 Yıl	0,081	61	,200 [*]	0,985	61	0,675
	5-7 Yıl	0,076	45	,200 [*]	0,978	45	0,549
	8 Yıl ve Üzeri	0,161	7	,200 [*]	0,928	7	0,538

Tests of Normality							
Sporculuk Düzeyi		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	Amatör Sporcu	0,059	144	,200 [*]	0,991	144	0,481
	Milli Sporcu	0,188	9	,200 [*]	0,950	9	0,692

Tests of Normality							
Haftalık Antrenman Sayısı	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk			
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.	
PUAN	1 Antrenman	0,063	75	,200 ⁺	0,987	75	0,625
	2 Antrenman	0,121	37	0,188	0,963	37	0,248
	3 Antrenman	0,099	35	,200 ⁺	0,982	35	0,810
	4 Antrenman ve üzeri	0,228	6	,200 ⁺	0,961	6	0,830

Tests of Normality							
Antrenörle Çalışma Süresi	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk			
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.	
PUAN	1 Yıl ve Altı	0,121	27	,200 [*]	0,971	27	0,639
	2 Yıl	0,087	65	,200 [*]	0,978	65	0,311
	3 Yıl	0,071	50	,200 [*]	0,992	50	0,981
	4 Yıl	0,175	3		1,000	3	1,000
	5 Yıl ve Üzeri	0,178	8	,200 [*]	0,968	8	0,878

Tests of Normality

Babanın_Eğitim_Durumu		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	İlkokul	0,087	44	,200*	0,964	44	0,184
	Ortaokul	0,093	68	,200*	0,971	68	0,121
	Lise	0,142	35	0,070	0,957	35	0,185
	Üniversite	0,221	6	,200*	0,958	6	0,805

Annenin_Eğitim_Durumu		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
PUAN	İlkokul	0,085	106	0,059	0,982	106	0,155
	Ortaokul	0,071	30	,200*	0,984	30	0,918
	Lise	0,127	17	,200*	0,930	17	0,214

Ek 7 İstatistiksel Testler

Group Statistics					
Cinsiyet	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	
PUAN Kadın	29	4,0632	0,17417	0,03234	
Erkek	124	4,0559	0,20430	0,01835	

Independent Samples Test										
		Equality of		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Difference	Difference	Interval of the	
PUAN	Equal variance s assumed	0,933	0,336	0,177	151	0,860	0,00727	0,04106	-0,07386	0,08840
	Equal variance s not assumed			0,196	47,794	0,846	0,00727	0,03718	-0,06750	0,08204

Group Statistics					
Sporculuk_Düzeyi	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	
PUAN Amatör Sporcu	144	4,0681	0,19502	0,01625	
Milli Sporcu	9	3,8843	0,18015	0,06005	

Independent Samples Test										
		Equality of		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Difference	Difference	95% Confidence	
PUAN	Equal variance s assumed	0,409	0,523	2,755	151	0,007	0,18388	0,06675	0,05201	0,31576
	Equal variance s not assumed			2,956	9,212	0,016	0,18388	0,06221	0,04364	0,32412

Descriptives

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
18 Yaş ve Altı	54	4,0050	0,17779	0,02419	3,9565	4,0535	3,67	4,40
19_20 Yaş	59	4,0819	0,19281	0,02510	4,0317	4,1322	3,63	4,46
21-22 Yaş	26	4,1066	0,23609	0,04630	4,0112	4,2019	3,75	4,54
23 Yaş ve Üstü	14	4,0640	0,19856	0,05307	3,9493	4,1786	3,63	4,35
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,247	3	0,082	2,139	0,098
Within Groups	5,737	149	0,039		
Total	5,985	152			

Descriptives

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
Lise	92	4,0385	0,21054	0,02195	3,9949	4,0821	3,63	4,54
Üniversite	58	4,0905	0,17736	0,02329	4,0439	4,1372	3,63	4,42
Lisansüstü	3	3,9931	0,15637	0,09028	3,6046	4,3815	3,83	4,15
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,109	2	0,054	1,390	0,252
Within Groups	5,876	150	0,039		
Total	5,985	152			

Descriptives

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
kano	34	4,1189	0,21299	0,03653	4,0446	4,1932	3,69	4,54
Rafting	55	4,0375	0,19430	0,02620	3,9850	4,0900	3,69	4,52
Dağcılık	52	4,0493	0,18400	0,02552	3,9981	4,1005	3,63	4,46
Kayak	4	4,1927	0,13962	0,06981	3,9705	4,4149	4,08	4,38
Treking	8	3,9167	0,19952	0,07054	3,7499	4,0835	3,63	4,21
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,385	4	0,096	2,547	0,042
Within Groups	5,599	148	0,038		
Total	5,985	152			

Tukey HSD

(I) Spor_Dalı		Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
kano	Rafting	0,08137	0,04243	0,313	-0,0358	0,1986
	Dağcılık	0,06959	0,04290	0,486	-0,0489	0,1881
	Kayak	-0,07384	0,10281	0,952	-0,3578	0,2101
	Treking	0,20221	0,07643	0,067	-0,0089	0,4133
Rafting	kano	-0,08137	0,04243	0,313	-0,1986	0,0358
	Dağcılık	-0,01178	0,03762	0,998	-0,1157	0,0921
	Kayak	-0,15521	0,10073	0,538	-0,4334	0,1230
	Treking	0,12083	0,07360	0,473	-0,0824	0,3241
Dağcılık	kano	-0,06959	0,04290	0,486	-0,1881	0,0489
	Rafting	0,01178	0,03762	0,998	-0,0921	0,1157
	Kayak	-0,14343	0,10092	0,615	-0,4222	0,1353
	Treking	0,13261	0,07387	0,380	-0,0714	0,3366
Kayak	kano	0,07384	0,10281	0,952	-0,2101	0,3578
	Rafting	0,15521	0,10073	0,538	-0,1230	0,4334
	Dağcılık	0,14343	0,10092	0,615	-0,1353	0,4222
	Treking	0,27604	0,11911	0,145	-0,0529	0,6050
Treking	kano	-0,20221	0,07643	0,067	-0,4133	0,0089
	Rafting	-0,12083	0,07360	0,473	-0,3241	0,0824
	Dağcılık	-0,13261	0,07387	0,380	-0,3366	0,0714
	Kayak	-0,27604	0,11911	0,145	-0,6050	0,0529

Descriptives

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
Okul takımı	29	4,0187	0,20407	0,03790	3,9411	4,0963	3,63	4,46
Amatör Kulüpler GSİM Kulüpleri	71	4,0795	0,20117	0,02387	4,0319	4,1271	3,69	4,54
Federasyon Takımı	29	4,0733	0,22948	0,04261	3,9860	4,1606	3,63	4,52
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,121	3	0,040	1,023	0,384
Within Groups	5,864	149	0,039		
Total	5,985	152			

Descriptives

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
1 Yıl ve Altı	40	4,0661	0,20629	0,03262	4,0002	4,1321	3,63	4,52
2_4 Yıl	61	4,0591	0,18881	0,02418	4,0107	4,1074	3,63	4,46
5-7 Yıl	45	4,0421	0,20991	0,03129	3,9791	4,1052	3,67	4,54
8 Yıl ve Üzeri	7	4,0893	0,19421	0,07341	3,9097	4,2689	3,85	4,35
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,021	3	0,007	0,174	0,914
Within Groups	5,964	149	0,040		
Total	5,985	152			

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
1 Antrenman	75	4,0392	0,20979	0,02422	3,9909	4,0874	3,63	4,54
2 Antrenman	37	4,0327	0,19578	0,03219	3,9674	4,0979	3,73	4,52
3 Antrenman	35	4,1089	0,16858	0,02849	4,0510	4,1668	3,71	4,46
4 Antrenman ve üzeri	6	4,1354	0,20231	0,08259	3,9231	4,3477	3,85	4,42
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,177	3	0,059	1,514	0,213
Within Groups	5,808	149	0,039		
Total	5,985	152			

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
1 Yıl ve Altı	27	4,1281	0,22076	0,04249	4,0408	4,2154	3,69	4,54
2 Yıl	65	4,0516	0,19713	0,02445	4,0028	4,1004	3,67	4,52
3 Yıl	50	4,0338	0,18239	0,02579	3,9819	4,0856	3,63	4,46
4 Yıl	3	4,2292	0,14583	0,08420	3,8669	4,5914	4,08	4,38
5 Yıl ve Üzeri	8	3,9479	0,17252	0,06099	3,8037	4,0921	3,63	4,21
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,349	4	0,087	2,295	0,062
Within Groups	5,635	148	0,038		
Total	5,985	152			

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
İlkokul	44	4,0592	0,20594	0,03105	3,9966	4,1218	3,71	4,46
Ortaokul	68	4,0607	0,19760	0,02396	4,0128	4,1085	3,63	4,44
Lise	35	4,0435	0,20100	0,03397	3,9744	4,1125	3,63	4,54
Üniversite	6	4,0868	0,17796	0,07265	3,9000	4,2736	3,85	4,35
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,013	3	0,004	0,107	0,956
Within Groups	5,972	149	0,040		
Total	5,985	152			

PUAN

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
İlkokul	106	4,0527	0,19637	0,01907	4,0149	4,0905	3,63	4,46
Ortaokul	30	4,0875	0,23111	0,04219	4,0012	4,1738	3,63	4,54
Lise	17	4,0331	0,14732	0,03573	3,9573	4,1088	3,85	4,40
Total	153	4,0573	0,19843	0,01604	4,0256	4,0890	3,63	4,54

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0,040	2	0,020	0,500	0,608
Within Groups	5,945	150	0,040		
Total	5,985	152			

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER		
Soyadı, Adı	Merve ÇELİK	
Uyruğu	TC	
Doğum Tarihi ve Yeri	[REDACTED]	
Telefon (İş)	[REDACTED]	
E-Posta	[REDACTED]	
Yazışma Adresi (İş)	[REDACTED]	
EĞİTİM BİLGİLERİ		
Derece	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mezuniyet Yılı
Lisans	Erzurum Atatürk Üniversitesi	2016
Lise	Tevfik İleri Anadolu Lisesi	2010
YABANCI DİL		
	İngilizce	
HOBİLER		
	Doğa Sporları	
	Yüzme	